FSCONGRESS 2025

9-10 Ekim 2025

Ankara Kent Konseyi
Kızılay, Atatürk Blv No 18,
06050 Altındağ/Ankara

Abstract Book

Editor: Mert ŞAKI

ISBN: 978-625-95319-3-9

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

ANKARA KENT KONSEYİ

Fiscaoeconomia International Journal of Social Sciences

Onur Kurulu
Mansur YAVAŞ
Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı
Halil İbrahim YILMAZ
Ankara Kent Konseyi Başkanı
Prof. Dr. Savaş Zafer ŞAHİN
Ankara Kent Konseyi Başkan V./Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Ruşen KELEŞ
Ankara Üniversitesi (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. İlhan TEKELİ
ODTÜ (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Aziz KONUKMAN
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Alp Erinç YELDAN
Kadir Has Üniversitesi

Düzenleme Kurulu
Düzenleme Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Orhan ŞİMŞEK
Fiscaoeconomia Dergisi Baş Editörü/Artvin Çoruh Üniversitesi
Düzenleme Kurulu Üyeleri
Prof. Dr. Ahmet Arif EREN
Fiscaoeconomia Kurucusu/Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Dilek ÇETİN
Fiscaoeconomia Editörü/Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Fahriye ÖZTÜRK
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Murat BERBEROĞLU
Artvin Çoruh Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf MURATOĞLU
Hitit Üniversitesi
Doç. Dr. Emek YILDIRIM-ŞAHİN
Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emre ATSAN
Fiscaoeconomia Editörü/Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Gökhan GÖLÇEK
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatma NALBANT
Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Leyla Gizem EREN
Fiscaoeconomia Editör Yardımcısı/ODTÜ TEKPOL
Dr. Güneş KURTULUŞ
ODTÜ-GÜNAM
Arş. Gör. Dr. Mert ŞAKI
Fiscaoeconomia Editör Yardımcısı/Artvin Çoruh Üniversitesi
Çağatay KARA
Bilim Uzmanı/ABB EGO Genel Müdürlüğü

9 Ekim 2025 Perşembe

Ankara Kent Konseyi Ana Salon

09.00-10.00 Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Orhan ŞİMŞEK
FSCONGRESS 2025 Düzenleme Kurulu Başkanı

Ahmet Mekin TÜZÜN
Ankara Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı

Halil İbrahim YILMAZ
Ankara Kent Konseyi Başkanı

Mansur YAVAŞ
Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı

10.10-11.10 Özel Oturum: Kent-Kır Kesişiminde Yönetsel Durum

Oturum Başkanı ve Çerçeve Sunuş
Prof. Dr. Savaş Zafer ŞAHİN (Ankara Kent Konseyi Başkan V.)

Davetli Konuşmacı
Prof. Dr. Ruşen KELEŞ (Ankara Üniversitesi, Emekli)

11.20-12.20 Özel Oturum: Türkiye Ekonomisinin Geleceği

Oturum Başkanı ve Çerçeve Sunuş
Prof. Dr. Aziz KONUKMAN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Emekli)

Davetli Konuşmacılar
Prof. Dr. Özgür ORHANGAZİ (Kadir Has Üniversitesi)
Prof. Dr. Nazire Nergiz DİNÇER (TED Üniversitesi)

12.20-13.20 Öğle Arası

13.20-15.00 Özel Oturum: Dünyada, Türkiye'de ve Ankara'da Tarımın Geleceği

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet Arif EREN (Fiscaoeconomia Editörü)

Davetli Konuşmacılar
Prof. Dr. Bülent GÜLÇUBUK (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Bahadır AYDIN (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayça TEKİN-KORU (TED Üniversitesi)

9 Ekim 2025 Perşembe

Ankara Kent Konseyi Ana Salon

15.15-16.30 Oturum 1

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Dilek ÇETİN

Küresel Gıda Krizine Yerel Çözümler: Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin "Tarım Kampüsü" Deneyimi
Dr. Öğr. Üyesi Nuran Halise BELET
Arş. Gör. Nazile TAŞKIN

Başkent Ankara Perspektifinden Kalkınma ve Tarım Ankara'nın Planlaması
Cüneyt AKYILDIZ

Kırsalda Kalkınmada Tarım Politikaları ve Yerel Yönetimlerin Rolü
Prof. Dr. Renan TUNALIOĞLU
Prof. Dr. Ferit ÇOBANOĞLU
Erdal ERKAN

Yerel Yönetimlerin Kırsal Kalkınmaya Etkileri: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Örneği
Dr. Öğr. Üyesi Ekrem ASLAN
Yusuf YILMAZ
Kenan SEÇKİN

Ankara Kent Konseyi Sergi Salonu

15.15-16.30 Oturum 2

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bülent GÜLÇUBUK

Blokzincir Kullanımıyla Tarladan Sofraya Dijital Şeffaflık: Küresel Trendlerden Başkent Ankara'da Dönüşümün Şifreleri
Dr. Hasan PARÇA
Prof. Dr. Bülent GÜLÇUBUK

Ankara Tarımında Bitkisel Üretici Profili: Demografik Eğilimler ve Üretim Davranışları Üzerine Bir Alan Araştırması
Dr. Öğr. Üyesi Elif Gül KÖSE

Gölbaşı (Ankara)'nda Hızlı Kentleşmenin Tarımsal Kalkınmaya Etkileri: Nüfus Dinamikleri, Arazi Kullanımı ve Ekosistem Hizmetleri
Elif GÖDEKMERDAN
Benginur BAŞTABAK

9 Ekim 2025 Perşembe

Ankara Kent Konseyi Toplantı Salonu

15.15-16.30 Oturum 3

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ebru IŞIK

Silvio Gesell'in Tarım Üzerine Düşünceleri: Korumacılık ve Serbest Piyasa Arasında Üçüncü Bir Yol Arayışı
Dr. Öğr. Üyesi Ozan ARAS
Doç. Dr. Ebru IŞIK

Kırsal Kalkınma Kadın Kooperatifleri: Kapitalizmin Aracı Mı Ona Karşı Kalkan Mı?
Dr. Öğr. Üyesi Öykü ŞAFAK ÇUBUKÇU

Kadın Emeğinin Geleceği Üzerine: Marjinal Topraklarda Tarım
Dr. Cahide GÖĞÜSDERE

Kırsal Kalkınmada Kadın: Tarımsal Politikaların Toplumsal Cinsiyet Boyutu
Aslıhan LEVEND

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Ana Salon

09.15-10.30 Oturum 4

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Yusuf MURATOĞLU

Kentsel Adalet, Refah ve Eşitlik İçin Bir Araç Olarak Kent Bahçeleri
Arş. Gör. Dr. Zeynep ARSLAN TAÇ

Ankara'nın İnovasyon Odaklı Kalkınmasında Destek Programlarının Rolü
Batuhan BİLİCİ

Bölgesel Yenilik Sistemleri Yaklaşımı Bağlamında Ankara ve İnovasyon
Dr. Sultan SARI
Doç. Dr. Bahar ERDAL

Akıllı Kent Uygulamalarıyla Kentsel Yaşam Kalitesinin Artırılması: Veri Odaklı Yaklaşımlar
Bermal KESKİNKILINÇ

Ankara Kent Konseyi Sergi Salonu

09.15-10.30 Oturum 5

Oturum Başkanı: Dr. Kıvılcım Özge KARA

6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunun Ankara Kırsalındaki Tarımsal Alana Etkileri: 10 Yılın Değerlendirmesi
Dr. Filiz AYDIN

Millî Emlak Genel Müdürlüğü ve Kentsel Dönüşüm Başkanlığı Arasındaki Görev ve Yetki Çatışmaları: Kamu Yönetimi İlkeleri Çerçevesinde Bir İnceleme
Dr. İbrahim KARA

Kırsal Kalkınmaya Hukuki Bir Araç Olarak 442 Sayılı Köy Kanunu'nun Geçici 5 İnci Maddesinin İncelenmesi
Dr. Kıvılcım Özge KARA

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Toplantı Salonu

09.15-10.30 Oturum 6

Oturum Başkanı: Dr. Havva KOÇ

Afet Sonrası Göçün Mekânsal Büyüme, Yeşil Dönüşüm ve Tarım Politikalarına Etkileri: Ankara'da Yeni Göçmenlerle Yapılan Anket Bulgularının Değerlendirilmesi
Prof. Dr. Harun TANRIVERMİŞ
Prof. Dr. Yeşim TANRIVERMİŞ
Arş. Gör. Gizem ULUSOY
Arş. Gör. Parla GÜNEŞ

Ekoturizm ve Agroturizmde Bir Yol Haritası; Güdül Örneği
Mustafa ÇETİN

Tarımsal Üretimden Tüketime Değer Zincirinin İktisadi Yönetimi: Hisbe Modeli ve Ankara Örneği
Muhammet Furkan GÜNDOĞDU

Dirençli Kentler ve Çankaya Belediyesi Sosyal Yardımları Üzerine Bir Değerlendirme
Şenol ŞIRMA

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Ana Salon

10.45-12.00 Oturum 7

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bahadır AYDIN

Tarımda Kapitalizmin Sürdürülebilirliğin Yeşil Dönüşüm ve Yeşil Kalkınma Politikaları Üzerinden İrdelenmesi
Dr. Akif DİNCER

Bir Ortaklaşım Olarak Su: Doğu Karadeniz'de Biyokültürel Anlam, Mülksüzleştirme ve Dönüşüm
Arş. Gör. Fatih Sami ÖZAKYOL

Tarımın Geleceğini Sosyolojik Olarak Düşünmek: Agroekoloji ve Toplumsal Dönüşüm
Sibel BAYRAM

Aylak Evler Teorisi: Türkiye Kırsalındaki Lüks Konutlar Örneği
Prof. Dr. Çiğdem BOZ
Prof. Dr. Gülenay BAŞ DİNAR

Ankara Kent Konseyi Sergi Salonu

10.45-12.00 Oturum 8

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Müslüme NARİN

Dirençli Toplulukların Bir Öğesi Olarak Kadınların Bölgenin İyileştirilmesinde ve Bölgesel Kalkınmadaki Yeri: Hatay Örneği
Dr. Zehra GÜNGÖRDÜ

Dijital Uçurum mu, Dijital Köprü mü? Türk Tarımında Akıllı Teknolojilerin Verimlilik ve İstihdam Dilemması
Ekrem KÜÇÜK
Prof. Dr. Müslüme NARİN

Demografik Fırsat Penceresi ve Bölgesel Kalkınma Dinamikleri: Türkiye Düzey-2 Bölgeleri Üzerine Bir Analiz
Dr. Osman Berke DUVAN

Kırsal Kalkınmada Genç Girişimciliğin Rolü: Tarımda Yenilikçi İstihdam Modelleri Üzerinden Bir Kavramsal İnceleme
Saliha KILAVUZ

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Toplantı Salonu

10.45-12.00 Oturum 9

Oturum Başkanı: Dr. Güneş KURTULUŞ

Gaziemir'deki Radyoaktif Atık Yönetimi Sürecini İyi Yönetişim İlkeleri Bağlamında Değerlendirme
Gizem Elif ÖZDEMİR

Akıllı Kent Uygulamaları ve Emlak Vergisi İlişkisi
Dr. Ali ÖNDER

Kırsal İyi Olma Kavramı ve Ölçümünün Ankara Açısından Değerlendirilmesi
Dr. Öğr. Üyesi Özgür Burçak GÜRSOY YENİLMEZ

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Ana Salon

13.30-14.45 Oturum 10

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Özgür BOR

Hayvan Varlığı mı, Canlı Sermaye mi? Finansal Piyasaların Türkiye'deki Kırmızı Et Fiyatları Üzerindeki Asimetrik Etkileri
Prof. Dr. Özgür BOR

Eğitim, Sağlık ve Ekonomik Göstergeler Üzerinden Türkiye Bölgelerinin Kümeleme Analizi
Doç. Dr. Bige KÜÇÜKEFE

Türkiye'de Tarımsal Sürdürülebilirlik ve Gıda Güvencesi: Ekonomik Kalkınma Perspektifinde Bir İnceleme
Öğr. Gör. Dr. Merve ÜNLÜOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Gökçen AYDINBAŞ
Dr. Barış TİSKE

Küresel Değer Zincirlerinde Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Yeri ve Türkiye İçin Stratejik Fırsatlar
Dr. Mert ŞAKI
Beyza Gül TOPTAL

Ankara Kent Konseyi Sergi Salonu

13.30-14.45 Oturum 11

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Fatma NALBANT

Kültürel Mirasın Korunması ve Sürdürülebilirliği: Ankara Büyükşehir Belediyesi Kültür Politikaları Üzerine Bir İnceleme
Hakan ERSÖZ

Sıfır Atık Projesi Kapsamında Öne Çıkan İlçe Belediyelerinin Uygulamaları
Dr. Öğr. Üyesi Fatma NALBANT

Yerel Yönetimlerin Sürdürülebilir Atık Yönetimi İçin Ev Tipi Tavukçuluk Girişimleri: Belçika Mouscron Örnek Olay İncelemesi
Doç. Dr. Adnan SÖYLEMEZ
Doç. Dr. Duygu İLKHAN SÖYLEMEZ

Sürdürülebilir Kent Politikaları Bağlamında Karbon Ayak İzinin Önemi: Karbon Ayak İzi Kullanılarak Kentler Nasıl Sürdürülebilir Hale Getirilebilir?
Elif TÜRK AKGÜL

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Toplantı Salonu

13.30-14.45 Oturum 12

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Fevzi ENGİN

Kırsalda Çoklu Krizler, Dirençlilik ve Onarıcı Modeller: Türkiye İçin Bir Tartışma
Doç. Dr. Esin Candan DEMİRKOL
Settar Uğur KURT
Dr. Yağmur Özcan CİVE
Dr. Öğr. Üyesi Hediye Arzu GÖKÇE GÜNDÜZOĞLU

Türkiye'de Beş Yıllık Kalkınma Planlarında Yerel Yönetime Bakış (2001-2025)
Dr. Öğr. Üyesi Fevzi ENGİN

Kır Hakkını Düşünmek: Bir Kavramsallaştırma Denemesi ve Fındıklı Örneği
Arş. Gör. Nilüfer ERGİN

Türkiye'de Tarım ve Kırsal Kalkınmanın Geleceği: Yeşil Büyüme Endeksi Verileri ile Karşılaştırmalı Bir Analiz
Ali Kemal BAŞBUĞ

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Ana Salon

15.00-16.15 Oturum 13

Oturum Başkanı: Dr. Mert ŞAKI

Üretici Gıda Fiyatlarının Dinamikleri: Döviz Kurları ve Tarımsal Girdilerle Fourier–Wavelet Analizi
Dr. Havva KOÇ

Gelişmekte Olan Ülkelerde Gelir, Yenilenebilir Enerji ve Gübre Kullanımının Tarımsal Katma Değer Üzerindeki Etkisi: Bir Panel Veri Analizi
Dr. Öğr. Üyesi Nil SİREL ÖZTÜRK
Dr. Güneş KURTULUŞ

Türkiye'de Tarımsal Üretimde Yeşil Dönüşüm ve Yeşil Ekonomi Deneyimi: Ekonomik, Çevresel, Sosyal Boyutlar ve Politika Önerileri
Ali Emrah ŞAHİN

Mevsimsel Bozulmaların Gıda Enflasyonu ve Tarım Üretimine Etkisi: Türkiye'de NUTS-2 Düzeyinde Panel Kanıt (2005–2021)
Doç. Dr. Hakan USLU
Öğr. Gör. Dr. Ferhat APAYDIN

Ankara Kent Konseyi Sergi Salonu

15.00-16.15 Oturum 14

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Çınar Can EVREN

Selden Kaynaklı Zararlarda Belediyelerin Sorumluluğu
Doç. Dr. Çınar Can EVREN

Büyükşehir Belediye Sisteminde Kırsal Mahalle veya Kırsal Yerleşik Alan: Köy Tüzel Kişiliklerinin Kaldırılmasının İdare Hukuku Açısından Sonuçları
Dr. Öğr. Üyesi İsmail UÇAR

Avrupa Birliği Hukuku Işığında İşlenmeyen Tarım Arazilerinin Zorunlu Olarak Kiraya Verilmesini Öngören Kanuni Düzenlemenin Anayasaya Uygunluğunun İncelenmesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat ERDOĞAN

Köylüsüz Tarımda Topyekûn Planlamacılığa Doğru
Dr. Aykut Ozan ALAN

FSCONGRESS 2025

9–10 Ekim 2025 | Ankara Kent Konseyi Kızılay, Atatürk Blv No 18, 06050 Altındağ/Ankara

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | ANKARA KENT KONSEYİ | Fiscaoeconomia

10 Ekim 2025 Cuma

Ankara Kent Konseyi Toplantı Salonu

15.00-16.15 Oturum 15

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Doğan BOZDOĞAN

Ankara'da Su Yönetiminin Teknik Boyutları ve Sürdürülebilirlik Açısından Zorluklar
Dr. Öğr. Üyesi Erdem Utku EKE

Tarım ve Hayvancılık Sektöründe Üniversite Temelli Kalkınma: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği
Arş. Gör. Muhammed Fatih IŞIKMAN

Türkiye'de Tarımsal Destekler Üzerine Bir Değerlendirme
Dr. Öğr. Üyesi Bahadır Sazak DOĞAN

Zirai Kazanç İstisnasının Hukuki Niteliği ve Tarımsal Kalkınmaya Katkısı
Doç. Dr. Doğan BOZDOĞAN

Ankara Kent Konseyi Ana Salon

16.30-17.15 Forum

İçindekiler Tablosu

Küresel Gıda Krizine Yerel Çözümler: Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin "Tarım Kampüsü" Deneyimi 1
Kırsalda Kalkınmada Tarım Politikaları ve Yerel Yönetimlerin Rolü 2
Yerel Yönetimlerin Kırsal Kalkınmaya Etkileri: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Örneği 3
Blokzincir Kullanımıyla Tarladan Sofraya Dijital Şeffaflık: Küresel Trendlerden Başkent Ankara'da Dönüşümün Şifreleri 4
Ankara Tarımında Bitkisel Üretici Profili: Demografik Eğilimler ve Üretim Davranışları Üzerine Bir Alan Araştırması 5
Gölbaşı (Ankara)'nda Hızlı Kentleşmenin Tarımsal Kalkınmaya Etkileri: Nüfus Dinamikleri, Arazi Kullanımı ve Ekosistem Hizmetleri 6
Silvio Gesell'in Tarım Üzerine Düşünceleri: Korumacılık Ve Serbest Piyasa Arasında Üçüncü Bir Yol Arayışı 7
Kırsal Kalkınma Kadın Kooperatifleri: Kapitalizmin Aracı mı Ona Karşı Kalkan mı? 8
Kadın Emeğinin Geleceği Üzerine: Marjinal Topraklarda Tarım 9
Kırsal Kalkınmada Kadın: Tarımsal Politikaların Toplumsal Cinsiyet Boyutu 10
Kentsel Adalet, Refah ve Eşitlik İçin Bir Araç Olarak Kent Bahçeleri 11
Bölgesel Yenilik Sistemleri Yaklaşımı Bağlamında Ankara Ve İnovasyon 12
Akıllı Kent Uygulamalarıyla Kentsel Yaşam Kalitesinin Artırılması: Veri Odaklı Yaklaşımlar 13
6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunun Ankara Kırsalındaki Tarımsal Alana Etkileri: 10 Yılın Değerlendirmesi 14
Millî Emlak Genel Müdürlüğü Ve Kentsel Dönüşüm Başkanlığı Arasındaki Görev ve Yetki Çatışmaları: Kamu Yönetimi İlkeleri Çerçevesinde Bir İnceleme 15
Kırsal Kalkınmaya Hukuki Bir Araç Olarak 442 Sayılı Köy Kanunu'nun Geçici 5'inci Maddesinin İncelenmesi 16
Afet Sonrası Göçün Mekânsal Büyüme, Yeşil Dönüşüm ve Tarım Politikalarına Etkileri: Ankara'da Yeni Göçmenlerle Yapılan Anket Bulgularının Değerlendirilmesi 17
Tarımsal Üretimden Tüketime Değer Zincirinin İktisadi Yönetimi: Hisbe Modeli ve Ankara Örneği 18
Dirençli Kentler ve Çankaya Belediyesi Sosyal Yardımları Üzerine Bir Değerlendirme 19
Tarımda Kapitalizmin Sürdürülebilirliğinin Yeşil Dönüşüm ve Yeşil Kalkınma Politikaları Üzerinden İrdelenmesi 20
Bir Ortaklaşım Olarak Su: Doğu Karadeniz'de Biyokültürel Anlam, Mülksüzleştirme ve Dönüşüm 21
Tarımın Geleceğini Sosyolojik Olarak Düşünmek: Agroekoloji ve Toplumsal Dönüşüm 22
Aylak Evler Teorisi: Türkiye Kırsalındaki Lüks Konutlar Gerçeği 23
Dirençli Toplulukların Bir Öğesi Olarak Kadınların Bölgenin İyileştirilmesinde ve Bölgesel Kalkınmadaki Yeri: Hatay Örneği 24
Dijital Uçurum mu, Dijital Köprü mü? Türk Tarımında Akıllı Teknolojilerin Verimlilik Ve İstihdam Dilemması 25
Demografik Fırsat Penceresi ve Bölgesel Kalkınma Dinamikleri: Türkiye Düzey-2 Bölgeleri Üzerine Bir Analiz 26
Kırsal Kalkınmada Genç Girişimciliğin Rolü: Tarımda Yenilikçi İstihdam Modelleri Üzerinden Bir Kavramsal İnceleme 27
Gaziemir'deki Radyoaktif Atık Yönetimi Sürecinin İyi Yönetişim İlkeleri Bağlamında Değerlendirilmesi 28
Akıllı Kent Uygulamaları ve Emlak Vergisi İlişkisi 29
Kırsal İyi Olma Kavramı ve Ölçümünün Ankara Açısından Değerlendirilmesi 30

Hayvan Varlığı mı, Canlı Sermaye mi? Finansal Piyasaların Türkiye'deki Kırmızı Et Fiyatları Üzerindeki Asimetrik Etkileri 31

Eğitim, Sağlık ve Ekonomik Göstergeler Üzerinden Türkiye Bölgelerinin Kümeleme Analizi 32

Türkiye'de Tarımsal Sürdürülebilirlik ve Gıda Güvencesi: Ekonomik Kalkınma Perspektifinde Bir İnceleme 33

Küresel Değer Zincirlerinde Tibbi ve Aromatik Bitkilerin Yeri ve Türkiye İçin Stratejik Fırsatlar 34

Yerel Yönetimlerin Sürdürülebilir Atık Yönetimi İçin Ev Tipi Tavukçuluk Girişimleri: Belçika Mouscron Örnek Olay İncelemesi 35

Sürdürülebilir Kent Politikaları Bağlamında Karbon Ayak İzinin Önemi: Karbon Ayak İzi Kullanılarak Kentler Nasıl Sürdürülebilir Hale Getirilebilir? 36

Kırsalda Çoklu Krizler, Dirençlilik ve Onarıcı Modeller: Türkiye İçin Bir Tartışma 37

Türkiye'de Kalkınma Planlarında Yerel Yönetime Bakış (2001-2025) 38

Kır Hakkını Düşünmek: Bir Kavramsallaştırma Denemesi ve Fındıklı Örneği 39

Türkiye'de Tarım ve Kırsal Kalkınmanın Geleceği: Yeşil Büyüme Endeksi Verileri İle Karşılaştırmalı Bir Analiz 40

Üretici Gida Fiyatlarinin Dinamikleri: Döviz Kurlari ve Tarimsal Girdilerle Fourier–Wavelet Analizi 41

Gelişmekte Olan Ülkelerde Gelir, Yenilenebilir Enerji ve Gübre Kullanımının Tarımsal Katma Değer Üzerindeki Etkisi: Bir Panel Veri Analizi 42

Türkiye'de Tarımsal Üretimde Yeşil Dönüşüm ve Yeşil Ekonomi Deneyimi: Ekonomik, Çevresel, Sosyal Boyutlar ve Politika Önerileri 43

Mevsimsel Bozulmaların Gıda Enflasyonu ve Tarım Üretimine Etkisi: Türkiye'de Nuts-2 Düzeyinde Panel Kanıt (2005–2021) 44

Selden Kaynaklı Zararlarda Belediyelerin Sorumluluğu 45

Büyükşehir Belediye Sisteminde Kırsal Mahalle veya Kırsal Yerleşik Alan: Köy Tüzel Kişiliklerinin Kaldırılmasının İdare Hukuku Açısından Sonuçları 46

Avrupa Birliği Hukuku Işığında İşlenmeyen Tarım Arazilerinin Zorunlu Olarak Kiraya Verilmesini Öngören Kanuni Düzenlemenin Anayasaya Uygunluğunun İncelenmesi 47

Köylüsüz Tarımda Topyekûn Planlamacılığa Doğru 48

Ankara'da Su Yönetiminin Teknik Boyutları Ve Sürdürülebilirlik Açısından Zorluklar 49

Tarım ve Hayvancılık Sektöründe Üniversite Temelli Kalkınma: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği 50

Türkiye'de Tarımsal Destekler Üzerine Bir Değerlendirme 51

Zirai Kazanç İstisnasının Hukuki Niteliği Ve Tarımsal Kalkınmaya Katkısı 52

FSCONGRESS 2025-ANKARA
9-10 Ekim 2025 Ankara Kent Konseyi Atatürk Bulvarı No:18 Opera/Altındağ/Ankara
T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ANKARA KENT KONSEYİ
Türkiye'nin Ödüllü Kent Konseyi

KÜRESEL GIDA KRİZİNE YEREL ÇÖZÜMLER: ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN "TARIM KAMPÜSÜ" DENEYİMİ

Nuran Halise BELET[1], Nazile TAŞKIN[2]

ÖZ

Sanayi Devrimi'nden günümüze kadar çevre kirliliği, iklim değişikliği, kuraklık ve bunların sosyo-ekonomik sonuçları; açlık, işsizlik, toplumsal adaletsizlik ve mutlak yoksulluğun derinleşmesi gibi çoklu krizleri tetiklemiştir. Artan dünya nüfusu, devam eden iklim krizi ve COVID-19 pandemisi gibi yakın dönem gelişmeler, sürdürülebilir gıda arz güvenliği üzerindeki baskıyı daha da yoğunlaştırmıştır. Günümüzde nüfusun büyük bir bölümünü barındıran kentler endüstriyel üretim merkezleri haline gelirken, kırsal bölgeler tarımsal faaliyetlerin odak noktası olmaya devam etmektedir. Bu durum gıda tedarik zincirlerinin uzamasına yol açmış; üretim ve tüketim arasındaki mesafenin artması yüksek lojistik maliyetler, soğuk zincir gereklilikleri ve artan karbon salımı gibi sorunları beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için alternatif gıda tedarik yöntemlerinin aranması kritik bir önem taşımaktadır. Bölgesel düzeyde kaynakların etkin kullanımı ve yerel potansiyelin harekete geçirilmesi yalnızca bireylerin sağlıklı gıdaya erişimiyle sınırlı olmayıp, doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir yönetimini de gerektirmektedir. Bu bağlamda gıda güvenliği konusu, küresel çözümlerin yanında yerel yönetimlerin de daha etkin rol üstlenmesi gerektiğini göstermektedir. Kent tarımı, gıda tedarikinde tamamlayıcı ve destekleyici bir yöntem olarak öne çıkmakta; yalnızca gıda krizine değil, aynı zamanda ona bağlı gelişebilecek çoklu krizlere de çözüm potansiyeli sunmaktadır. Kent tarımı uygulamaları, haneler düzeyinde gıda arz güvenliğini güçlendirirken, düşük gelir gruplarının daha uygun maliyetlerle gıdaya erişimini de kolaylaştırmaktadır. Ayrıca kent tarımı, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan (SKA) "Açlığa Son," "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar," "Sorumlu Tüketim ve Üretim" ve "İklim Eylemi" başlıklarıyla doğrudan ilişkilidir ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarının kent ölçeğinde somutlaştırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Bu çalışma, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından hayata geçirilen "Tarım Kampüsü" uygulamasını gıda güvenliğini güçlendirmeye yönelik bir kent tarımı örneği olarak incelemektedir. Çalışmada, söz konusu uygulamanın küresel gıda krizinin çözümüne katkısı değerlendirilmekte ve uluslararası örneklerle karşılaştırmalı bir analiz yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent Tarımı, Gıda Güvenliği, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Tarım Kampüsü

LOCAL SOLUTIONS TO THE GLOBAL FOOD CRISIS: THE "AGRICULTURAL CAMPUS" EXPERIENCE OF ANKARA METROPOLITAN MUNICIPALITY

ABSTRACT

From the Industrial Revolution to the present day, environmental pollution, climate change, drought, and their socio-economic consequences have triggered multiple crises, including hunger, unemployment, social injustice, and the deepening of absolute poverty. The growing global population, ongoing climate crises, and recent developments such as the COVID-19 pandemic have further intensified pressure on sustainable food supply security. Today, cities—home to a large proportion of the world's population—have become centers of industrial production, while rural areas remain the primary sites of agricultural activity. Consequently, food supply chains have lengthened considerably. Traditional supply chains often involve long distances between production and consumption, leading to high logistics costs, cold-chain requirements, and increased carbon emissions. Against this backdrop, the search for alternative methods of food supply has become crucial to achieving sustainable development. Ensuring the efficient use of resources at the regional level and mobilizing local potential is no longer only a matter of individuals' access to healthy food; it also requires the protection and sustainable management of natural resources, as well as proactive policy measures. In this regard, food access and security highlight the necessity for local governments to assume a more active role alongside global efforts. Within this context, urban agriculture has emerged as a complementary and supportive method for food supply, offering potential solutions not only to the food crisis but also to the multiple interrelated crises that are likely to follow. Urban agriculture initiatives aim to enhance household-level food security while providing low-income groups with more affordable access to food. Moreover, urban agriculture is directly aligned with several United Nations Sustainable Development Goals (SDGs), including "Zero Hunger," "Sustainable Cities and Communities," "Responsible Consumption and Production," and "Climate Action." By doing so, such initiatives contribute to the localization and concretization of sustainable development goals within urban settings.

This study evaluates the "Agricultural Campus" initiative of the Ankara Metropolitan Municipality as an urban agriculture practice designed to strengthen food security and demonstrate the critical role of local actors in addressing the global food crisis. Specifically, it examines the effectiveness of the "Agricultural Campus" in mitigating the challenges of the global food crisis and compares its outcomes with international practices.

***Keywords*:** Urban Agriculture, Food Security, Sustainable Development Goals (SDGs), Ankara Metropolitan Municipality, Agricultural Campus

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Ankara HBV Üniv., İktisat Bölümü, nuran.belet@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0394-6339
[2] Araş. Gör., Ankara HBV Üniv., İktisat Bölümü, nazile.taskin@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2304-0545

KIRSALDA KALKINMADA TARIM POLİTİKALARI VE YEREL YÖNETİMLERİN ROLÜ

Renan TUNALIOĞLU[1], Ferit ÇOBANOĞLU[2], Erdal ERKAN[3]

ÖZ

Tarım politikasının çok farklı tanımları vardır. Bu tanımları, tarımsal üretimi kamu yararına devam ettirmek, kırsalda yaşayan halkın refahını yükseltmek ve tüketicileri fiyat artışlarından korumak amacıyla uygulanan bir dizi devlet önlemleri olarak özetlemek mümkündür. Bu bağlamda, tarım politikasını "bilimsel tarım politikası" ve "uygulamalı tarım politikası" olarak da ikiye ayırmak mümkündür. Bilimsel tarım politikasının teorisini yazanlar, uygulayıcı tarım politikacılarına karar vermede gerekli olan objektif veri ve bilgileri sağlamaktadırlar. Bir başka ifadeyle tarım politikası, sadece ekonomik değil, aynı zamanda siyasi ve sosyal boyutları olan ve yoksullukla mücadele politikasını da içeren bir olgudur. Çünkü tarım, yeryüzündeki ülkelerin hepsinde iklime ve mevsimlere bağlı, kontrolü oldukça zor, insanların yaşaması için zorunlu ve diğer sektörlere göre daha yoksul olan bir topluluğun istihdam edildiği bir alandır. Bu nedenle tarım dünyada, gelişmiş, gelişmekte olan yada az gelişmiş tüm ülkelerde desteklenmek zorundadır. Bu destekleme görevinde, devletler ve devleti temsil eden hükümetler doğrudan ilk sorumlu kurumlardır. Diğer yandan, son yıllarda dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de yerel yönetimler ve özel sektör bu sorumluluğu paylaşmaktadır. Türkiye'de, yerel yönetimler bu sorumluluğu, resmi olarak, belediyelerin tarımsal faaliyetlerine ilişkin olarak "5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinde Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumluluklarının kapsamı belirtilmiş olup bu maddenin en son paragrafına, "12/11/2012 tarih ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile ekleme yapılarak "Büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabilirler " hükmünün eklenmesi kapsamında sahiplenmişlerdir. Böylece, büyükşehir ve ilçeler tarımsal faaliyetleri bu madde kapsamında yürütmekte ve yerelde ve kırsalda ülke tarım politikalarına destek vermektedirler. Bu çalışmada, 31 Mart 2014 tarihinde, Büyükşehir kapsamına alınan Aydın Büyükşehir Belediyesinin tarımsal faaliyetlere verdiği destekler, kırsalda kalkınmada tarım politikalarında yerel yönetimlerin rolü başlığı altında incelenecektir. Bu incelemede, ekonomik boyuttan ziyade sosyal boyut değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Tarım, Yerel Yönetim, Aydın

THE ROLE OF AGRICULTURAL POLICIES AND LOCAL GOVERNMENTS IN RURAL DEVELOPMENT

ABSTRACT

Agricultural policy has many different definitions. It can be summarized as a series of government measures implemented to maintain agricultural production for the public good, improve the welfare of rural residents, and protect consumers from price increases. In this context, agricultural policy can be divided into two categories: "scientific agricultural policy" and "applied agricultural policy." Those who theorize scientific agricultural policy provide implementing agricultural policymakers with the objective data and information necessary for decision-making. In other words, agricultural policy is a phenomenon that encompasses not only economic but also political and social dimensions, including poverty alleviation. Agriculture is a sector that is dependent on climate and seasons, is difficult to control, is essential for human survival, and employs a population that is poorer than other sectors. Therefore, agriculture must be supported in all countries worldwide, whether developed, developing, or underdeveloped. States and governments representing the state are the primary institutions directly responsible for this support. Furthermore, as has been the case globally in recent years, local governments and the private sector in Turkey share this responsibility. In Turkey, local governments have officially assumed this responsibility regarding the agricultural activities of municipalities. Article 7 of the Metropolitan Municipality Law No. 5216 stipulates the scope of duties, authorities, and responsibilities of metropolitan municipalities. The last paragraph of this article was supplemented by Law No. 6360, dated November 12, 2012, on the Establishment of Metropolitan Municipalities and Twenty-Seven Districts in Fourteen Provinces and Amendments to Certain Laws and Decree Laws, adding the following provision: "Metropolitan and district municipalities may engage in all kinds of activities and services to support agriculture and animal husbandry." Thus, metropolitan municipalities and districts carry out agricultural activities within the scope of this article and support national agricultural policies at both local and rural levels. This study examines the support provided to agricultural activities by Aydın Metropolitan Municipality, which was incorporated into the metropolitan municipality system on March 31, 2014, under the heading of "The Role of Local Governments in Agricultural Policies for Rural Development." In this study, the social dimension, rather than the economic one, will be evaluated.

***Keywords*:** Rural Development, Agriculture, Local Government, Aydın

[1] Prof. Dr., ADÜ, Ziraat Fakültesi, rtunalioglu@adu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4668-5482
[2] Prof. Dr., ADÜ, Ziraat Fakültesi ferit.cobanoglu@adu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7706-2993
[3] Kooperatifler Şube Müdürü, Aydın Büyükşehir Belediyesi, sempatisoft@gmail.com, ORCID: 0009-0003-2090-0540

YEREL YÖNETİMLERİN KIRSAL KALKINMAYA ETKİLERİ: GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ

Ekrem ASLAN[1], Yusuf YILMAZ[2] Kenan SEÇKİN[3]

ÖZ

Bu çalışmada, yerel yönetimlerin kırsal kalkınmadaki rolü Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB) örneği üzerinden incelenmiştir. 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7. maddesi ile büyükşehir belediyelerine kırsal alanlarda tarımsal üretimi destekleme, ekonomik kalkınmayı teşvik etme ve üreticilerin ihtiyaçlarına doğrudan cevap verecek hizmetleri geliştirme sorumlulukları verilmiştir. Bu düzenleme ile belediyelerin görev alanı yalnızca kentsel altyapıyla sınırlı olmaktan çıkarılmış, kırsal kalkınma süreçlerinde aktif aktör olmaları sağlanmıştır. Bu bağlamda GBB tarafından son yıllarda uygulanan politikalar ve projeler değerlendirilmiştir. Üreticilere sağlanan mazot desteği, tarımsal üretimi doğrudan teşvik eden önemli bir mekanizma olarak öne çıkmıştır. Fidan ve tohum dağıtımları, ürün çeşitliliğini artırmaya ve verimliliği desteklemeye hizmet etmiştir. Tarımsal ekipman paylaşımı ve "Çiftçi Kart" uygulaması, üretim maliyetlerini azaltmaya ve teknolojik erişimi kolaylaştırmaya yönelik yenilikçi uygulamalar olarak öne çıkmıştır. Ayrıca kadın kooperatiflerine ve üreticilere yönelik keçe ve el sanatları projeleri, kırsal ekonomiye katma değer sağlarken aynı zamanda kadınların istihdamına katkıda bulunmuştur. Bununla birlikte, Tarım ve Gastronomi Okulu uygulamasıyla üreticilerin eğitsel gelişimine katkı sunulmuş, modern üretim ve işleme tekniklerine ilişkin bilgi ve beceriler geliştirilmiştir. Araştırmada nitel ağırlıklı karma yöntem benimsenmiştir. Birincil veriler, Gaziantep'teki Üretici Birlikleri ve Ziraat Odaları temsilcileri ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilmiştir. İkincil veriler ise GBB faaliyet raporları, proje çıktıları ve resmi istatistiklerden sağlanmış, üçgenleme yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, GBB'nin kırsal kalkınmaya yönelik uygulamalarının üreticilerin ekonomik güçlenmesini sağladığı, tarımsal girişimciliği teşvik ettiği, kadın ve genç üreticilerin sürece aktif katılımına imkân tanıdığı ve kırsal alanlarda sürdürülebilirliği desteklediği belirlenmiştir. Çalışma, yerel yönetimlerin kırsal kalkınmada etkin ve ölçeklenebilir bir model sunduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Kırsal Kalkınma, 6360 Sayılı Kanun, Tarımsal Politikalar, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

THE ROLE OF LOCAL GOVERNMENTS IN RURAL DEVELOPMENT: THE CASE OF GAZİANTEP METROPOLİTAN MUNİCİPALİTY

ABSTRACT

In this study, the role of local governments in rural development is examined through the case of Gaziantep Metropolitan Municipality (GBB). Article 7 of Law No. 6360, Law on the Establishment of Fourteen Metropolitan Municipalities and Twenty-Seven Districts and on Amendments to Certain Laws and Decree Laws, assigned metropolitan municipalities new responsibilities to support agricultural production, promote economic development, and deliver services directly addressing the needs of producers in rural areas. With this regulation, the scope of municipalities' duties was expanded beyond urban infrastructure, enabling them to become active actors in rural development processes. In this context, policies and projects implemented by GBB in recent years have been evaluated. Fuel support provided to producers has emerged as an important mechanism that directly encourages agricultural production. The distribution of saplings and seeds has contributed to increasing product diversity and supporting productivity. Agricultural equipment sharing and the "Farmer Card" application have stood out as innovative practices aimed at reducing production costs and facilitating access to technology. In addition, handicraft and felt projects targeting women's cooperatives and producers, together with poultry support, have not only created added value for the rural economy but also contributed to women's employment. Furthermore, the Agriculture and Gastronomy School has contributed to the educational development of producers, enhancing their knowledge and skills in modern production and processing techniques. A qualitative-dominant mixed method has been adopted in this research. Primary data were obtained through semi-structured face-to-face interviews with representatives of Producer Unions and Chambers of Agriculture in Gaziantep. Secondary data were collected from GBB activity reports, project outputs, and official statistics, and analyzed through triangulation.The findings reveal that GBB's rural development practices have strengthened the economic empowerment of producers, promoted agricultural entrepreneurship, enabled the active participation of women and young farmers, and supported sustainability in rural areas. The study demonstrates that local governments provide an effective and scalable model in rural development.

***Keywords*:** Local Governments, Rural Development, Law No. 6360, Agricultural Policies, Gaziantep

[1] Dr. Öğretim Üyesi Kilis 7 Aralık Üniversitesi, ekremaslan2005@gmail.com, İD: 0000-0001-8829-7301.
[2] ZMO Başkanı, Gaziantep, yusuf_ylmz27@hotmail.com
[3] Daire Başkanı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, seckin027@hotmail.com

BLOKZİNCİR KULLANIMIYLA TARLADAN SOFRAYA DİJİTAL ŞEFFAFLIK: KÜRESEL TRENDLERDEN BAŞKENT ANKARA'DA DÖNÜŞÜMÜN ŞİFRELERİ

Hasan PARÇA[1], Bülent GÜLÇUBUK[2]

ÖZ

Küresel ölçekte artan izlenebilirlik talepleri, düzenleyici baskılar ve veriye anında erişim beklentileri; düşük maliyet, veri egemenliği ve QR/kimlik üzerinden doğrulanabilir ürün bilgisi gereksinimleriyle birleşerek "tarladan sofraya" şeffaflığı stratejik bir zorunluluk haline getirmektedir. Bu çalışma, söz konusu küresel trendleri Ankara'nın yerel koşullarına uyarlayan, kooperatif odaklı hibrit bir mimari önermektedir; kanonik kayıtlar kooperatif altyapısında tutulurken, blok zincir de yalnızca değiştirilemez özetler (hash), kimlikler ve olay metaverisi saklanır; paydaş ve tüketici erişimi QR tabanlı doğrulama ile sağlanır. Yönetişim boyutunda, topluluk liderliği ve kapasite geliştirmenin yanı sıra birlikte çalışabilir veri standartları, belediye ve kooperatif sistemleri arasında entegrasyonu mümkün kılarak güveni kurumsallaştırır.

Yaklaşım, amaçlı karma yöntem tasarımında yürütülen bir saha doğrulamasıyla sınanmış; izinli, kurumsal kullanıma uygun uyumlu bir blok zincir test ağı üzerinde yüksek çalışma süresi, manuel hata oranında belirgin düşüş, işlem sürelerinde kısalma ve yüksek kullanıcı memnuniyeti sağlamıştır. Nicel sonuçlar, eğitim düzeyinin algılanan fayda üzerinde büyük ve anlamlı etkiye (η^2=0,55, $p<0,001$), yaşın benimseme önceliklerini etkilediğine (Cramer's V=0,35) ve algılanan fayda ile benimseme niyeti arasındaki güçlü ilişkiye ($r=0,78$, $p<0,01$) işaret etmektedir; ölçek güvenilirliği yeterlidir ($\alpha\geq0,74$) ve bootstrap doğrulaması bulguların benzer kooperatiflere analitik genellenebilirliğini desteklemektedir. Sonuç olarak, çalışma Başkent Ankara için yerel üretici pazarları, kooperatif satışları ve mağazaları ve kamu alımlarında güvenilir ve maliyet-etkin izlenebilirliğin ölçeklenmesine yönelik tekrarlanabilir bir yol haritası sunmaktadır. Bu bildiride başkent Ankara'da tarım ürünlerinin piyasaya, pazara sunumunda blok zincir kullanımının boyutları, önemi ve sağlıklı tüketim için nasıl bir dijital şeffaf sitemin kurulması konusunda sapmalarda ve önerilerde bulunulacaktır. Ayrıca, tarımsal kooperatiflere blok zincir yoluyla ürünlerinin değerlendirmesinin getireceği avantajlar konusunda yol göstericiliği yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Blok Zincir, Dijital Şeffaflık, Gıda Tedarik Zinciri, Dijital Dönüşüm, Teknoloji Adaptasyonu

DIGITAL TRANSPARENCY FROM FARM TO TABLE WITH BLOCKCHAIN USE: THE SECRETS OF TRANSFORMATION IN THE CAPITAL ANKARA FROM GLOBAL TRENDS

ABSTRACT

Increasing demands for traceability on a global scale, regulatory pressures and expectations for instant access to data, combined with requirements for low cost, data sovereignty and verifiable product information via QR/ID, have made 'farm-to-table' transparency a strategic necessity. This study proposes a cooperative-focused hybrid architecture that adapts these global trends to Ankara's local conditions; canonical records are stored in the cooperative infrastructure, while the blockchain stores only immutable summaries (hashes), identities, and event metadata; stakeholder and consumer access is provided through QR-based verification. In terms of governance, it institutionalises trust by enabling integration between municipal and cooperative systems through community leadership and capacity building, as well as interoperable data standards.

The approach has been tested through a field validation conducted in a purposeful mixed-method design; it has demonstrated high uptime, a significant reduction in manual error rates, shorter transaction times, and high user satisfaction on a permissioned, enterprise-ready blockchain test network. Quantitative results indicate a large and significant effect of education level on perceived benefit (η^2=0.55, $p<0.001$), age influencing adoption priorities (Cramer's V=0.35), and a strong relationship between perceived benefit and adoption intention ($r=0.78$, $p<0.01$); scale reliability is adequate ($\alpha\geq0.74$), and bootstrap validation supports the analytical generalisability of the findings to similar cooperatives.

In conclusion, the study provides a replicable roadmap for scaling up reliable and cost-effective traceability in local producer markets, cooperative sales and stores, and public procurement in the capital city of Ankara. This paper will discuss the dimensions and importance of blockchain use in the marketing of agricultural products in the capital city of Ankara and address potential deviations and recommendations on how to establish a digital transparency system for healthy consumption. In addition, it will attempt to provide guidance on the advantages that agricultural cooperatives will gain from evaluating their products through blockchain.

***Keywords*:** Blockchain, Digital Transparency, Food Supply Chain, Digital Transformation, Technology Adaptation

[1] Ziraat Mühendisi-Tarım Danışmanı, Beypazarı, hparca@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6489-2023
[2] Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, bgulcubuk@gmail.com, ORCID:0000-0003-4026-1814

ANKARA TARIMINDA BİTKİSEL ÜRETİCİ PROFİLİ: DEMOGRAFİK EĞİLİMLER VE ÜRETİM DAVRANIŞLARI ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Elif Gül KÖSE[1]

ÖZ

Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği, yalnızca üretim miktarları ve teknolojik gelişmelerle değil, aynı zamanda üretici profilinin demografik, sosyoekonomik ve davranışsal özellikleriyle yakından ilişkilidir. Türkiye'de son yıllarda tarımsal nüfusun hızla yaşlanması, gençlerin ve kadınların tarımsal üretimden uzaklaşması, üretimin geleceği açısından kaygı verici bir tablo ortaya koymaktadır. Tarım sektörünün yaşadığı bu yapısal dönüşüm, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve mekânsal boyutları olan çok katmanlı bir sorunsalı işaret etmektedir. Bu bağlamda, mevcut üretici profilinin kapsamlı ve güncel verilerle ortaya konması, yerel ve ulusal düzeyde geliştirilecek tarım politikaları açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın bulguları, 2023 yılında Ankara'nın 25 ilçesinde faaliyet gösteren 384 çiftçiyle yürütülen yüz yüze anketlere dayanmaktadır. Araştırmada çiftçilerin yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, üretim tecrübesi, arazi büyüklüğü, geçim kaynakları, hane yapısı ve tarımsal uygulamalara yönelik tutumları analiz edilmiştir. Bunun yanı sıra, üreticilerin iyi tarım uygulamaları belgesi sahibi olup olmadıkları, tarım odası üyelik durumları ve hasat işçilerinin kontrolüne yönelik yaklaşımları da değerlendirilmiştir. Üretim davranışlarını etkileyen destekleme politikaları, ürün tercihlerinde devlet teşviklerinin yönlendirici rolü ve aile emeğinin etkileri de bulgulara yansımıştır.

Çalışma, Ankara örneği üzerinden Türkiye'de kırsal üretimin bugünkü yapısal dinamiklerini anlamaya yönelik önemli bir veri seti sunmakta; özellikle gençlerin ve kadınların üretime katılımının artırılmasına yönelik sosyal politikaların aciliyetini gözler önüne sermektedir. Bu yönüyle araştırma, sadece akademik katkı sağlamayı değil, aynı zamanda kırsal kalkınma ve tarım politikalarının sosyal bütünlük içinde yeniden kurgulanmasına destek olmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Bitkisel Üretici Profili, Demografik Dönüşüm, Tarım Politikaları, Sosyoekonomik Yapı

CROP PRODUCER PROFILE IN ANKARA AGRICULTURE: A FIELD STUDY ON DEMOGRAPHIC TRENDS AND PRODUCTION BEHAVIORS

ABSTRACT

Sustainability of agricultural production is shaped not only by output levels and technological progress but equally by the demographic, socioeconomic, and behavioral characteristics of producers themselves. In Türkiye, the rapid ageing of the farming population, along with the declining involvement of youth and women, presents an alarming outlook for the future of primary production. This structural transformation is a multi-layered challenge with economic, social, and spatial implications. Accordingly, up-to-date, comprehensive knowledge of the existing producer profile is essential for designing effective agricultural policies at both local and national scales.

This study draws on face-to-face surveys carried out throughout 2023 with 384 farmers operating in 25 districts of Ankara Province. It analyses core attributes such as age, gender, education, farming experience, land size, income sources, household composition, and attitudes toward agricultural practices. In addition, the research documents whether producers hold good agricultural practices certificates, their membership in chambers of agriculture, and their approaches to monitoring hired labor during harvest. The findings further highlight the influence of agricultural support schemes, the guiding role of state incentives in crop selection, and the decisive importance of family labor in production processes.

By furnishing a robust dataset that illuminates the current structural dynamics of rural production in Ankara, the study underscores the urgent need for social interventions that attract and retain young people and women in farming. In so doing, it seeks not only to fill an academic gap but also to inform the holistic redesign of rural development and agricultural policies aimed at safeguarding the sector's long-term viability.

***Keywords*:** Rural Development, Crop Producer Profile, Demographic Transformation, Agricultural Policies, Socioeconomic Structure

[1] Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, egkose@aybu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3031-2238

GÖLBAŞI (ANKARA)'NDA HIZLI KENTLEŞMENİN TARIMSAL KALKINMAYA ETKİLERİ: NÜFUS DİNAMİKLERİ, ARAZİ KULLANIMI VE EKOSİSTEM HİZMETLERİ

Elif GÖDEKMERDAN[1], Benginur BAŞTABAK[2]

ÖZ

Ankara'nın güneyinde yer alan Gölbaşı ilçesi, Mogan–Eymir sulak alan sistemi ve verimli tarım arazileriyle öne çıkarken, son yıllarda hızlanan kentleşme tarımsal kalkınmayı baskılamaktadır. İlçenin nüfusu 2015–2023 arasında 122.288'den 157.605'e yükselmiştir (≈%29). Bu demografik ivme, konut ve altyapı taleplerini artırarak tarım alanlarında parçalanma ve daralmayı tetiklemektedir. Havza ölçeğinde 1984–2020 döneminde beşerî alanların 6 km² artarken tarım alanlarının 8,5 km² azaldığı saptanmıştır; bu eğilim, kırsal üretim kapasitesinde orta–uzun vadeli kayıplara işaret etmektedir. Mogan (≈5 km²) ve Eymir (≈1,2 km²) göllerini de içeren Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin (havza ≈971 km²) sağladığı ekosistem hizmetleri (su kalitesi, mikroiklim düzenleme, rekreasyon) kentsel yayılmayla zayıflamakta, tarımsal su yönetimi ve ürün kalitesi üzerinde dolaylı olumsuz etki yaratmaktadır. Ankara geneli çalışmalar, kentsel yayılmanın verimli tarım topraklarını amaç dışı kullanıma açtığını ve mekânsal planlamada tarımın ikinci plana itildiğini göstermektedir. Gölbaşı için politika öncelikleri; (i) birincil tarım arazilerinde sıkı koruma ve kademeli gelişme ilkeleri, (ii) su–toprak bütüncül yönetimi (sulak alan tampon bölgeleri), (iii) kırsal bölgelerde gençlerin üretime katılımını destekleyen teşvik paketleri ve kentsel tarım uygulamalarının (ürün çeşitlendirme, kısa tedarik zinciri) ölçeklenmesidir. Bu çalışma, Gölbaşı'nda tarımsal kalkınmanın sürdürülebilirliği için kentleşme hızının planlı biçimde yönetilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kentleşme, Tarımsal Kalkınma, Arazi Kullanım Değişimi, Doğa Temelli Çözümler, Sulak Alan

THE EFFECTS OF RAPID URBANIZATION ON AGRICULTURAL DEVELOPMENT IN GÖLBAŞI (ANKARA): POPULATION DYNAMICS, LAND USE, AND ECOSYSTEM SERVICES

ABSTRACT

Located in the south of Ankara, the Gölbaşı district stands out with its Mogan–Eymir wetland system and fertile agricultural lands; however, accelerated urbanization in recent years has been exerting pressure on agricultural development. The district's population increased from 122,288 in 2015 to 157,605 in 2023 (≈29%). This demographic momentum has driven demand for housing and infrastructure, triggering fragmentation and reduction of farmland. At the basin scale, between 1984 and 2020, human-dominated areas increased by 6 km², while agricultural lands decreased by 8.5 km², indicating medium- to long-term losses in rural production capacity. The Gölbaşı Special Environmental Protection Area (≈971 km² basin), which includes Lake Mogan (≈5 km²) and Lake Eymir (≈1.2 km²), provides key ecosystem services (water quality regulation, microclimate regulation, recreation) that are being weakened by urban sprawl, indirectly affecting agricultural water management and product quality. Studies conducted across Ankara show that urban expansion has opened fertile farmland to non-agricultural uses, placing agriculture in a secondary position in spatial planning. Policy priorities for Gölbaşı include: (i) strict protection and phased development principles for prime agricultural lands, (ii) integrated soil–water management (wetland buffer zones), (iii) incentive packages to support youth engagement in rural production and scaling up of urban agriculture practices (crop diversification, short supply chains). This study demonstrates the need to manage the pace of urbanization in a planned manner to ensure the sustainability of agricultural development in Gölbaşı.

Keywords: Urbanization, Agricultural Development, Land Use Change, Nature-Based Solutions, Wetland

[1] MSc. Environmental Engineer, Ege University, Solar Energy Institute, İzmir, Türkiye
[2] PhD Candidate MSc. Agricultural Engineer, Ege University, Solar Energy Institute, İzmir, Türkiye

SİLVİO GESELL'İN TARIM ÜZERİNE DÜŞÜNCELERİ: KORUMACILIK VE SERBEST PİYASA ARASINDA ÜÇÜNCÜ BİR YOL ARAYIŞI

Ozan ARAS[1], Ebru IŞIK[2]

ÖZ

Silvio Gesell, iktisadi düşünce tarihinde genellikle serbest para (freigeld) ve serbest toprak (freiland) fikirleriyle tanınmakla birlikte, tarım üzerine geliştirdiği özgün düşünceleri de dikkat çekicidir. Gesell'in eserlerinde tarım, yalnızca bir üretim alanı değil, aynı zamanda toplumsal adaletin ve ekonomik sürdürülebilirliğin temel bir bileşeni olarak konumlanmaktadır. Ona göre tarımsal üretimdeki en büyük engel, özel mülkiyet üzerinden işleyen rant sistemidir. Toprağın üretimden ziyade spekülasyon amacıyla elde tutulması, kırsal nüfusu yoksullaştırmakta ve tarımsal verimliliği düşürmektedir. Gesell'in çözüm önerisi ise serbest toprak olarak bilinen toprağın devlet mülkiyetine alınması ile sınırlı değildir. Toprağın tüm insanlara eşit erişimini sağlayacak bu modelin yanı sıra Gesell, kırsal yerleşim politikalarının küçük üreticiyi destekleyecek biçimde yeniden yapılandırılması gerektiğini savunmaktadır. Kooperatif yerleşim modelleri, doğrudan pazarlama sistemleri ve faizden arındırılmış kredi mekanizmaları Gesell'in tarım vizyonunun tamamlayıcı unsurlarıdır. Böylece Gesell tarımda hem üretici özgürlüğünü hem de toplumsal refahı önceleyen bütüncül bir dönüşüm hedeflemektedir. Tarımsal ürünlerin uluslararası ticaretinde ise Gesell, serbest rekabeti savunmaktadır. Özellikle tahıl gümrükleri (Kornzölle) üzerinden yaptığı tartışmalarda, geleneksel korumacılığın küçük üreticiyi değil büyük toprak sahiplerini ve rantiyeyi koruduğunu vurgulamaktadır. Ona göre gerçek verimlilik, ancak açık pazarlar ve adil üretim koşullarıyla sağlanabilir. Bu noktada Gesell'in yaklaşımının, klasik korumacı tarım politikaları ile serbest piyasacı politikalar arasında özgün bir "üçüncü yol" oluşturduğu söylenebilir. Korumacılığın toprak kamulaştırmasına yakın olan Gesell, bürokratik denetimden ziyade adil erişimi öne çıkarmaktadır. Diğer yandan serbest piyasacı çizgiye yakın olarak ticaret engellerine karşı çıkan Gesell, piyasanın rant üretici işleyişini de sert biçimde eleştirmektedir. Dolayısıyla Gesell, tarımı hem ekonomik hem de toplumsal düzenin merkezine yerleştiren, rantın kaldırılmasına dayalı ve üreticiye özgürlük tanıyan alternatif bir model sunmaktadır. Bu çalışmada, Gesell'in 1906–1929 yılları arasında kaleme aldığı eserlerden hareketle, onun tarımsal üretime ilişkin kuramsal katkıları tarihsel ve kavramsal bir analizle sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Silvio Gesell, Tarım, Serbest Toprak

SILVIO GESELL'S THOUGHTS ON AGRICULTURE: IN SEARCH OF A THIRD WAY BETWEEN PROTECTIONISM AND THE FREE MARKET

ABSTRACT

Although Silvio Gesell is generally known for his ideas of free money (freigeld) and free land (freiland) in the history of economic thought, his original thoughts on agriculture are also remarkable. In Gesell's works, agriculture is positioned not only as a field of production, but also as an essential component of social justice and economic sustainability. According to him, the biggest obstacle in agricultural production is the rent system, which operates on private property. Holding land for speculation rather than production impoverishes the rural population and reduces agricultural productivity. Gesell's solution proposal is not limited to the state ownership of land, known as free land. In addition to this model, which will ensure equal access to land for all people, Gesell argues that rural settlement policies should be restructured to support the small producer. Cooperative settlement models, direct marketing systems, and interest-free credit mechanisms are complementary elements of Gesell's agricultural vision. Thus, Gesell aims for a holistic transformation in agriculture that prioritizes both producer freedom and social welfare. In the international trade of agricultural products, Gesell advocates free competition. Especially in his discussions on grain tariffs (Kornzölle), he emphasizes that traditional protectionism protects the large landowners and rentiers, not the small producers. According to him, real productivity can only be achieved through open markets and fair production conditions. At this point, it can be said that Gesell's approach constitutes a unique "third way" between classical protectionist agricultural policies and free market policies. Gesell, who is close to the land expropriation of protectionism, emphasizes fair access rather than bureaucratic control. On the other hand, Gesell, who opposes trade barriers close to the free market line, also harshly criticizes the rent-generating functioning of the market. Therefore, Gesell offers an alternative model that places agriculture at the center of both the economic and social order, is based on the abolition of rent, and gives freedom to the producer. In this study, based on the works written by Gesell between 1906 and 1929, his theoretical contributions to agricultural production will be presented with a historical and conceptual analysis.

***Keywords*:** Silvio Gesell, Agriculture, Free Land

[1] Dr. Öğretim Üyesi, Sinop Üniversitesi, ozanaras@sinop.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2172-3147
[2] Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, eikutuk@sinop.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6001-527X

KIRSAL KALKINMA KADIN KOOPERATİFLERİ: KAPİTALİZMİN ARACI MI ONA KARŞI KALKAN MI?

Öykü ŞAFAK ÇUBUKÇU[1]

ÖZ

Kırsal kalkınma politikaları, tarımsal üretimin neoliberal yeniden yapılandırılması doğrultusunda şekillenmiştir. Neoliberal öznenin inşası sürecinin yansımaları, kırsal alanların kalkınmasını hedefleyen ulusal ve bölgesel projelerde gözlemlenebilir. Bu, bireysel girişimcilik, beşerî sermayeye yatırım, yerinde (göç etmeden) dönüşüm, sorumluluğun bireylere ve yerel aktörlere devredilmesi gibi yeni dinamikleri içerir. Bunların yanı sıra, kadınların statüsünün iyileştirilmesi, hem toplumsal cinsiyet eşitsizliğini azaltmanın bir yolu hem de kadınların gelecek nesillerin yetiştiricisi olarak üstlendikleri toplumsal rol nedeniyle kırsal bağlamlarda uzun vadeli değişimler için bir strateji olarak açık bir hedef olmuştur. Sonuç olarak, kırsal kalkınma kadın kooperatifleri, günümüz tarımsal üretim biçiminin önemli bileşenleri olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma, üretim sürecine dahil olurken kolektif bilgiyi yeniden canlandıran ve ücretsiz emeği toplumsallaştıran, dolayısıyla neoliberal gündeme meydan okuyan bu kooperatiflerin paradoksal doğasına odaklanmaktadır. Çalışma, kırsal kalkınma planlamasında neoliberal öznenin inşasına dair kavramsal tartışmayı, Ankara'daki Beypazarı Kınalı Eller Tarımsal Kalkınma Kadın Kooperatifi üyeleriyle yapılan görüşmeleri içeren saha çalışmasının bulgularıyla birleştirmektedir. Bu kooperatiflerin öneminin yalnızca kadınların güçlendirilmesiyle sınırlı olmadığı, aslında kapitalizmin kırsal alanlara nüfuz etmesinin olumsuz sonuçlarına karşı bir kalkan görevi görmelerinden kaynaklandığı savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Kadın Kooperatifleri, Neoliberal Özne

WOMEN'S AGRICULTURAL DEVELOPMENT COOPERATIVES: INSTRUMENT OF OR SHIELD AGAINST CAPITALISM?

ABSTRACT

Rural development policies have been shaped in line with neoliberal restructuring of agricultural production. Reflections of the process of construction of neoliberal subject can be observed in national and regional projects addressing the development of rural areas. This involves new dynamics like individual entrepreneurship, investment in human capital, transformation without migration, responsibility-shifting to individuals and local actors. Alongside these, improvement of women's status has been a clear target, both as a means to alleviate gender inequality and a strategy for long term changes in the rural contexts due to the social role of women as raisers of future generations. As a result, women's rural development cooperatives emerge as significant components of the recent form of agricultural production. This study focuses on the paradoxical nature of these cooperatives that revitalize collective knowledge and communize unpaid labour while involving in the production process, thereby act as challenges to neoliberal agenda. It combines the conceptual discussion of construction of neoliberal subject in rural development planning with the findings of a fieldwork that included interviews with members of Beypazarı Kınalı Eller Women's Agricultural Development Cooperative in Ankara. It is argued that the significance of these cooperatives is not limited to women's empowerment and actually comes from the fact that they emerge as shields against the consequences of capitalism's penetration into rural areas.

Keywords: Rural Development, Women's Cooperatives, Neoliberal Subject

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, oykusafakcubukcu@aybu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9138-4403

KADIN EMEĞİNİN GELECEĞİ ÜZERİNE: MARJİNAL TOPRAKLARDA TARIM

Cahide GÖĞÜSDERE[1]

ÖZ

Tarım, emek yoğun üretim biçimidir. Bu üretim türünde cinsiyete duyarlı işbölümü bulunmakta olup genelde bu işbölümü kadın emeğine dayanmaktadır. Dolayısıyla tarımda kadın emeğin yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği sorunu bu sektörde de görülmektedir. Özellikle kırsal kesimde ev işleri ile tarımsal faaliyetler iç içe girmiştir. Bu durum kadın emeğini değersiz ve görünmez kılmaktadır. Görünmez emek nedeniyle de kadınlar yoksullaşmaktadır. Ayrıca mülksüzleşme nedeniyle özellikle kırsal kesimde yaşayan kadınların araziler üstünde kullanım hakkı bulunmamaktadır. Eğitim yetersizliği, yoksulluk ve ataerkil yapı da bu sorunlara eklenince kadın emeği adına yeni politikaların ve çözüm süreçlerinin oluşturulması gerekmektedir. Kırsal kesimi daha yoksul olan gelişmekte olan ülkelerde tarım sektörünün büyümeye, istihdama ve yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunması gerekmektedir. Ancak arazi ve su gibi kıt doğal kaynaklar için artan rekabet söz konusudur. Kaynakların kıtlığı, kuraklık, toprak bozulması vb. küresel gıda güvenliğini de olumsuz yönde etkilemektedir. Gelecekte bu gibi nedenlerle ülkeler marjinal arazilere yönelmek durumunda kalacaklardır. Marjinal arazi kavramı tarımsal değeri ve verimliliği az olan, kaynak bozulmasına maruz kalan arazileri ifade etmektedir. Bir arazinin marjinal tarım arazisi olarak değerlendirilmesi için sulama imkanlarının yetersiz olması, kuraklık, sel gibi aşırı hava koşullarına maruz kalması, taşlık, kayalık, tuzlu topraklar statüsünde olması gerekmektedir. Tarım, marjinal topraklardaki ekonomilerin stratejik belkemiğini oluşturmaktadır. Zira gıda üretkenliği açısından düşünüldüğünde mevcut arazilerdeki üretimin gelecekte hızlı nüfus artışına ayak uyduramaması durumunda gıda talebinin karşılanamaması sorunu ortaya çıkacaktır. Alternatif olarak ise marjinal arazilerin tarım için verimli hale getirilmesi seçeneği bulunmaktadır. Su kıtlığı, pazar erişiminin olmaması vb. nedenlerle araziler, üretim için marjinal olabilmektedir. Yeni su tasarrufu sağlayan teknolojiler, yeni pazarlama çeşitleri gibi yollarla marjinal araziler daha elverişli hale getirilebilir. Böylece daha verimli araziler haline getirilebilen marjinal arazilerin normal arazilere dönüşümü sağlanabilecektir. Çalışmada Türkiye ve Nepal özelinde marjinal arazilerin durumu, kadın emeğinin bu arazilerdeki işlevi ve önemi ile bu ülkelerdeki marjinal arazilerdeki tarıma yönelik Ar-Ge yatırımları karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir. Bu kapsamda gelecek yüzyılda kadın emeğinin marjinal arazilerdeki tarıma yönelik olası katkıları hakkında öngörülerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Emek, Kadın, Tarım, Marjinal Arazi

ON THE FUTURE OF WOMEN'S LABOR: AGRICULTURE ON MARGINAL LANDS

ABSTRACT

Agriculture is a labor intensive production method. There is a gender-sensitive division of labor in this type of production, and this division of labor is generally based on women's labor. Therefore, women's labor is used intensively in agriculture. The problem of gender inequality is also seen in this sector. Especially in rural areas, housework and agricultural activities are intertwined. This situation makes women's labor worthless and invisible. Women are also impoverished due to invisible labor. In addition, due to dispossession, women living in rural areas, especially, do not have the right to use land. When inadequate education, poverty and patriarchal structure are added to these problems, new policies and solution processes need to be created for women's labor. In developing countries with poorer rural areas, the agricultural sector needs to contribute to growth, employment and poverty reduction. However, there is increasing competition for scarce natural resources such as land and water. Scarcity of resources, drought, soil degradation, etc. also negatively affect global food security. In the future, countries will have to turn to marginal lands for such reasons. The concept of marginal land refers to lands with low agricultural value and productivity, and subject to resource degradation. In order for a land to be considered as marginal agricultural land, it must have insufficient irrigation facilities, be exposed to extreme weather conditions such as drought and flood, and have stony, rocky, and salty soils. Agriculture forms the strategic backbone of economies in marginal lands. Because when considered in terms of food productivity, if the production in existing lands cannot keep up with the rapid population growth in the future, the problem of not being able to meet food demand will arise. Alternatively, there is the option of making marginal lands productive for agriculture. Lands can be marginal for production due to reasons such as water scarcity, lack of market access, etc. Marginal lands can be made more suitable with new water-saving technologies and new marketing methods. Thus, marginal lands that can be turned into more productive lands can be transformed into normal lands. In this study, the situation of marginal lands, the function and importance of women's labor in these lands and the R&D investments in agriculture in marginal lands in these countries will be analyzed comparatively in Turkey and Nepal. In this context, predictions will be made about the possible contributions of women's labor to agriculture in marginal lands in the next century.

Keywords: Labor, Women, Agriculture, Marginal Land

[1] Dr., Hazine ve Maliye Bakanlığı, cahideb@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-6088-4595

KIRSAL KALKINMADA KADIN: TARIMSAL POLİTİKALARIN TOPLUMSAL CİNSİYET BOYUTU

Aslıhan LEVEND[1]

ÖZ

Türkiye; iklimi, üretim ve demografik yapısı bakımından tarihsel bir gözle incelendiğinde Cumhuriyet'in kurulduğu ilk yıllardan itibaren tarımla bağını neredeyse hiç koparmamış bir ülkedir. Bu durum, pek çok ülkede olduğu gibi Türkiye özelinde de tarımın kalkınmadaki rolünün ve kadınların tarımdaki rolünün sorgulanmasının gerekliliğini beraberinde getirmiştir. Özellikle neoliberal politikaların popülaritesinin artmasının bir sonucu olarak ülkelerin büyüme ve küreselleşme hezeyanına kapıldığı dönemlerde ucuz ve görece "güvencesiz" kesimlerin, işgücüne duyulan ihtiyacın karşılanması noktasında bir kaynak oluşturması kadınların kalkınma bağlamında bir amaç mı olduğu yoksa araçsallaştırılmaya mı çalışıldığı sorusunu tartışmaya açmıştır. Ekonomik ve sosyokültürel kırılganlıklardan en çok etkilenenlerin dezavantajlı gruplar olması, neoliberal politikaların tüm bu büyüme ve kalkınma süreçlerinde kadınları piyasaya yalnızca iş gücü olarak entegre edip toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini ve ücretsiz emeği göz ardı etmesi bu politikaların feminist kalkınma teorisyenleri tarafından sıklıkla eleştirilmesine neden olmuştur. Tarımsal politikaların pek çoğunun ataerkil zihinlerde şekillenmesi, toplumsal cinsiyet körlüğüne neden olmaktadır. Bu durum ise tarımsal politikaların verimliliğini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesi konusunda kadın emeğine ne ölçüde önem verildiğini tartışmalı bir boyuta çekmektedir. Bu nedenle politikaların amaçları ve bu amaçların ne kadarına ulaşılabildiği sorgulanır hale gelmektedir. Bu çalışmada kadınların kırsal kalkınmadaki rolü, toplumsal cinsiyet perspektifinden analiz edilmek istenmiştir. Çalışmada incelenmek istenen diğer bir konu ise mevcut politikaların bu rolü ne şekilde etkilediği incelenmek ve literatürdeki örneklerle değerlendirmeyi desteklemektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Tarımda Kadın Emeği, Neoliberal Politikalar

WOMEN IN RURAL DEVELOPMENT: GENDER DIMENSION OF AGRICULTURAL POLICIES

ABSTRACT

Turkey, when examined historically in terms of its climate, production, and demographic structure, is a country that has virtually maintained its connection with agriculture since the early years of the Republic's founding. This situation, as in many other countries, has led to the need to question the role of agriculture in development and the role of women in agriculture, particularly in Turkey. Especially in times when countries are caught up in the delusion of growth and globalization as a result of the increasing popularity of neoliberal policies, the fact that cheap and relatively "precarious" sectors constitute a source for supplying the need for labor has brought into question whether women are a goal in the context of development or whether they are being instrumentalized. The fact that disadvantaged groups are the most affected by economic and sociocultural vulnerabilities, and that neoliberal policies, throughout these growth and development processes, integrate women solely as labor, ignoring gender inequalities and unpaid labor, has led to frequent criticism of these policies by feminist development theorists. The fact that many agricultural policies are shaped by patriarchal mindsets leads to gender blindness. This situation raises the question of the effectiveness of agricultural policies and the extent to which women's labor is prioritized in achieving sustainable development goals. Consequently, the objectives of these policies and the extent to which they are achieved are questionable. This study aims to analyze the role of women in rural development from a gender perspective. Another aim of the study is to examine how current policies impact this role and to support this assessment with examples from the literature.

Keywords*:* Gender, Women's Labor in Agriculture, Neoliberal Policies

[1] Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İİBF, İktisat Yüksek Lisans Öğrencisi, aslihan_levend25@erdogan.edu.tr, ORCID: 0009-0007-5941-2535

KENTSEL ADALET, REFAH VE EŞİTLİK İÇİN BİR ARAÇ OLARAK KENT BAHÇELERİ

Zeynep ARSLAN TAÇ[1]

ÖZ

Günümüzde kentler, hızlı büyüme ve yeşil alan kaybının yanı sıra sağlıklı gıdaya erişim zorluğu, sosyal bağların zayıflaması ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin mekânsal yansımaları gibi iç içi geçmiş çok boyutlu krizlerle yüzleşmektedir. Çalışma, söz konusu krizleri dört başlık altında incelemektedir. İlki, plansız büyüme, yeşil alanların kaybı ve sosyal donatı eksiklikleriyle öne çıkan kalkınma sorunlarıdır. İkincisi, sağlıklı ve uygun fiyatlı gıdaya erişim güçlüğü ile tarım politikalarının kentin ihtiyaçlarını dışlayarak kırsal alanlara odaklanması sonucu ortaya çıkan gıda güvencesizliğidir. Buna eşlik eden üçüncü boyut, doğadan kopuş, sosyal bağların zayıflaması ve toplumsal refahın gerilemesiyle yakından ilişkilidir. Son olarak, toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin kentsel mekâna yansıması, kent yaşamındaki eşitsizlikleri derinleştirmektedir. Bu bağlamda kentsel tarım, çok işlevsel bir olgu olarak balkon ölçeğini aşan bir biçimde topluluk bahçeleri, hobi bahçeleri, çatı bahçeleri ve dikey tarım uygulamaları aracılığıyla yalnızca gıda üretimi değil, biyolojik çeşitlilik, kompost üretimi, kentsel ısı adalarının azaltılması gibi ekolojik işlevler ile sosyal dayanışma, ekonomik katkılar sunan bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Çalışma, kentsel tarımın ekolojik, sosyal ve ekonomik işlevleriyle bu bütüncül krize nasıl yanıt verebileceğini; refahı ve toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleme potansiyelini araştırır. Metodolojik olarak nitel bir çerçeve benimsenmiş; literatür taramasına ek olarak, ulusal ve uluslararası örnekler üzerinden karşılaştırmalı bir analiz yapılmıştır. Bu kapsamda İzmir, "Başka bir tarım mümkün", İstanbul kent bostanları, Ankara "Yeşilin Başkenti", Bursa Nilüfer kent bostanları ile Berlin (Almanya) *Prinzessinnengarten*, Detroit (Amerika Birleşik Devletleri) *Sisters of Soil*, Havana (Küba) *Organopónicos*, Todmorden (İngiltere) *Incredible Edible*, Rosario (Arjantin) *Agricultura Urbana* Programı ve Vancouver (Kanada) Yeşil Şehir Aksiyon Planı incelenmiştir. Bulgular, kentsel tarımın daha sürdürülebilir, adil ve dirençli kentler yaratma potansiyelini ortaya koyarken; programların katılımcılarının çoğunluğunun kadınlar olduğunu, bu alanların kadınlar için yalnızca bir gelir kaynağı olmadığını; göçmen kadınlar için önemli entegrasyon araçları olarak işlev görürken, kadın liderliği vizyonuyla şekillenen bu topluluklar kadınların dayanışma kurabildikleri alanlar olarak da ön plana çıktığını gösterir.

Anahtar Kelimeler: Kent Bahçeleri, Kentsel Refah, Kentsel Adalet, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

URBAN GARDENS AS A TOOL FOR URBAN JUSTICE, WELFARE, AND EQUALITY

ABSTRACT

Contemporary cities face multi-dimensional, intertwined crises including rapid urban growth, the loss of green spaces, challenges in accessing healthy food, the weakening of social ties and the spatial manifestation of gender equality. This study examines these crises under four main themes. The first addresses development issues characterized by unplanned growth, the decline of green areas, and the lack of social amenities. The second is, food insecurity, arising from the difficulty of accessing healthy and affordable food as well as agricultural policies that prioritize rural areas while neglecting urban needs. The third dimension is closely related to the disconnection from nature, weakening social bonds, and the decline of social well-being. Finally, the spatial reflections of gender inequality in urban space deepens the disparities in urban life. In this context, urban agriculture emerges as a multifunctional phenomenon that goes beyond balcony gardening. Through community gardens, hobby gardens, rooftop farms, and vertical agriculture, it provides not only food production but also ecological functions such as biodiversity, composting, and the mitigation of urban heat islands, while fostering social solidarity, and offering economic benefits.

This study investigates how urban agriculture with its ecological, social and economic functions can respond to these interconnected crises and explores its potential to support welfare and gender equality. A qualitative methodological approach was adopted, combining a literature review with a comparative analysis of national and international cases. The cases include İzmir (Another Agriculture is Possible), İstanbul urban gardens, Ankara (Capital of Green), and Bursa Nilüfer urban gardens, as well as international examples such as *Prinzessinnengarten* in Berlin (Germany), *Sisters of Soil* in Detroit (USA), *Organopónicos* in Havana (Cuba), *Incredible Edible* in Todmorden (UK), *the Agricultura Urbana Program* in Rosario (Argentina), and *the Greenest City Action Plan* in Vancouver (Canada). Findings reveal the potential of urban agriculture to create more sustainable, equitable, and resilient cities. Furthermore, the results indicate that majority of participants in such programs are women, for whom these spaces serve not only as source of income but also important means of integration for immigrant woman. Shaped by a vision of female leadership, these communities also stand out as spaces of solidarity, empowerment, and collective action.

***Keywords*:** Urban Garden, Urban Welfare, Urban Justice, Gender Equality

[1] Arş. Gör. Dr., Marmara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, zeynep.arslan@marmara.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5260-0054

BÖLGESEL YENİLİK SİSTEMLERİ YAKLAŞIMI BAĞLAMINDA ANKARA VE İNOVASYON

Sultan SARI[1], Bahar ERDAL[2]

ÖZ

Bölgesel kalkınmanın sürdürülebilirliği ve rekabetçiliği açısından inovasyonun rolü giderek artmaktadır. Bu çalışmada, Ankara'nın bölgesel kalkınma sürecinde inovasyon kapasitesini, Bölgesel Yenilik Sistemleri (BYS) yaklaşımı çerçevesinde incelenmektedir. BYS yaklaşımı, inovasyonu sadece firmaların bireysel çabalarıyla değil; üniversiteler, araştırma merkezleri, sanayi kuruluşları ve kamu kurumları gibi aktörlerin karşılıklı etkileşimiyle şekillenen bir süreç olarak ele alır. Bu bağlamda Ankara, sahip olduğu güçlü akademik altyapı, gelişmiş teknoparkları, savunma sanayi merkezli sanayi yapısı ve çeşitli aracı kurumları ile Türkiye'nin en gelişmiş yenilik ekosistemlerinden birine sahiptir. Ankara'daki Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Hacettepe, Bilkent ve Ankara Üniversitesi gibi kurumlar, bilgi üretiminde önemli rol oynarken; ODTÜ Teknokent, Bilkent Cyberpark ve OSTİM Teknopark gibi teknoloji geliştirme bölgeleri, bu bilginin ticarileştirilmesini kolaylaştırmaktadır. Savunma sanayine dayalı büyük firmalar (ASELSAN, TUSAŞ vb.) ile üniversiteler arasındaki Ar-Ge odaklı iş birlikleri, bölgesel inovasyon sisteminin dinamiklerini şekillendirmektedir. Ayrıca Ankara Kalkınma Ajansı, KOSGEB ve TÜBİTAK gibi kurumlar hem mali destek hem de stratejik yönlendirme sağlayarak sistemi desteklemektedir. Ancak Ankara'nın BYS yapısı bazı sorunlara da sahiptir. Üniversite-sanayi iş birliği hâlâ yeterince kurumsallaşmamış olup, çoğu zaman bireysel girişimlerle sınırlı kalmaktadır. KOBİ'lerin sisteme entegrasyonu zayıf düzeydedir ve erken aşama girişimcilik ekosistemi gelişim göstermeye devam etmektedir. Bu noktada, iş birliği platformlarının kurumsallaştırılması, yenilik finansmanının artırılması ve KOBİ'lere özel teşviklerin sağlanması önemli politika alanları olarak öne çıkmaktadır. Sonuç olarak, Ankara güçlü bir yenilik potansiyeline sahip olmakla birlikte, bu potansiyelin daha etkin ve kapsayıcı biçimde kullanılması için BYS yaklaşımına dayalı bütüncül politikaların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Kentin sahip olduğu bilgi üretim ve uygulama kapasitesi, uygun destek mekanizmalarıyla birleştirildiğinde Ankara, sadece ulusal değil bölgesel ölçekte de lider bir inovasyon merkezi olma yolunda önemli avantajlara sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Yenilik Sistemleri, Ankara, İnovasyon, Üniversite-Sanayi İş Birliği, Teknoparklar

ANKARA AND INNOVATION IN THE CONTEXT OF THE REGIONAL INNOVATION SYSTEMS APPROACH

Abstract

The role of innovation in the sustainability and competitiveness of regional development is increasingly important. This study examines the innovation capacity of Ankara in the regional development process within the framework of the Regional Innovation Systems (RIS) approach. The RIS approach considers innovation as a process shaped not only by the individual efforts of firms but also by the mutual interaction of actors such as universities, research centers, industrial organizations, and public institutions. In this context, Ankara, with its strong academic infrastructure, advanced technology parks, defense industry-centered industrial structure, and various intermediary organizations, possesses one of Turkey's most developed innovation ecosystems. Institutions like the Middle East Technical University (METU), Hacettepe University, Bilkent University, and Ankara University play significant roles in knowledge production, while technology development zones such as METU Technopark, Bilkent Cyberpark and OSTİM Technopark facilitate the commercialization of this knowledge. Research and development (R&D)-focused collaborations between large defense industry firms (e.g., ASELSAN, TUSAŞ) and universities shape the dynamics of the regional innovation system. Moreover, institutions such as the Ankara Development Agency, KOSGEB, and TÜBİTAK support the system by providing both financial assistance and strategic guidance. However, the RIS structure in Ankara has some challenges. University-industry collaboration has not yet been sufficiently institutionalized and is often limited to individual initiatives. The integration of SMEs into the system is weak, and the early-stage entrepreneurship ecosystem continues to develop. At this point, institutionalizing collaboration platforms, increasing innovation financing, and providing specific incentives for SMEs emerge as key policy areas. In conclusion, while Ankara has strong innovation potential, holistic policies based on the RIS approach need to be implemented for this potential to be utilized more effectively and inclusively. When the city's knowledge production and application capacity is combined with appropriate support mechanisms, Ankara has significant advantages on its way to becoming not only a national but also a regional leader in innovation.

Keywords*:* Regional Innovation Systems, Ankara, Innovation, University-Industry Collaboration, Technology Parks

[1] Dr., Kısmi Zamanlı Öğretim Elemanı, Ostim Teknik Üniversitesi, sultan.sari@ostimteknik.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8670-3625
[2] Doç. Dr., Ostim Teknik Üniversitesi, bahar.erdal@ostimteknik.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0684-8999

AKILLI KENT UYGULAMALARIYLA KENTSEL YAŞAM KALİTESİNİN ARTIRILMASI: VERİ ODAKLI YAKLAŞIMLAR

Bermal KESKİNKILINÇ[1]

ÖZ

Sanayi Devrimi sonrası dönemde, dünya genelinde kırsal alanlardan kent merkezlerine yönelik kitlesel göç hareketleri başlamış ve bu süreç günümüze kadar artarak devam etmiştir. Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren hız kazanan kentleşme, şehirlerdeki altyapı, çevre, enerji, ulaşım ve kamu hizmetleri üzerinde ciddi baskılar oluşturmaktadır. Dünya Bankası Grubu'nun (World Bank Group-WBG) projeksiyonlarına göre, 2050 yılına gelindiğinde dünya nüfusunun yaklaşık %70'inin şehirlerde yaşayacağı öngörülmektedir. Bu öngörü, kentlerin sürdürülebilirliği, yaşanabilirliği ve kaynak yönetimi açısından yeni ve kapsamlı çözümler geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda, akıllı kent (smart city) kavramı; teknolojik altyapının etkin kullanımıyla şehir yaşamının verimliliğini, güvenliğini ve sürdürülebilirliğini artırmayı amaçlayan bütüncül bir model olarak ortaya çıkmaktadır. Akıllı kent uygulamaları; bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), nesnelerin interneti (IoT), büyük veri analitiği, yapay zeka (AI) ve sensör teknolojileri gibi yenilikçi sistemlerle entegre bir şekilde çalışarak, şehirlerin karşılaştığı çok boyutlu sorunlara çözüm üretmeyi hedeflemektedir.
Bu tür uygulamalar, özellikle aşağıdaki alanlarda yoğunlaşmaktadır:
Ulaşım sistemleri (akıllı trafik yönetimi, otonom araçlar, paylaşımlı mobilite)
Enerji yönetimi (yenilenebilir enerji kaynaklarının entegrasyonu, akıllı şebekeler)
Çevre izleme ve sürdürülebilirlik (hava kalitesi, atık yönetimi, su kaynakları yönetimi)
Kentsel güvenlik (akıllı izleme sistemleri, afet yönetimi)
E-yönetim ve vatandaş katılımı (dijital belediyecilik, açık veri platformları)
Akıllı kentler, yalnızca teknolojik gelişmeleri içeren bir kavram olmanın ötesinde; sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirliği esas alan çok disiplinli bir dönüşüm sürecini ifade etmektedir. Bu nedenle, teknoloji odaklı yaklaşımların yanı sıra, insan merkezli ve katılımcı politikaların da geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Son yıllarda dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de akıllı kent projeleri üzerine ciddi yatırımlar yapılmakta; yerel yönetimler, özel sektör ve akademik çevreler arasında iş birlikleri güçlendirilmektedir. Bu çalışmalara ilişkin örnekler ve detaylı analizler, sunum dosyamda kapsamlı biçimde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Kent, Dijitalleşme, Veri Yönetimi, Kentsel Planlama, Sürdürülebilirlik

IMPROVING URBAN QUALITY OF LIFE WITH SMART CITY APPLICATIONS: DATA-DRIVEN APPROACHES

ABSTRACT

Following the Industrial Revolution, mass migration from rural areas to urban centers began worldwide and has continued to increase to this day Urbanization, which accelerated particularly in the second half of the 20th century, has placed serious pressures on infrastructure, the environment, energy, transportation, and public services in cities. According to World Bank Group (WBG) projections, approximately 70% of the world's population is expected to live in cities by 2050. This projection necessitates the development of new and comprehensive solutions in terms of the sustainability, livability, and resource management of cities. In this context, the concept of smart cities has emerged as a holistic model that aims to increase the efficiency, safety, and sustainability of urban life through the effective use of technological infrastructure. Smart city applications work in an integrated manner with innovative systems such as information and communication technologies (ICT), the Internet of Things (IoT), big data analytics, artificial intelligence (AI), and sensor technologies, aiming to produce solutions to the multidimensional problems faced by cities.
Such applications are particularly focused on the following areas:
Transportation systems (smart traffic management, autonomous vehicles, shared mobility)
Energy management (integration of renewable energy sources, smart grids)
Environmental monitoring and sustainability (air quality, waste management, water resource management)
Urban security (smart surveillance systems, disaster management)
E-governance and citizen participation (digital municipal services, open data platforms)
Smart cities are more than just a concept involving technological developments; they represent a multidisciplinary transformation process based on social, economic, and environmental sustainability. Therefore, in addition to technology-focused approaches, the development of human-centered and participatory policies is also of great importance. In recent years, as in the rest of the world, serious investments have been made in smart city projects in Turkey; collaborations between local governments, the private sector, and academic circles have been strengthened. Examples and detailed analyses related to these studies are comprehensively included in my presentation file.

Keywords: Smart City, Digitalization, Data Management, Urban Planning, Sustainability

[1] Şehir Plancısı, Planpro Proje Planlama, bermalkeskinkilinc@outlook.com

6360 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE KANUNUN ANKARA KIRSALINDAKİ TARIMSAL ALANA ETKİLERİ: 10 YILIN DEĞERLENDİRMESİ

Filiz AYDIN[1]

ÖZ

Bu bildiride, 6360 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu çerçevesinde vatandaşların tarım ve hayvancılık faaliyetlerini yapmasını engelleyen unsurlar ele alınacak, sürdürülebilir tarımsal üretimle tarım ve hayvancılık politikaları açısından yerel yönetimlere yönelik öneriler sunulacaktır. Kanun, büyükşehir sınırlarını il sınırına genişletmiş, yerel yönetim kademe ve birimlerini azaltmış, küçük ölçekli üreticilerin sorunlarını artırmıştır. Kırsal alanlarda yaşayan vatandaşların tarım ve hayvancılık faaliyetlerini kısıtlayan nedenler ortaya çıkmış, vatandaşlar yeni mevzuata uyum sağlamak zorunda kalmıştır. Çalışmanın dayanağı, 2022 yılında yürütülen bir doktora tezidir[2]. Araştırmada Ankara'nın 9 ilçesinde (Akyurt, Kazan, Polatlı, Ayaş, Çubuk, Nallıhan, Kalecik, Çamlıdere, Bala) 380 vatandaşla yüz yüze anket yapılmış, 19 muhtarla derinlemesine görüşülmüştür. Bulgulara göre Kanunun etkileri, mahallelerin ilçe merkezine uzaklığı, orman köyü olup olmaması, ilçelerin gelişmişlik düzeyi ve yaşam biçimlerine göre farklılık göstermektedir. Vatandaş beklentileri ile Kanunun öngördüğü sonuçlar arasında uyumsuzluk vardır. Kanun, kırsalın tüzel kişilik gücünü zayıflatmış, yerel hizmet sunumunu kırsal nüfus aleyhine değiştirmiştir. İlçe belediyeleri işlevsizleşmiş, büyükşehir-ilçe belediyesi arasında koordinasyon sorunları artmıştır. Özellikle büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasında devredilebilir ve ortak sorumluk gerektiren hizmetlerde (sosyal yardım, zabıta hizmetleri, yol yapımı vd.) uzak mesafelerdeki mahallelere hizmet götürülürken ciddi bir koordinasyon ihtiyacı yaratmıştır. Mülki idare amirleri ile yönetilen il özel idarelerinin yerini siyasi parti aidiyeti olan seçilmiş belediye başkanlarının alması ile partizanlık yapıldığı, yerel hizmet sunumunun seçmen davranışına göre planlandığı, hizmetlerdeki koordinasyon eksikliğinin ise büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarının farklı siyasi parti aidiyetine sahip olmalarına bağlanmaktadır. Köy muhtarları tüm yetkileri elinden alınmış "irtibat kişisi" konumuna düşmüş, halk hizmetlerin çok yavaş ve yetersiz olduğunu belirtmiştir. Araştırma, Kanunun ilk aşamada kırsal alanda tarım ve hayvancılığa olumsuz yansıdığını göstermektedir. Kanun yeniden değerlendirilmeli ve yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Kırsal alanların kentsel alanlara dönüşmesi konusunda yerel halkla iş birliği yapılmalıdır. Muhtarların yetkileri yeniden düzenlenmelidir. Kapatılan mera alanlarının yerine yeni yer düzenlemeleri yapılmalıdır. Yerel halkın göçünü engelleyecek önemler alınmalıdır. Hobi bahçeleri için verimli tarım alanlarının kullanılması engellenmeli ve mevzuat hükümlerine uygunluk denetlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Alan, Ankara, Büyükşehir Belediyesi, Tarım, 6360 Sayılı Kanun

IMPACTS OF LAW NO. 6360 ON AGRICULTURAL AREAS IN RURAL ANKARA: A TEN-YEAR ASSESSMENT

ABSTRACT

In this paper, the factors that prevent citizens from engaging in agricultural and livestock activities within the framework of Law No. 6360 on Metropolitan Municipalities will be addressed, and recommendations will be offered to local governments regarding sustainable agricultural production and agricultural and livestock policies. The law expanded metropolitan municipality boundaries to the provincial borders, reduced the tiers and units of local administrations, and increased the problems of small-scale producers. New reasons restricting the agricultural and livestock activities of citizens living in rural areas have emerged, and citizens have had to adapt to the new legislation. The basis of this study is a doctoral dissertation conducted in 2022[3]. In the research, face-to-face surveys were carried out with 380 citizens in nine districts of Ankara (Akyurt, Kazan, Polatlı, Ayaş, Çubuk, Nallıhan, Kalecik, Çamlıdere, Bala), and in-depth interviews were conducted with 19 village headmen (muhtars). According to the findings, the effects of the law vary depending on the distance of neighborhoods from district centers, whether they are forest villages, the level of development of the districts, and their lifestyles. There is a mismatch between citizens' expectations and the outcomes envisaged by the law. The law has weakened the legal personality of rural areas and altered the provision of local services to the disadvantage of rural populations. District municipalities have become dysfunctional, and coordination problems between metropolitan and district municipalities have increased. Particularly in services that can be transferred or require shared responsibility between metropolitan and district municipalities (such as social assistance, municipal police services, road construction, etc.), a serious need for coordination has arisen in delivering services to neighborhoods located at long distances. With the replacement of provincial special administrations (previously managed by state-appointed governors) by elected mayors with political party affiliations, partisanship has increased; the provision of local services has been planned according to voter behavior, and the lack of coordination in services is linked to the fact that metropolitan and district mayors often belong to different political parties. Village headmen have been stripped of all their powers and reduced to the position of "contact persons," while citizens reported that services are very slow and inadequate. The research shows that the law has initially had a negative impact on agriculture and livestock in rural areas. The law should be re-evaluated and new arrangements should be made. Local cooperation should be established regarding the transformation of rural areas into urban areas. The powers of village headmen should be reorganized. New land arrangements should be made to replace the closed pasture areas. Measures should be taken to prevent the migration of the local population. The use of fertile agricultural lands for hobby gardens should be prohibited, and compliance with legislation should be monitored.

***Keywords*:** Rural Area, Ankara, Metropolitan Municipality, Agriculture, Law No. 6360

[1] Doktora; Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD, Kamu Yönetimi Bölümü. Çankaya Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürü. filizaydin@gmail.com

[2] "Yeni Büyükşehir Yönetim Modelinde İlçe Belediyelerinin Hizmet Sunumlarına İlişkin Vatandaş Memnuniyet Düzeyini Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma: Ankara Örneği"adlı Doktora Tezi, Ankara 2024.

[3] A Study to Measure Citizen Satisfaction Level concerning Service Delivery of District Municipalities in the New Metropolitan Management Model: The Case of Ankara, Ph.D. Dissertation, Ankara, 2024.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ VE KENTSEL DÖNÜŞÜM BAŞKANLIĞI ARASINDAKİ GÖREV VE YETKİ ÇATIŞMALARI: KAMU YÖNETİMİ İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE BİR İNCELEME

İbrahim KARA[1]

ÖZ

Türkiye'de Millî Emlak Genel Müdürlüğü (MEGM) ile Kentsel Dönüşüm Başkanlığı (KDB) arasında muhtelif görev ve yetki çatışmaları bulunmaktadır. KDB'nin kentsel dönüşüm projelerinde ihtiyaç duyduğu taşınmazların temin sürecinin MEGM tarafından gerçekleştirilmesi, görev tanımlarındaki belirsizlikler ve yetki alanlarının örtüşmesi nedeniyle önemli koordinasyon problemlerine yol açmaktadır. Bu durum, kamu kaynaklarının etkin kullanılmasını engellemekte, dönüşüm projelerinin planlama ve uygulama süreçlerinde gecikmelere ve dolayısıyla maliyet artışlarına yol açmaktadır. Literatürde, çok katmanlı kamu yönetimi sistemlerinde görev ve yetki paylaşımındaki belirsizliklerin, hizmet kalitesinde azalmaya ve kaynak israfına neden olduğu sıkça vurgulanmaktadır.

Yetki çatışmalarının kaynaklarının; yetki belirsizliği, koordinasyon eksikliği ve kaynak yönetimi olduğu ifade edilebilir. Bu kapsamda taşınmazların devri ve kullanım hakkı konularında yetki sınırlarının net olmaması, karar alma süreçlerini yavaşlatmakta, iki birim arasında bilgi ve belge paylaşımı tam olarak sağlanamadığında projeler sekteye uğramaktadır. Ayrıca taşınmazların doğru ve hızlı şekilde temini, dönüşüm projelerinin başarısı için kritik olmasına rağmen bürokratik engeller süreci olumsuz etkilemektedir.

Kamu yönetimi ilkeleri açısından etkililik ve verimlilik, hesap verilebilirlik ve koordinasyon yönleriyle değerlendirme yapılabilir. Bu kapsamda ilk olarak çatışmaların hizmetin etkin sunumunu engellediği ve kaynak israfına yol açtığı görülmektedir. İkinci olarak görev paylaşımı net olmadığında, sorumluluklar dağılmakta ve hesap verebilirlik zayıflamaktadır. Üçüncü ve sonuncu olarak kamu hizmetlerinde eşgüdümün önemi ortaya çıkmaktadır ki örnekli kentsel dönüşüm gibi çok paydaşlı alanlarda görülmektedir.

Sonuç olarak, MEGM ile KDB arasındaki görev ve yetki çatışmalarının giderilmesi için mevzuat düzenlemeleriyle yetki sınırlarının açıkça belirlenmesi, kurumsal koordinasyon mekanizmalarının güçlendirilmesi, bilgi paylaşımının artırılması ve süreç yönetimi sistemlerinin iyileştirilmesi gerekmektedir. Bu düzenlemeler, kamu yönetimi ilkeleri doğrultusunda kentsel dönüşüm projelerinin daha etkin, verimli ve hesap verebilir bir şekilde yürütülmesini mümkün kılacaktır.

***Anahtar Kelimeler*:** Millî Emlak Genel Müdürlüğü, Kentsel Dönüşüm Başkanlığı, Görev Çatışması, Yetki Paylaşımı, Kentsel Dönüşüm

AN ANALYSIS OF THE CONFLICT OF DUTIES AND AUTHORITIES BETWEEN THE GENERAL DIRECTORATE OF NATIONAL PROPERTY AND THE DIRECTORATE OF URBAN TRANSFORMATION WITHIN THE FRAMEWORK OF PUBLIC ADMINISTRATION PRINCIPLES

ABSTRACT

There exist various conflicts of duties and authorities between the General Directorate of National Property (MEGM) and the Directorate of Urban Transformation (KDB) in Turkey. The procurement process of real estate assets required by the KDB for urban transformation projects is carried out by the MEGM. This, coupled with ambiguities in task definitions and overlapping jurisdictions, leads to significant coordination problems. Such issues hinder the efficient use of public resources and cause delays in the planning and implementation phases of transformation projects, resulting in increased costs. The literature frequently emphasizes that ambiguities in duty and authority distribution within multi-layered public administration systems lead to a decline in service quality and resource wastage.

The sources of jurisdictional conflicts can be attributed to ambiguity in authority, lack of coordination, and resource management issues. In this context, unclear boundaries regarding the transfer and usage rights of real estate slow down decision-making processes, and when information and document sharing between the two units is inadequate, projects become stalled. Furthermore, although the accurate and timely procurement of real estate is critical for the success of transformation projects, bureaucratic obstacles negatively impact this process.

From the perspective of public administration principles, an evaluation can be made in terms of effectiveness and efficiency, accountability, and coordination. First, it is evident that conflicts impede the effective delivery of services and cause resource wastage. Second, when task-sharing is unclear, responsibilities become dispersed and accountability weakens. Third and finally, the importance of coordination in public services emerges, especially in multi-stakeholder fields such as exemplified by urban transformation.

In conclusion, to resolve the conflicts of duties and authorities between the MEGM and the KDB, it is necessary to clearly define jurisdictional boundaries through legislative amendments, strengthen institutional coordination mechanisms, increase information sharing, and improve process management systems. These arrangements will enable urban transformation projects to be conducted more effectively, efficiently, and accountably in line with public administration principles.

***Keywords*:** General Directorate of National Property, Urban Transformation Directorate, Role Cconflict, Authority Sharing, Urban Transformation

[1] Dr., Directorate General of National Property, Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change, Ankara/Türkiye, karaibrahim70@gmail.com, ORCID: 0000-0003-1364-8247

KIRSAL KALKINMAYA HUKUKİ BİR ARAÇ OLARAK 442 SAYILI KÖY KANUNU'NUN GEÇİCİ 5'İNCİ MADDESİNİN İNCELENMESİ

Kıvılcım Özge KARA[1]

ÖZ

Kırsalda yaşanabilirliğin tesisi için toprak hakkının ele alınarak ilişkiselliğinin oluşturulması önemlidir. Konut, çiftçilik, küçük işletmeler aracılığı ile geçim kaynaklarının temini, sosyal eşitlik ve adalet gibi arayışlar karşılaşılan açıkları kapatmaya yönelik kırsal politika örneklerinden bazılarıdır. Bu gibi politikalar dışlamayı kapsayıcılığa dönüştüren politikalar olarak sosyal adalet ve eşitliğin sağlanması, kapsayıcılığın güçlendirilmesine yönelik toprak ve sunduğu hakların dönüşümünde güçlü kaldıraç etkisi yaratacaktır (UN-Habitat, 2025). Toprağa hukuki nitelik kazandıran arazinin, sosyal adalet ve eşitliğin sağlanmasındaki katalizör görevi; kırsal kalkınmada ön plana çıkmaktadır.

Türkiye'de 442 sayılı Köy Kanunu'nun ek 13'üncü ve geçici 5 inci maddelerinde; kırsal alanda arazi kullanımı anlamında kırsal kalkınmayı güçlendirmeye yönelik düzenlemeye yer verilmiştir. Buna göre, köyde ikamet eden evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine köy arazilerinin satışı söz konusudur. Bu düzenleme ile üreticinin toprağa yatırım imkânı ile bir nevi yatırım teşviki sağlanmaktadır. Diğer taraftan planlı arazi kullanımına geçiş desteklenmiş olmaktadır. Yine söz konusu hükümler kapsamında hak sahiplerine binalarını yapmaları ile taksitlerini ödemeleri için tanınan 31/12/2028 tarihine kadar ifadesi mülkiyet güvencesini sağlamakta, kırsalda sürdürülebilirliği güçlendirerek toplumsal ve bölgesel dağılıma güç kazandırmaktadır. Bu tarihten önce süreleri dolacak olan hak sahiplerine ek süre verileceğini düzenleyen değişiklik ise hak sahiplerinin taşınmazlarının başkalarına devir ve temlikinin yapılamayacağı durumunu ifade etmekte ve mülkiyetin güvencesini sağlarken, ekosistemin korunması, sosyal faydanın devamlılığı ile kamu yararının ön planda tutulduğu yerel yönetim anlayışını güçlendirmektedir. Bu bağlamda kırsalda yaşanabilirliğin arttırılmasına hizmet eden 442 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri bir planlama çalışması niteliğinde olup sürdürülebilir kırsal kalkınmanın adil ve kapsayıcı bir şekilde tesis edilmesine yönelik bir uygulamadır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, 442 Sayılı Kanun, Mülkiyet Rejimi

REVIEW OF THE PROVISIONAL ARTICLE 5 OF THE VILLAGE LAW NO. 442 AS A LEGAL TOOL FOR RURAL DEVELOPMENT

ABSTRACT

Addressing land rights and establishing their relevance is crucial for establishing rural livability. Housing, farming, and small-scale enterprises, as well as pursuits of social equity and justice, are examples of rural policies aimed at addressing these gaps. Such policies, as policies that transform exclusion into inclusion, will create a powerful leverage in transforming land and its rights, strengthening inclusion and ensuring social justice and equality (UN-Habitat, 2025). Land, which gives land its legal status, serves as a catalyst for achieving social justice and equality, becoming increasingly prominent in rural development.

In Türkiye, Articles 13 and 5 of the Village Law No. 442, additional provisions, aim to strengthen rural development in terms of land use in rural areas. Accordingly, village lands are sold to those in need who do not own a house in the village. This regulation provides a form of investment incentive by allowing producers to invest in land. Furthermore, the transition to planned land use is supported. Furthermore, the provision of a deadline of 31 December 2028, which provides rights holders with the right to construct their buildings and pay their installments, provides security of tenure and strengthens social and regional distribution by strengthening sustainability in rural areas. The amendment, which stipulates that rights holders whose terms expire before this date will be granted an extension, states that the rights holders' properties cannot be transferred or assigned to others. It ensures security of ownership and strengthens the local governance approach, prioritizing ecosystem protection, the continuity of social benefits, and the public interest. In this context, the relevant articles of Law No. 442, which serve to increase rural livability, are a planning study and are an application aimed at establishing sustainable rural development in a fair and inclusive manner.

***Keywords*:** Rural Development, Law No. 442, Property Regime

[1] Dr. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Ankara, kivilcimozgekara@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0883-1565

AFET SONRASI GÖÇÜN MEKÂNSAL BÜYÜME, YEŞİL DÖNÜŞÜM VE TARIM POLİTİKALARINA ETKİLERİ: ANKARA'DA YENİ GÖÇMENLERLE YAPILAN ANKET BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Harun TANRIVERMİŞ[1], Yeşim TANRIVERMİŞ[2], Gizem ULUSOY[3], Parla GÜNEŞ[4]

ÖZ

Doğal afet riski yüksek bir coğrafyada konumlanan Türkiye'de 2023 Kahramanmaraş depremlerinden sonra yaşanan zorunlu göçler, önemli büyüklükte demografik ve mekânsal dönüşümleri beraberinde getirmiştir. Yüz binlerce insanın farklı kentlere göç etmek zorunda kaldığı deprem sonrası süreçte Ankara söz konusu nüfus hareketliliğinin en yoğun gözlemlendiği merkezlerden biri olmuştur. Başkent kimliği ile mevcut nüfus dinamikleri ve kentsel gelişim baskısı birleştiğinde Ankara, afet sonrası göçün mekânsal, ekonomik ve çevresel yansımalarının bütüncül olarak incelenebileceği özgün bir örnek oluşturmaktadır. Bu çalışmada, afet sonrası Ankara'ya göç edenlerle yürütülen anket araştırması aracılığıyla göçün mekânsal büyüme, konut piyasası, yeşil dönüşüm ve tarımsal alan kullanımı üzerindeki etkileri analiz edilmektedir. Uygulanan anketler ile, göçmenlerin barınma tercihleri, kent içi yerleşim eğilimleri, yeşil alan ve tarımsal hinterlanda yönelik algıların ve kentsel hizmet beklentilerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgular ile, göçün yalnızca geçici barınma talebini değil; aynı zamanda mekânsal kimliği, kentsel bütünleşmeyi ve sürdürülebilir kalkınma gündemlerini de dönüştüren çok boyutlu bir süreç olduğunu ortaya konmaktadır. Araştırma sonuçları, özellikle Altındağ, Mamak ve Yenimahalle gibi göç alan bölgelerde konut talebinin yoğunlaştığını, kira fiyatlarının arttığını ve mekânsal baskıların hizmet sunumu yetersizlikleriyle birleşerek toplumsal uyumu zorlaştırdığını göstermektedir. Kent çeperinde ise tarımsal alanlara olan baskının arttığı, göçmenlerin düşük maliyetli barınma stratejilerinin kırsal–kentsel geçiş bölgelerinde yeni yapılaşma biçimleri ürettiği gözlemlenmektedir. Bu durum, Ankara'nın tarımsal hinterlandıyla ilişkisini yeniden tanımlamakta, yeşil kalkınma ve yeşil dönüşüm politikalarının göç bağlamında ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Sonuç olarak, afet kaynaklı göç ve mekânsal büyüme arasındaki etkileşimin, başkent Ankara'nın kalkınma vizyonu bağlamında önemli bir tartışma alanı yaratmaktadır. Göçün mekânsal büyüme üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerinin anlaşılabilmesi için, yerel yönetimlerin planlama kapasitesinin güçlendirilmesi, göçmen odaklı konut politikalarının geliştirilmesi ve tarımsal hinterlandın korunmasına yönelik bütünleşik stratejilerin uygulanması gerekmektedir. Çalışma, yeni göçmenlerle gerçekleştirilen anketten elde edilen bulgular üzerinden, göç–mekân–sürdürülebilirlik üçgenine ilişkin özgün katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Göç, Mekânsal Büyüme, Kentsel Hizmetler, Sürdürülebilir Kalkınma

THE EFFECTS OF POST-DISASTER MIGRATION ON SPATIAL GROWTH, GREEN TRANSITION, AND AGRICULTURAL POLICIES: AN EVALUATION OF SURVEY FINDINGS FROM NEW MIGRANTS IN ANKARA

ABSTRACT

Turkey is situated in an area that is prone to disasters, and since the 2023 Kahramanmaraş earthquakes that resulted in involuntary migration, the country has seen substantial demographic and spatial changes. Ankara became one of the locations where this population mobility was most keenly seen during the post-earthquake period, when hundreds of thousands of people were compelled to relocate to other cities. Ankara is a singular example of how the geographical, economic, and environmental effects of post-disaster migration can be studied holistically when its status as the capital city is coupled with its present population dynamics and urban growth constraints. This study analyzes the effects of migration on spatial growth, the housing market, green transformation, and agricultural land use through a survey conducted with those who migrated to Ankara after the disaster. The surveys aimed to measure migrants' housing preferences, urban settlement tendencies, perceptions of green spaces and agricultural hinterlands, and expectations of urban services. The findings reveal that migration is a multidimensional process that transforms not only temporary housing demand but also spatial identity, urban integration, and sustainable development agendas. Research findings indicate that housing demand is concentrated in areas experiencing migration, such as Altındağ, Mamak, and Yenimahalle. In these areas, rental prices have increased, and spatial pressures combined with inadequate service provision have made social cohesion difficult. This situation redefines Ankara's relationship with its agricultural hinterland, making it imperative to address green development and green transformation policies in the context of migration. In conclusion, the interaction between disaster-induced migration and spatial growth creates an important area of discussion in the context of the development vision of Ankara as a capital city. In order to understand the direct and indirect effects of migration on spatial growth, it is necessary to strengthen the planning capacity of local governments, develop migrant-focused housing policies, and implement integrated strategies for the protection of the agricultural hinterland. Based on findings from a survey conducted with new migrants, this study provides original contributions to the migration–space–sustainability triangle.

***Keywords*:** Involuntary Migration, Spatial Growth, Urban Services, Sustainable Development

[1] Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı, tanrivermis@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0765-5347
[2] Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı, yesim006@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0859-7150
[3] Araştırma Görevlisi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı, gizemulu@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3557-9692
[4] Araştırma Görevlisi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı, parlaagunes@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0356-2044

TARIMSAL ÜRETİMDEN TÜKETİME DEĞER ZİNCİRİNİN İKTİSADİ YÖNETİMİ: HİSBE MODELİ VE ANKARA ÖRNEĞİ

Muhammet Furkan GÜNDOĞDU[1]

ÖZ

Kırsal kalkınmanın sürdürülebilirliği, yalnızca üretim aşamasındaki verimlilikle sınırlı olmayıp, tarladan tüketiciye kadar uzanan değer zincirinin bütüncül yönetimini gerektirmektedir. Türkiye'nin kırsal kalkınma politikaları açısından stratejik bir merkez konumundaki Ankara, bir yandan geniş tarımsal üretim kapasitesi ve kırsal nüfus yoğunluğu, diğer yandan ise artan maliyetler, pazara erişim sorunları ve tüketiciye ulaşan nihai fiyatlardaki istikrarsızlık nedeniyle dikkat çekici bir örnek oluşturmaktadır. Bu bağlamda tarımsal üretimden tüketim aşamasına kadar işleyen zincirin iktisadi yönetimi hem üretici refahını hem de tüketici haklarını korumaya yönelik stratejik bir ihtiyaçtır.

Tarihsel süreçte İslam şehirlerinde kurulan hisbe teşkilatı, piyasa gözetimi ve denetim işlevleriyle üretim-tüketim dengesinin korunmasında kritik bir rol oynamıştır. Hisbe, yalnızca ahlaki bir denetim mekanizması değil, aynı zamanda iktisadi düzenleme aracı olarak da işlev görmüş; üretimde standardizasyonun sağlanması, haksız fiyatlamanın önlenmesi, tüketici haklarının korunması ve üretici-tüccar-tüketici zincirindeki ilişkilerin adalet temelinde sürdürülmesine katkı sağlamıştır. Bu çerçevede hisbe modeli, günümüz tarımsal piyasalarında karşılaşılan temel sorunların çözümünde tarihsel bir ilham kaynağı sunmaktadır.

Çalışmada, Ankara tarımının karşı karşıya bulunduğu iktisadi sorunlar ele alınacak; bu sorunların aşılması için hisbe teşkilatının kurumsal tecrübesinden hareketle "tarladan tüketiciye değer zincirinin iktisadi yönetimi" modeli tartışılacaktır. Model, üretimden pazarlamaya kadar uzanan süreçte şeffaflık, denetim ve adalet ilkelerini merkeze almakta; beytü'l-mâl ve vakıf benzeri kurumların sunduğu finansal destek mekanizmalarıyla bütünleştiğinde kırsal kalkınmaya yönelik bütüncül bir çerçeve önermektedir.

Ankara özelinde önerilen bu yaklaşım, üç temel katkı sunacaktır: Birincisi, üretici refahını artırarak tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliğini desteklemek; ikincisi, tüketiciye erişen ürünlerde fiyat istikrarı ve kalite standardını garanti altına almak; üçüncüsü ise kamu otoriteleri, üretici birlikleri ve tüketici örgütleri arasında işbirliğine dayalı yeni bir yönetişim modeli geliştirmektir. Böylece kırsal kalkınma yalnızca ekonomik büyüme değil, aynı zamanda adalet, güven ve toplumsal refah temelinde yeniden inşa edilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Tarımsal Değer Zinciri, Hisbe Teşkilatı

ECONOMIC MANAGEMENT OF THE VALUE CHAIN FROM AGRICULTURAL PRODUCTION TO CONSUMPTION: THE HISBE MODEL AND THE CASE OF ANKARA

ABSTRACT

The sustainability of rural development requires not only efficiency at the production stage but also the holistic management of the entire value chain from farm to consumer. Ankara, as a strategic center for Turkey's rural development policies, constitutes a significant case: on the one hand with its considerable agricultural production capacity and rural population, and on the other hand with increasing production costs, difficulties in market access, and price instability in consumer markets. In this context, the economic management of the agricultural value chain emerges as a strategic necessity for safeguarding both producer welfare and consumer rights.

Historically, the *hisba* institution in Islamic cities played a crucial role in maintaining balance between production and consumption through market supervision and regulation. Beyond its moral dimensions, *hisba* functioned as an economic regulatory mechanism, ensuring standardization in production, preventing unfair pricing, protecting consumer rights, and fostering justice-based relations between producers and merchants. This institutional experience provides a valuable inspiration for addressing contemporary challenges in agricultural markets.

This study analyzes the key economic problems faced by agriculture in Ankara—rising input costs, limited access to finance for small-scale farmers, fluctuations in agricultural prices, the dominance of retail chains, and concerns over food safety—and discusses a model of "economic management of the agricultural value chain" inspired by the historical *hisba* institution. The model emphasizes transparency, supervision, and justice across all stages from production to marketing, and when integrated with financial support mechanisms such as *bayt al-māl* and waqf institutions, it offers a comprehensive framework for rural development.

The proposed approach for Ankara provides three major contributions: first, enhancing producer welfare to sustain agricultural activities; second, guaranteeing price stability and quality standards for consumers; and third, promoting a new governance model based on collaboration among public authorities, producer associations, and consumer organizations. Thus, rural development can be reconstructed not merely as economic growth but also as a process grounded in justice, trust, and social welfare.

Keywords: Rural Development, Agricultural Value Chain, *Hisba* Institution

[1] Öğrenci, Kırıkkale Üniversitesi SBE, gundogdumf@gmail.com, ORCID: 0009-0001-1656-2169

DİRENÇLİ KENTLER VE ÇANKAYA BELEDİYESİ SOSYAL YARDIMLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Şenol SIRMA[1]

ÖZ

Türkiye'de son yıllarda yaşanan deprem ve yangınlar afet konusunu farklı, bilimsel ve kurumsal açıdan yeniden ele almayı gündeme getirmiş ve kentlerin direnç kapasitelerini sorgulatır olmuşlardır. Türkiye gibi deprem kuşağı bir ülkenin deneyimleri kurumsal bir perspektiften uzak kalmış, afetler daha çok afet olduğu zaman sorun olarak görülmüştür. Dirençli kentler ise sorunu afet öncesi, afet sırası ve afet sonrası ele alarak yeni bir bakış açısı geliştirmeye önem göstermişlerdir. Dirençli kentlerin inşası, iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma açısından ele alınıyor olsa da başta yoksulluk ile mücadele olmak üzere, kentsel çelişki ve eşitsizlikler açısından değerlendirilmesi gerektiği, kentteki çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve ulusal bir dayanışma ağının oluşturulması açısından da önemi görülmeli ve anlaşılmalıdır. Kentsel alanlarda en etkili yönetim biçimi olarak yerel yönetimler bu çerçevede daha aktif rol almalı ve kentlerin dirençli ve kırılgan alanlarının tespiti ile başlayacak bir çalışma ile kenti daha dirençli hale getirecek politikalar üretmelidirler. Türkiye'de yerel yönetimlerin ağırlıklı olarak sosyal yardımlar aracılığıyla kentteki eşitsizliklere karşı mücadele ettiği ve adeta sosyal yardım belediyeciliği anılır oldukları görülmektedir. Bu sebeple konu toplumcu ve kamucu bir yerel yönetim çerçevesinde ele alınarak alternatif bir Belediyecilik örneği sergilenmelidir. Çalışmamız kapsamında Çankaya Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü tarafından yürütülen yardımların ekonomi politiği ele alınacak olup, Çankaya İlçe sınırları içerisinde yer alan kırılgan gruplar üzerindeki etkisi değerlendirilecektir. Belediyenin uygulamış olduğu sosyal politika araçlarının kentteki kırılgan gruplar üzerindeki etkisi, özellikle de kentte bulunan ve çoğunluğu Çankaya ilçe sınırları içerisinde okuyan ve yaşayan üniversite öğrencileri üzerindeki etkisine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dirençli Kent, Yoksulluk, Kentsel Çelişki, Dayanışma

AN ASSESSMENT OF RESILIENT CITIES AND ÇANKAYA MUNICIPALITY SOCIAL ASSISTANCE PROGRAMS

ABSTRACT

Earthquakes and fires in Turkey in recent years have brought the issue of disasters back to the agenda from different scientific and institutional perspectives, prompting questions about the resilience of cities. The experiences of a country like Turkey, located in an earthquake belt, have been viewed from a non-institutional perspective, with disasters largely seen as problems only when they occur. Resilient cities, however, have emphasized developing a new perspective by addressing the issue before, during, and after disasters. Although the construction of resilient cities is addressed in terms of climate change and sustainable development, its importance should be seen and understood in terms of improving working and living conditions in cities and establishing a national solidarity network, as well as in terms of urban contradictions and inequalities, particularly the fight against poverty. Local governments, as the most effective form of governance in urban areas, should play a more active role in this context and develop policies to make cities more resilient, starting with identifying the resilient and vulnerable areas of the city. In Turkey, local governments are seen to be fighting urban inequalities mainly through social assistance, and they are almost synonymous with social assistance municipalism. For this reason, the issue should be addressed within the framework of a socialist and public-oriented local government, presenting an alternative example of municipalism. Our study will examine the economic policy of the aid provided by the Çankaya Municipality Social Assistance Department and assess its impact on vulnerable groups within the district of Çankaya. It will focus on the impact of the municipality's social policy tools on vulnerable groups in the city, particularly university students who live and study in Çankaya.

***Keywords*:** Resilient City, Poverty, Urban Contradiction, Cooperation

[1] Dr., T. C. Çankaya Belediyesi, senolsirma2483@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9171-3051

TARIMDA KAPİTALİZMİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN YEŞİL DÖNÜŞÜM VE YEŞİL KALKINMA POLİTİKALARI ÜZERİNDEN İRDELENMESİ

Akif DİNCER[1]

ÖZ

Küresel iklim sorunu ve çevresel tahribatı önlemeye yönelik ön plana çıkarılan yeşil kalkınma ve yeşil dönüşüm politikaları, sorunu temel bağlamından koparark sermaye birikiminin temel dinamiği haline gelmiştir. Kapitalizmin neden olduğu bu sorunlara yönelik belirlenen önlemler de kapitalist piyasa sisteminin mekanizmaları çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu soruna yönelik belirlenen en önemli eylem planı, Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM)'dır. AYM, enerji, tarım ve ulaştırma gibi sektörleri nötr iklim hedefi doğrultusunda yeniden yapılandırarak ekonomik büyümeyle çevresel hedefleri uzlaştırmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda karbon salınımlarını azaltmayı hedefleyen bu eylem planı, Emisyon Ticareti Sistemi (ETS) ile karbon salınımlarını fiyatlandırarak küresel iklim değişikliğiyle mücadele edilebileceğini varsayar. ETS mekanizması ile tarımdan kaynaklı sera gazı emisyonlarının azaltılması da önemli hedefler arasında sıralanmaktadır. Sera gazı emisyonlarında önemli bir paya sahip olduğu düşünülen tarım (hayvancılık, gübre kullanımı, tarım makinaları) sektörü, salınımlardan kaynaklı önemli yükümlüklere tabi olacaktır. Yüksek karbon salınımı olan şirketler, ceza ödemekten kaçınmak için bu sertifikaları satın almaya yönelecektir. Enerji, gübre ve diğer tarımsal girdilerin üretim süreçlerinin karbon fiyatlandırmasına tabi olması, çiftçilerin üretim maliyetlerini artıracaktır. Ayrıca, Avrupa Birliği'nin Sınırda Karbon Uyarlama (SKU) mekanizması, AB ile ticaret yapan ülkelerden gelen ürünlere karbon fiyatlama sistemini yaygınlaştırarak, ürün maliyetlerini artıracak ve AB pazarına ürün satan küçük çiftçiler için yeni uyum ve maliyet baskıları yaratacaktır. Böylece, iklim krizinin maliyeti, az sorumlu olan az gelişmiş ülkelerdeki çiftçilere ve emekçilere yüklenmektedir. Karbon salım miktarının düşürülmesi yerine piyasada alınıp satılan bir meta haline gelmesi, spekülatif hamlelerle fiyatların yükselmesine neden olacaktır. Küresel ölçekte en fazla karbon emisyonundan sorumlu şirketler bu strateji ile karbon emisyon sistemi üzerinden yeni pazarlar kazanma fırsatı elde etmektedir.

Bu çalışma, sermaye birikim süreçlerinin gözetilmesini sağlayan ve sermaye birikim krizinin önlenmesinde önemli rol oynayan yeşil dönüşüm ve yeşil kalkınma politikalarının tarım sektöründeki etkileri vurgulanmaktadır. Bu bağlamda ön plana çıkan Avrupa Yeşil Mutabakatı eylem planının tarım sektöründeki etkilerini incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Çevre, Yeşil Ekonomi, Karbon Salınımı

AN EXAMINATION OF THE SUSTAINABILITY OF CAPITALISM IN AGRICULTURE THROUGH GREEN TRANSFORMATION AND GREEN DEVELOPMENT POLICIES

ABSTRACT

Global climate challenges and environmental degradation have led to the prominence of green development and green transformation policies. However, these policies have become detached from their fundamental context and transformed into a core dynamic of capital accumulation. Measures designed to address problems caused by capitalism are themselves handled within the mechanisms of the capitalist market system. The most significant action plan developed to address this issue is the European Green Deal (EGD). The EGD aims to reconcile economic growth with environmental objectives by restructuring sectors such as energy, agriculture, and transportation in line with climate neutrality targets. Within this framework, the action plan—which seeks to reduce carbon emissions—assumes that combating global climate change can be achieved by pricing carbon emissions through the Emissions Trading System (ETS). Among the key goals is the reduction of greenhouse gas emissions stemming from agriculture. Given agriculture's considerable share in greenhouse gas emissions (livestock, fertilizer use, agricultural machinery), the sector will be subject to substantial obligations arising from these emissions. Companies with high carbon outputs will be inclined to purchase certificates to avoid penalties. Subjecting the production processes of energy, fertilizers, and other agricultural inputs to carbon pricing will increase farmers' production costs. Moreover, the European Union's Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) will extend carbon pricing to products imported from trading partners, thereby increasing product costs and creating new compliance and cost pressures for small farmers exporting to the EU market. Consequently, the burden of the climate crisis is shifted onto farmers and laborers in less developed countries, who are least responsible for the problem. Instead of reducing total carbon emissions, carbon becomes commodified and traded in markets, leading to speculative price surges. Through this strategy, companies most responsible for global carbon emissions acquire new market opportunities within the emissions trading system.

This study emphasizes the effects of green transformation and green development policies on the agricultural sector, particularly their role in maintaining capital accumulation processes and preventing capital accumulation crises. In this context, it examines the impact of the European Green Deal action plan on the agricultural sector.

Keywords: Agriculture, Environment, Green Economy, Carbon Emissions

[1] Dr., dncrakf@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8541-3351

BİR ORTAKLAŞIM OLARAK SU: DOĞU KARADENİZ'DE BİYOKÜLTÜREL ANLAM, MÜLKSÜZLEŞTİRME VE DÖNÜŞÜM

Fatih Sami ÖZAKYOL[1]

ÖZ

Bu çalışma, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde dereler etrafında şekillenen toplumsal yaşamın kültürel, duygusal ve politik boyutlarını incelemektedir. Dereler, bölge halkı için yalnızca ekolojik bir kaynak değil; aynı zamanda kolektif hafızanın, gündelik yaşam pratiklerinin, kuşaklar arası bilgi aktarımının ve kimlik inşasının taşıyıcısıdır. Ancak son yıllarda özellikle hidroelektrik santralleri (HES) ve benzeri projeler aracılığıyla gerçekleşen müdahaleler, bu çok katmanlı ilişkinin dönüşmesine yol açmıştır. Bu bağlamda çalışma, doğa ve kültürün kesiştiği bir değer alanını kavramsallaştırmak için "biyokültürel mülksüzleştirme" kavramını ortaya koymaktadır. Araştırma, nitel yöntemle gerçekleştirilmiş olup bölgedeki köylülerle derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Görüşme formu, bireylerin derelerle ilgili kişisel ve kolektif anlam üretim süreçlerini, gündelik pratiklerini, doğadan öğrenme yollarını ve devlet/şirket müdahalelerine karşı verdikleri tepkileri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Elde edilen veriler tematik analiz tekniğiyle çözümlenmiş; "su ve kültürel hafıza", "doğadan öğrenme", "biyokültürel kayıp", "direnişin psikolojisi" ve "devlet ve güç algısı" gibi temalar öne çıkmıştır. Bulgular, suyun hem bireysel hem de toplumsal düzeyde güçlü bir biyokültürel değer olarak anlam kazandığını göstermektedir. Katılımcılar, suyu yaşam kaynağı, aidiyet sembolü ve müşterek bir değer olarak tanımlamaktadır. Ancak müdahaleler sonucunda bu bağın zayıfladığı, geleneksel bilgi üretim biçimlerinin kesintiye uğradığı ve kültürel hafızada derin boşluklar oluştuğu gözlemlenmiştir. Protesto deneyimleri, köylülerin kimliklerini yeniden tanımladıkları, öfke, korku ve aidiyet duygularının iç içe geçtiği bir alan yaratmıştır. Devletin baskıcı söylemleri ("terörist" tanımlamaları gibi) ise yalnızca politik değil, aynı zamanda psikolojik bir dışlanma üretmiştir. Sonuç olarak çalışma, Doğu Karadeniz'de dereler üzerinden şekillenen kültürel ve politik dinamikleri görünür kılmakta; suyun biyokültürel bir değer olarak toplumsal hafıza, kimlik ve direnişle kurduğu ilişkileri biyokültürel mülksüzleştirme kavramı üzerinden eleştirel bir çerçevede tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Neoliberalizm, HES, Biyokültür, Mülksüzleşme, Doğu Karadeniz

WATER AS A COMMONS:BIOCULTURAL MEANING, DISPOSSESSION, AND TRANSFORMATION IN THE EASTERN BLACK SEA REGION

ABSTRACT

This study examines the cultural, emotional, and political dimensions of social life shaped around rivers in the Eastern Black Sea Region of Turkey. For the local communities, rivers are not merely ecological resources; they are carriers of collective memory, everyday practices, intergenerational knowledge transmission, and identity formation. In recent years, however, interventions such as hydroelectric power plants (HPPs) have transformed this multifaceted relationship. In this context, the study introduces the concept of "biocultural dispossession" to conceptualize the loss of a value domain where nature and culture intersect. The research is based on a qualitative methodology and draws on in-depth interviews conducted with local villagers. The interview questions were designed to explore the processes of personal and collective meaning-making related to rivers, everyday practices, modes of learning from nature, and responses to state and corporate interventions. The data were analyzed through thematic analysis, highlighting key themes such as "water and cultural memory," "learning from nature," "biocultural loss," "psychology of resistance," and "state and power perception." Findings reveal that water emerges as a powerful biocultural value at both individual and collective levels. Participants describe rivers as sources of life, symbols of belonging, and shared commons. Yet, interventions have weakened these bonds, disrupted traditional knowledge production practices, and created significant voids in cultural memory. Protest experiences functioned as spaces where villagers redefined their identities, intertwining feelings of anger, fear, and belonging. The state's repressive discourse—such as labeling protesters as "terrorists"—produced not only political marginalization but also psychological exclusion. In conclusion, this study sheds light on the cultural and political dynamics shaped around rivers in the Eastern Black Sea. It critically discusses the role of water as a biocultural value in relation to collective memory, identity, and resistance through the lens of biocultural dispossession.

***Keywords*:** Neoliberalism, HEPP, Bioculture, Dispossesion, Eastern Black Sea

[1] Araştırma Görevlisi, Hitit üniversitesi, fatihsamiozakyol@hitit.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4688-4919

TARIMIN GELECEĞİNİ SOSYOLOJİK OLARAK DÜŞÜNMEK: AGROEKOLOJİ VE TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM

Sibel BAYRAM[1]

ÖZ

Tarımsal üretim, bir toplumun gelecek nesillere devredeceği en büyük mirastır. Tarımsal üretimi sadece ekonomik bir meta olarak değerlendirmek, toplumsal var oluşun temel ilkelerini yok saymak anlamına gelmektedir. Tarımsal üretimi yüksek kar, verim, uzun raf ömrü ya da dayanıklılık gibi kriterler doğrultusunda ele almak, tarımın toplumsal yaşam ve kültür ile olan bağlarını görmezden gelmektir. Günümüz tarım uygulamaları bunun en açık göstergesidir. İklim krizi tarımsal üretimi de sürdürülebilirliği olumsuz etkilerken, modern tarım uygulamaları da tarımsal üretimde gıda güvenliğine dair endişeyi arttırmaktadır. Gıda güvenliği artık günümüzde temel bir güvenlik sorunu haline gelmiştir. Tarımsal üretimin başrolü olan çiftçilerin yaşadıkları zorluklar nedeniyle tarımsal üretimden kopmaları, tarımda geleceğin nasıl şekilleneceğini göstermesi açısından önemli bir yol ayrımıdır. Bu nedenle sürecin temel dinamiklerini sosyolojik açıdan ele almak ve değerlendirmek, tarım-tarımsal üretim-toplum arasındaki ilişkinin anlaşılması açısından önemlidir. Tarımın geleceği toplumun geleceğidir. Tarımsal üretim ve uygulamalarını, toplumsal yaşamın gündelik pratiklerden, kültüründen ayırmak mümkün değildir. Bu çalışma, tarımsal sürdürülebilirliği ve gıda güvenliğini agroekoloji bağlamında ele alacaktır. Ayrıca, Bourdieu'nun habitus ve kültürel sermaye kavramları, agroekoloji pratikleri üzerinden ele alınarak, Ankara'da sürdürülebilir tarım uygulamalarının, kültürel mirasın korunmasına etkisinin toplumsal boyutu tartışılacaktır. Bu nedenle, agroekolojiyi sadece alternatif bir tarımsal üretim paradigması olarak ele almak yerine, onun sürdürülebilir bir ekosistemin devamı, gıda güvenliği, yerel ve kültürel mirasın üretime aktarılması gibi çok boyutlu bir perspektiften değerlendirmek bütüncül bir bakış açısı sağlayacaktır. Bu yönüyle çalışma, tarımsal üretime yönelik pratik ve uygulamaları agroekoloji bağlamında, toplumsal bir dönüşüme nasıl bir katkı sunduğunu ise habitus ve kültürel sermaye kavramları üzerinden ele almayı amaçlamaktadır. Çalışma, sosyolojik kavramlar çerçevesinde kuramsal bir tartışmaya dayanmaktadır. Sonuç olarak, tarımsal üretim birçok bileşeni olan dinamik bir faaliyet alanıdır. Bu alanı toplumsal ve kültürel bağlamından ayrı düşünmek, tarımın gelecekteki yönünü öngörmeyi zorlaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Agroekoloji, Habitus, Kültürel Sermaye, Tarımsal Üretim, Sürdürülebilirlik

CONSIDERING THE FUTURE OF AGRICULTURE SOCIOLOGICALLY: AGROECOLOGY AND SOCIAL TRANSFORMATION

ABSTRACT

Agricultural production is the greatest legacy a society can pass on to future generations. Considering agricultural production solely as an economic commodity means ignoring the fundamental principles of social existence. Conducting agricultural production based on criteria such as high profit, yield, long shelf life, or durability ignores the ties agriculture has with social life and culture. Current agricultural practices are the clearest indicator of this. While the climate crisis negatively impacts the sustainability of agricultural production, modern agricultural practices are also increasing concerns about food security in agricultural production. Food security has become a fundamental security issue today. The withdrawal of farmers, who constitute the primary actors in agricultural production, due to the difficulties they face, signifies a pivotal juncture in determining the trajectory of agriculture's future. Therefore, considering and evaluating the fundamental dynamics of this process from a sociological perspective is crucial for understanding the relationship between agriculture, agricultural production, and society. The future of agriculture is the future of society. It is impossible to separate agricultural production and its practices from the daily practices and culture of social life. This study aims to analyze agricultural sustainability and food security within the framework of agroecological approaches. In addition, this study analyzes the Bourdieu's concepts of habitus and cultural capital within the framework of agroecological practices and discusses the social dimension of sustainable agricultural practices in relation to the preservation of cultural heritage in Ankara. Accordingly, rather than defining agroecology solely as an alternative production paradigm, this study approaches it from a multidimensional perspective, emphasizing ecosystem sustainability, food security, and the integration of local and cultural heritage into agricultural practices. In this respect, the study aims to examine how agricultural production practices and applications contribute to social transformation within the context of agroecology, through the concepts of habitus and cultural capital. The study is based on a theoretical discussion within the framework of sociological concepts. Consequently, agricultural production is a dynamic field of activity with many components. Analyzing, this field from its social and cultural context complicates the ability to foresee the future direction of agricultural development.

Keywords: Agroecology, Habitus, Cultural Capital, Agricultural Production, Sustainability

[1] Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, sibel.bayrram@gmail.com, ORCID: 0009-0004-2195-4046

AYLAK EVLER TEORİSİ: TÜRKİYE KIRSALINDAKİ LÜKS KONUTLAR GERÇEĞİ

Çiğdem BOZ[1], Gülenay BAŞ DİNAR[2]

ÖZ

Türkiye'de 2000'li yıllar boyunca yalnızca kentsel alanlarda değil kırsalda da inşaat faaliyetleri yaygınlaşmıştır. Bu dönemde izlenen iktisadi politikaların kentsel rant iştahını artırması ve bunun sosyoekonomik sonuçları pek çok araştırmanın konusu olurken kırsaldaki konut inşaatlarında yaşanan artış ihmal edilmiştir. Oysa 2000'li yıllarda çoğunlukla Avrupalı göçmenler tarafından başlatılan köyde lüks ev yaptırma furyası sosyal bilimciler tarafından açıklanmayı bekleyen önemli sorunsallar barındırmaktadır. Bu evler hem yüksek maliyeti hem de sınırlı kullanımı (faydası) nedeniyle neoklasik iktisat açısından "irrasyonel tüketim harcaması" olarak görülebilir. Yılda yalnızca birkaç hafta kullanılan, herhangi bir kira getirisi olmayan ve belli bir süre sonra satışı da düşünülmeyen bu evlerin iktisadi açıdan üretime bir katkısı bulunmamaktadır. Bu açıdan bu evleri, Veblen'in "aylaklık" kavramından ilhamla "aylak evler" olarak nitelendirebiliriz.

Türkiye kırsalındaki lüks konutlar sorunsalını araştıran çalışmamızın teorik çerçevesi Veblen'e dayanmaktadır. Veblen'in analizi, iktisadi eylemin sadece iktisadi unsurlarla değil, sosyal ve kültürel süreçlerle de nasıl yakından ilişkili olduğunu anlatır. Veblen'e göre bireylerin iktisadi kararları yalnızca ekonomik kazanç elde etme dürtüsü ile açıklanamayacağı gibi tüm iktisadi kararların rasyonel bir akıl yürütmenin sonucu olması da gerekmez. Bu tür bir analiz, her şeyi piyasa ilişkilerine indirgeyen ve bireylerin rasyonel iktisadi kararlar aldığını ileri süren neoklasik geleneğe göre daha gerçekçi bir bakış açısı sunar. İşte bu çalışma ile kırsalda "aylak evler" yaptırma eyleminin arkasında yatan sosyal ve kültürel saikleri Veblenci bir perspektiften tartışmak istiyoruz. Bunu yaparken başvuracağımız ampirik kaynak ise Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden seçilmiş köylerde ve yurtdışında yapacağımız yüz yüze görüşmeler olacaktır.

Bildirimizde henüz bitmemiş bu çalışmanın öncül sonuçlarını sunarak kırsal kalkınma tartışmalarına faydalı olmayı hedefliyoruz.

Anahtar Kelimeler: Veblen, Aylaklık, Gösteriş Tüketimi, Öykünme, Süreçsel Rasyonalite

THE THEORY OF IDLE HOUSES: LUXURY HOUSING IN RURAL TURKEY

ABSTRACT

Since the 2000s, construction activity in Turkey has expanded beyond cities into rural areas. While the literature has extensively examined the urban rent-seeking dynamics of this period, the rise of luxury housing in villages has remained largely overlooked. Initiated predominantly by European migrants, this trend raises critical questions for social science research. From a neoclassical perspective, such houses constitute "irrational consumption expenditures": they involve high costs, are used only a few weeks per year, yield no rental income, and are not intended for resale. Economically, they make no productive contribution. Inspired by Veblen, we term them "idle houses."

Our study builds on Veblen's theoretical framework, which emphasizes that economic behavior is inseparable from social and cultural processes. For Veblen, economic decisions cannot be reduced to profit-maximizing rationality; they are also driven by symbolic, cultural, and status-related motives. This approach provides a more realistic lens than the neoclassical tradition, which assumes universal rationality and market efficiency. Applying this perspective, we analyze the motives behind rural luxury housing, situating it within dynamics of conspicuous consumption, emulation, and procedural rationality.

Empirically, the research draws on qualitative data from fieldwork in selected Turkish villages and interviews with migrants abroad. Preliminary findings suggest that these "idle houses" serve not only as status symbols but also as cultural markers of belonging, distinction, and transnational identity. By exploring how rural landscapes are reshaped through such practices, this study contributes to broader debates on rural development, socio-spatial inequality, and the cultural dimensions of economic life.

Keywords: Veblen, Idleness, Conspicuous Consumption, Emulation, Rationality

[1] Öğretim Üyesi, Fenerbahçe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonomi Finans Bölümü, cigdemboz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0464-5725
[2] Öğretim Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Gölköy Kampüsü, Bolu, gulenaybas@ibu.edu.tr, ORCID: 000-0002-9532-4360

DİRENÇLİ TOPLULUKLARIN BİR ÖĞESİ OLARAK KADINLARIN BÖLGENİN İYİLEŞTİRİLMESİNDE VE BÖLGESEL KALKINMADAKİ YERİ: HATAY ÖRNEĞİ

Zehra GÜNGÖRDÜ[1]

ÖZ

6 Şubat 2023 depremleriyle birlikte gündemimizde tuttuğumuz "Afetlere Karşı Dirençli Kentler" konusu kentin altyapı ve üstyapısını afetlere dayanıklı hale getirmek olarak algılamaktadır. Oysa altyapısı ve üstyapısını afetlere karşı dirençli hale getirmek bir kentin dayanıklılığını tek başına arttırmaz. Kentte yaşayan toplulukların da biyolojik, psikolojik, sosyolojik, ekonomik olarak dirençli hale getirmek gerekir.

Dirençli toplulukların en önemli öğelerinden biri olan kadınlar, dirençli bir kent yapısının geliştirilmesine nasıl katkı sağladığını anlamaya çalışmak bu çalışmanın temel araştırma sorusudur. Araştırma kadınların toplum içindeki yerinin, özellikle yerel ekonomik üretimde rol almalarının, genel kent ve kır direncini artırma potansiyeline sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma, kadın odaklı topluluk ve bireysel girişimlerin, Hatay'da dirençli bir kent ve kır yapısının geliştirilmesine nasıl katkı sağladığını vaka analizleri ile sunmaktadır. Bu kapsamda çalışmada Hatay Valiliği'nin 51 kadın kooperatifini bir araya getirerek deprem sonrası kooperatifler arası eş güdümü sağlamak için kurulmuş "Hayat Hatay" markasının sosyal ve ekonomik etki değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışmada 51 kadın kooperatifi ile odak grup toplantısı gerçekleştirilerek deprem öncesi ve deprem sonrası sürece dair toplumsal ve ekonomik faydalarını ölçmeye yönelik sorular yöneltilmiştir.

Sonuç olarak bu çalışmadaki en önemli bulgu, incelenen vakalarda kadın işletmelerinin ve girişimlerinin depremden sonra bölgenin ve toplumun eski canlılığını kazandırmak için en önemli unsur olduğudur. Kenti ve kırı dirençli hale getirmek için toplumda kadınların güçlendirilmesinin, kentlerin sosyal ve ekonomik direncini daha çok arttıracağı ve diğer toplulukları daha dayanıklı hale getireceği çalışmada irdelenen vakalarla tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dirençli Kentler, Dirençli Topluluklar, Kadın Kooperatifleri, Kadın Girişimciler, Hatay

THE PLACE OF WOMEN AS AN ELEMENT OF RESILIENT COMMUNITIES FOR RESILIENT CITIES: THE CASE OF HATAY

ABSTRACT

With the February 6, 2023 earthquakes, the issue of "Disaster Resilient Cities" that we have kept on our agenda is perceived as making the infrastructure and superstructure of the city disaster resistant. However, making the infrastructure and superstructure resistant to disasters does not increase the resilience of a city alone. It is also necessary to make the communities living in the city biologically, psychologically, sociologically and economically resilient.

The main research question of this study is to understand how women, one of the most important elements of resilient communities, contribute to the development of a resilient urban structure. The study reveals that women's place in society, especially their role in local economic production, has the potential to increase overall urban and rural resilience. The study presents how women-oriented community and individual initiatives contribute to the development of a resilient urban and rural structure in Hatay through case studies. In this context, 5 case studies were selected for the study. These cases are Hatay Altınözü Olive Emeği Women's Enterprise Production and Processing Cooperative, Hatay Producing Hands Women's Enterprise, Production and Business Cooperative, Teofarm Farm, Kuseyri Farm and Meriç Farm. In-depth interviews were conducted with all these communities of women's initiatives and questions were asked to measure their social benefits before, during and after the earthquake.

As a result, the most important finding of this study is that women's businesses and initiatives were the most important element to restore the city's vitality after the earthquake. Empowering women in society to make the city and the countryside resilient will increase the social and economic resilience of cities and make other communities more resilient.

Keywords: Resilient Cities, Resilient Communities, Women Cooperatives, Women Entrepreneurs, Hatay

[1] Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, HATAY-TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0003-1781-4652

DİJİTAL UÇURUM MU, DİJİTAL KÖPRÜ MÜ? TÜRK TARIMINDA AKILLI TEKNOLOJİLERİN VERİMLİLİK VE İSTİHDAM DİLEMMASI

Ekrem KÜÇÜK[1], Müslüme NARİN[2]

ÖZ

21. yüzyılın teknolojik dönüşümü, geleneksel üretim yapısına sahip tarım sektörünü de derinden etkilemektedir. İklim değişikliği, nüfus artışı ve kısıtlı doğal kaynaklar gibi faktörler, gıda güvenliği ve kırsal kalkınma bağlamında tarımda verimliliğin ve sürdürülebilirliğin artırılmasını kritik bir gereklilik haline getirmiştir. Bu bağlamda, Endüstri 4.0 ile gelişen akıllı tarım teknolojileri (IoT, büyük veri, yapay zekâ, dronlar), tarımsal üretim süreçlerinde dijitalleşmeyi hızlandırarak tarımın yapısal dönüşümünü gündeme getirmektedir. Türkiye, geniş tarımsal potansiyeline rağmen düşük verimlilik, yüksek girdi maliyetleri ve bilgiye erişim asimetrisi gibi yapısal iktisadi sorunlarla mücadele etmektedir. Bu nedenle dijitalleşme, yalnızca bir teknolojik yenilik olmaktan öte, tarımsal üretimin verimliliğini ve rekabetçiliğini artıracak stratejik bir zorunluluk olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, TÜİK, FAO ve Dünya Bankası gibi uluslararası ve ulusal kurumsal kaynaklardan derlenen veriler ışığında, Türkiye'nin tarımsal üretim yapısı ve dijitalleşme süreci analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, akıllı tarım teknolojilerinin total faktör verimliliğini artırma ve kaynak kullanımını optimize etme potansiyelini ortaya koymakla birlikte, tarımsal işgücü piyasalarında yapısal uyum sorunlarına yol açtığını göstermektedir. Özellikle düşük vasıflı işgücünün ikame edilmesi, ücret eşitsizliklerinin derinleşmesi ve kırsal istihdamın yapısında meydana gelen dönüşüm, dijitalleşmenin potansiyel sosyal maliyetlerini öne çıkarmaktadır. Sonuç olarak, akıllı tarım teknolojileri Türkiye tarımında üretim kapasitesini ve rekabet gücünü artırma potansiyeline sahip olmakla birlikte, işgücü piyasaları açısından yeni riskler yaratmaktadır. Bu nedenle, dijital dönüşümün potansiyel faydalarının maksimize edilerek olası sosyal maliyetlerinin minimize edilmesi için, kapsayıcı kamu politikaları, nitelikli işgücü yaratmaya yönelik eğitim programları ve bütüncül sürdürülebilir tarım stratejilerinin eşgüdümlü bir şekilde uygulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Tarım, Dijital Dönüşüm, İstihdam, Sürdürülebilirlik, Kırsal Kalkınma

DIGITAL DIVIDE OR DIGITAL BRIDGE? THE DILEMMA OF PRODUCTIVITY AND EMPLOYMENT IN TURKISH AGRICULTURE WITH SMART TECHNOLOGIES

ABSTRACT

In the 21st century, technological transformation profoundly impacts not only the industrial and service sectors but also traditional production areas like agriculture. Factors such as climate change, population growth, and the depletion of water and soil resources have made it critical to increase productivity and ensure sustainability in agriculture. In this context, the emergence of smart farming technologies alongside Industry 4.0 is accelerating the digitalization of production processes and bringing about a structural transformation in agriculture. Innovations such as smart sensors, big data analytics, artificial intelligence, the Internet of Things (IoT), drones, and robotic systems enable precise, timely, and optimized applications in agricultural production. Despite its vast agricultural lands, strategic location, and young population potential, Turkey faces challenges related to productivity, high input costs, and limited access to information. Therefore, digitalization is not merely a technological innovation but a strategic necessity to address the structural problems of the agricultural sector. In this study, we analyzed Turkey's agricultural production structure and its digitalization process using data from institutional sources such as the Turkish Statistical Institute (TÜİK), the Food and Agriculture Organization (FAO), and the World Bank. The findings indicate that while smart farming technologies have the potential to boost production efficiency and optimize resource use, they also create significant adaptation challenges in the labor markets. The risk of exclusion for low-skilled labor, wage inequality, and the transformation of rural employment highlight the crucial social dimension of this process. In conclusion, while smart farming technologies have the potential to increase production capacity and competitiveness in Turkish agriculture, they also create new risks for labor markets. Therefore, it is critically necessary to support the digital transformation with inclusive policies, training programs, and sustainable agricultural strategies.

***Keywords*:** Smart Agriculture, Digital Transformation, Employment, Sustainability, Rural Development

[1] Uzman, TPAO Adıyaman Bölge Müdürlüğü, ekkucuk@tpao.gov.tr, ORCID: 0000-0002-8251-9927.
[2] Profesör, Ankara HBV Üniversitesi, İktisat Bölümü, muslume.narin@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1476-2802

DEMOGRAFİK FIRSAT PENCERESİ VE BÖLGESEL KALKINMA DİNAMİKLERİ: TÜRKİYE DÜZEY-2 BÖLGELERİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

Osman Berke DUVAN[1]

ÖZ

Nüfusun büyüklüğü, artış hızı ve yapısı, ülkelerin kalkınma süreçlerinde belirleyici unsurlardan biridir. Ekonomi yazınında "demografik fırsat penceresi" olarak tanımlanan ve bir ülkenin tarihinde yalnızca bir kez ortaya çıkan dönem, kalkınma açısından eşsiz imkânlar sunmaktadır. Çalışma çağındaki nüfusun bağımlı nüfusa (çocuk ve yaşlı) oranla yüksek olduğu bu dönemde, istihdam yaratabilen ve kaynaklarını etkin kullanabilen ülkeler kalkınma yolunda önemli ilerlemeler kaydedebilmektedir. Demografik yapı sadece ülkeler arası gelişmişlik farklarını değil, ülke içindeki bölgesel farklılıkların kapanması veya derinleşmesini de belirleyici şekilde etkileyebilmektedir. Bu nedenle, demografik değişimleri yalnızca ulusal düzeydeki politika yapıcılar değil; aynı zamanda yerel karar vericiler de yakından izlemek durumundadır. Bu çalışma, Türkiye'de bölgesel demografik dinamiklerdeki değişimlerin fert başına gelir artışına katkısını yakınsama literatürü çerçevesinde incelemektedir. 2007–2023 dönemine ait Düzey 2 İstatistiki Bölge Birimleri (İBBS-2) verileri kullanılarak, fert başı gelir artışına katkı veren unsurlar "emek verimliliği", "istihdam oranı" ve "demografik getiri" bileşenleri üzerinden ayrıştırılmaktadır. Bulgular, Türkiye genelinde demografik getirinin sona erme aşamasına yaklaşıldığını ortaya koymaktadır. Ayrıca analizler, 26 bölgeden 8'inde demografik getirideki azalmanın ekonomik büyümeye negatif katkı yaptığını, 6'sında ise demografinin büyümeye katkısının nötrleştiğini ortaya koymaktadır. Dikkat çekici biçimde, bu bölgeler arasında ülkenin sosyoekonomik açıdan nispeten gelişmiş bölgeleri de (örneğin TR21, TR31, TR41, TR42, TR51) yer almaktadır. Buna karşılık, demografik fırsat penceresinin hâlen açık olduğu bazı bölgelerde (örneğin TRA1, TRA2, TRB2) istihdamın büyümeye katkısının sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Sonuçlar, farklı bölgesel demografik dinamiklerin farklı politika tasarımları açısından kritik önemde olduğunu göstermektedir. Demografik eğilimlerin küresel ölçekte yeniden tartışıldığı bir dönemde, bu çalışma Türkiye örneği üzerinden tartışmalara katkı sunmakta ve karar vericiler için yol gösterici bulgular ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Demografik Fırsat Penceresi, Gelir Yakınsaması, Verimlilik, Emek Kullanımı

DEMOGRAPHIC WINDOW OF OPPORTUNITY AND REGIONAL DEVELOPMENT DYNAMICS: AN ANALYSIS OF TÜRKİYE'S LEVEL-2 REGIONS

ABSTRACT

Population size, growth rate, and structure are key factors in a country's development process. In this context, the period defined in economic literature as the "demographic window of opportunity," which occurs only once in a country's history, offers unique development prospects. During this period, when the working-age population is high relative to the dependent population (children and the elderly), countries that can create employment and utilize their resources effectively can make significant progress on the development path. The demographic structure not only influences differences in development between countries but also plays a decisive role in whether regional disparities within countries narrow or widen. Therefore, demographic changes must be closely monitored by both national policymakers and local decision-makers. This study analyzes how shifts in regional demographic dynamics contribute to per capita income growth in Türkiye within the framework of convergence literature. Using Territorial Units for Statistics (NUTS-2) data from 2007 to 2023, the factors contributing to per capita income growth are broken down into "labor productivity", "employment rate" and "demographic dividend." The findings suggest that Türkiye is nearing the end of its demographic dividend. Additionally, the analysis shows that the decline in the demographic dividend has negatively impacted economic growth in 8 of the 26 regions, while in 6 regions, the contribution of the demographic dividend has been neutralized. Interestingly, these regions include relatively socioeconomically developed areas (e.g., TR21, TR31, TR41, TR42, TR51). Conversely, the contribution of employment to growth is limited in some regions where the demographic window remains open (e.g., TRA1, TRA2, TRB2). The results highlight that varying regional demographic dynamics are crucial for tailoring different policy approaches. As demographic trends are being rediscussed globally, this study adds valuable insight through the example of Türkiye and offers findings that can help guide decision-makers.

***Keywords*:** Demographic Window of Opportunity, Income Convergence, Productivity, Labor Utilization

[1] Dr, Başkent Üniversitesi, berkeduvan@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-3711-8454

KIRSAL KALKINMADA GENÇ GİRİŞİMCİLİĞİN ROLÜ: TARIMDA YENİLİKÇİ İSTİHDAM MODELLERİ ÜZERİNDEN BİR KAVRAMSAL İNCELEME

Saliha KILAVUZ[1]

ÖZ

Tarım sektörü, yalnızca kırsal kalkınmanın değil; aynı zamanda ulusal ekonomik bağımsızlığın ve gıda güvenliğinin temel taşıdır. Türkiye, uzun yıllar boyunca tarımda kendine yeten ülkeler arasında yer alırken, son yıllarda birçok temel üründe dışa bağımlı hale gelmiştir. Bu dönüşüm, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından stratejik bir kırılma noktasıdır. Tarımın yeniden güçlendirilmesi, yalnızca üretim kapasitesinin artırılmasıyla değil; aynı zamanda genç nüfusun sektöre aktif biçimde katılımıyla mümkündür. Gençlerin yenilikçilik potansiyeli, dijital becerileri ve girişimcilik enerjisi, tarımın dönüşümünde kritik bir rol oynayabilir. Bu bağlamda, gençlerin tarımsal istihdama yönlendirilmesi hem kırsal kalkınmayı destekleyecek hem de genç işsizliğiyle mücadelede etkili bir araç olacaktır. Türkiye'de kırsal alanlar, hızla yaşlanan nüfus, gençlerin kentlere göçü ve tarımsal faaliyetlerin gerilemesi gibi yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Genç nüfusun tarım sektörüne entegrasyonundaki başarısızlık, yalnızca bireysel tercihlerin değil; aynı zamanda eğitim sistemindeki beceri uyumsuzluğu, finansal erişim eksikliği ve tarımın toplumsal algısındaki dönüşümün bir sonucudur. Bu durum, kırsal kalkınmanın sürdürülebilirliğini tehdit etmekte; yerel ekonomilerin dinamizmini zayıflatmaktadır. Bu çalışma, gençlerin tarım sektöründe istihdam edilmesini teşvik eden yenilikçi modellerin kırsal kalkınmaya katkısını kavramsal düzeyde ele almaktadır. Tarımda dijitalleşme, agro-turizm, kooperatif temelli üretim ve sosyal girişimcilik gibi yeni istihdam biçimleri, gençlerin sektöre ilgisini artırabilecek potansiyele sahiptir. Ancak bu potansiyelin hayata geçirilebilmesi, genç odaklı kamu politikalarının varlığına, yerel yönetimlerin stratejik desteğine ve toplumsal farkındalığın güçlendirilmesine bağlıdır. Çalışmada, gençlerin kırsalda tutulamaması nedeniyle oluşan demografik dengesizlik, tarımsal üretimin yaşa bağımlı hale gelmesi ve yenilikçilik kapasitesinin zayıflaması gibi sorunlar tartışılmakta; genç girişimciliğin bu döngüyü kırmadaki rolü analiz edilmektedir. Sonuç olarak, kırsal kalkınmanın yeniden inşasında gençlerin aktif katılımı, yalnızca ekonomik değil; aynı zamanda sosyal ve kültürel bir dönüşümün anahtarı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Genç Girişimcilik, Tarımsal İstihdam, Gıda Güvenliği

THE ROLE OF YOUNG ENTREPRENEURSHIP IN RURAL DEVELOPMENT: A CONCEPTUAL EXAMINATION THROUGH INNOVATIVE EMPLOYMENT MODELS IN AGRICULTURE

ABSTRACT

The agricultural sector is not only the cornerstone of rural development but also of national economic independence and food security. While Turkey has long been among the self-sufficient countries in agriculture, in recent years it has become dependent on imports for many basic products. This transformation represents a strategic turning point in terms of the sustainability of agricultural production. Reinvigorating agriculture is possible not only by increasing production capacity but also through the active participation of the young population in the sector. Young people's potential for innovation, digital skills, and entrepreneurial energy can play a critical role in the transformation of agriculture. In this context, directing young people toward agricultural employment will both support rural development and be an effective tool in combating youth unemployment. Rural areas in Turkey face structural problems such as a rapidly aging population, the migration of young people to cities, and the decline of agricultural activities. The failure to integrate the young population into the agricultural sector is not only a result of individual preferences but also of skill mismatches in the education system, lack of financial access, and changing social perceptions of agriculture. This situation threatens the sustainability of rural development and weakens the dynamism of local economies. This study conceptually examines the contribution of innovative models that encourage the employment of young people in the agricultural sector to rural development. New forms of employment such as digitalization in agriculture, agro-tourism, cooperative-based production, and social entrepreneurship have the potential to increase young people's interest in the sector. However, realizing this potential depends on the existence of youth-focused public policies, strategic support from local governments, and strengthening social awareness. The study discusses issues such as demographic imbalances caused by the inability to retain young people in rural areas, the age dependency of agricultural production, and the weakening of innovation capacity; it analyzes the role of youth entrepreneurship in breaking this cycle. Consequently, the active participation of young people in the reconstruction of rural development is considered not only an economic necessity but also the key to social and cultural transformation.

***Keywords*:** Rural Development, Youth Entrepreneurship, Agricultural Employment, Food Security

[1] Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, slhaklvz09gmail.com, ORCID: 0009-0006-6830-0730

GAZİEMİR'DEKİ RADYOAKTİF ATIK YÖNETİMİ SÜRECİNİN İYİ YÖNETİŞİM İLKELERİ BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Gizem Elif ÖZDEMİR[1]

ÖZ

Bu bildiri, İzmir'in Gaziemir ilçesine bağlı Emrez Mahallesi'nde bulunan ve kamuoyunda "İzmir'in Çernobili" olarak bilinen radyoaktif atıkların yönetim sürecini, iyi yönetişim ilkeleri çerçevesinde değerlendirmektedir. 2007 yılında Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu'nun yaptığı incelemelerle bölgede saptanan radyoaktif kirliliğin; TBMM tutanaklarında, meslek örgütü raporlarında, belediye başkanlarının açıklamalarında ve medyada 100 bin ton olduğu dile getirilmiştir. Halk sağlığı, çevre hakkı ve doğa üzerinde uzun süredir tehdit oluşturan bu atıkların bertaraf süreci ise yıllar boyunca etkin biçimde yönetilememiştir. Nitekim, çalışmanın temel araştırma sorusu "Gaziemir'deki radyoaktif atık yönetimi süreci katılım, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri bakımından yönetişim anlayışıyla ne kadar örtüşmektedir?" şeklinde yapılandırılmıştır.

Yönetişim kavramsal çerçevesi UNDP'nin tanımladığı ilkeler temelinde ele alınmış, bu ilkelerin çevresel kriz yönetimi bağlamındaki önemi tartışılmıştır. Çalışmada İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Gaziemir Belediyesi'nin stratejik belgeleri, faaliyet raporları, basın açıklamaları, medya verileri, sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarının yayınları doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir. Bulgular, hem yerel hem merkezi düzeyde yönetişim boşluğuna işaret etmektedir. Radyoaktif atık yönetimi sürecinde yönetişimin gözetilmediği, halkın sürece katılamadığı, bilgiye erişimin sınırlı kaldığı, sürecin şeffaf biçimde yürütülmediği ve hesap verebilirlik mekanizmalarının işletilmediği görülmüştür. Yerel yönetimler bu tehdide yönelik sistemli bir müdahale geliştirememiş, merkezi idare etkin bir koordinasyon ve denetim mekanizması kuramamıştır. Dahası, söz konusu bölgenin hızla şehirleşmesi ve yakın çevresinde yürütülen kentsel dönüşüm projeleri yönetişim eksikliklerinin kentleşme politikalarıyla nasıl iç içe geçtiğini ortaya koymaktadır.

Gaziemir vakası çevre yönetiminin yalnızca teknik ve idari bir mesele değil, aynı zamanda demokratik değerler ve kurumsal sorumlulukla bütünleşmesi gereken yönetişim sorunu olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, kamu yönetimi yapısının katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir süreçlerle güçlendirilmesi gerektiği; ancak bu sayede benzer çevresel krizlerin daha dirençli ve adil biçimde yönetilebileceği savunulmaktadır. Son olarak yazarın yüksek lisans tezinin ön çalışması niteliğindeki bu bildiri, yeterince görünür olmayan Gaziemir vakasını çevresel adalet bağlamında, toplumsal sorumluluk anlayışıyla akademi ve kamuoyunun dikkatine sunarak literatüre katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Radyoaktif Atık Yönetimi, Yerel Yönetimler, Yönetişim, Çevre Politikaları.

EVALUATING THE RADIOACTIVE WASTE MANAGEMENT PROCESS IN GAZIEMIR IN THE CONTEXT OF GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES

ABSTRACT

This paper evaluates the governance process of the radioactive waste in the Emrez Neighborhood of Gaziemir district, İzmir -commonly referred to as the "Chernobyl of İzmir"- within the framework of good governance principles. In 2007, investigations by the Turkish Energy, Nuclear and Mineral Research Agency revealed radioactive contamination; parliamentary minutes, professional organization reports, municipal statements, and media outlets have since reported approximately 100,000 tons of waste. The long-standing radioactive threat to public health, environmental rights, and nature has not been effectively managed. Accordingly, the study's central research question is: "To what extent does the radioactive waste management process in Gaziemir align with governance principles of participation, transparency, and accountability?"

The conceptual framework is based on UNDP's governance principles, highlighting their relevance for environmental crisis management. The study analyzes strategic documents, activity reports, and statements of İzmir Metropolitan and Gaziemir Municipalities, along with media coverage, civil society publications, and professional organization reports, through document analysis. Findings reveal significant governance gaps at both local and central levels: weak participation, limited access to information, insufficient transparency, and absent accountability, alongside inadequate local action and ineffective central coordination. Moreover, rapid urbanization and urban transformation projects reveal how governance gaps intertwine with urban policies.

The Gaziemir case illustrates that environmental management extends beyond a technical or administrative concern and constitutes a governance issue necessitating integration with democratic principles and institutional accountability. Strengthening public administration through participatory, transparent, and accountable processes is vital for resilient and equitable environmental crisis management. As a preliminary study for the author's master's thesis, this paper highlights the overlooked Gaziemir case, aiming to contribute to the literature within the framework of environmental justice and social responsibility.

***Keywords*:** Radioactive Waste Management, Local Governments, Governance, Environmental Policies

[1] İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, 2418114001@std.idu.edu.tr, gizemelozdemir@gmail.com, ORCID: 0009-0008-6149-6018

AKILLI KENT UYGULAMALARI VE EMLAK VERGİSİ İLİŞKİSİ

Ali ÖNDER[1]

ÖZ

Akıllı kent uygulamaları, yerel bir kamu hizmeti haline gelmektedir. Yerel kamu hizmetlerinin taşınmaz değerlerini etkilediği ve bu değerlerde kapitalize olduğu kabul edilmektedir. Yerel kamu hizmetleri nedeniyle taşınmaz değerlerinin artması, emlak vergisi gelirlerini de artırmaktadır. Emlak vergisi gelirleri ile yerel kamu hizmetleri arasındaki bu pozitif ilişki, 1952'den bu yana ABD'de vergi gelirlerindeki artış yoluyla kullanılan bir finansman yöntemi olarak uygulanmaktadır. Bu yöntemde, belediye tarafından belirlenen bölgede 10 ilâ 20 yıllık bir sürede tahsil edilecek emlak vergisi gelirleri hesaplanmakta ve bu gelirler teminat gösterilerek borçlanılabilmektedir. Vergi gelirleri, altyapı yatırımlarında ve borçların itfasında kullanılmaktadır.

Ülkemizde belediyelerin benzeri bir yöntemle borçlanabilmesi için yeterli iktisadi ve hukuki altyapı mevcuttur. Emlak vergisi gelirlerinin toplam vergi gelirleri içindeki payı düşük olsa da özellikle büyükşehirlerde belediyeler açısından önemli bir kaynak olmaya devam ettiği dikkate alındığında, akıllı kent uygulamalarının finansmanında bu borçlanma yöntemine başvurulabilir. Böylece, akıllı kent uygulamasının yapılacağı bölgede yaşayanlar, ödedikleri vergilerin kendi faydaları için kullanıldığını doğrudan görebileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Kent, Emlak Vergisi, Yerel Borçlanma Finansmanı

THE RELATIONSHIP BETWEEN SMART CITY APPLICATIONS AND PROPERTY TAX

ABSTRACT

Smart city applications are increasingly becoming a form of local public service. It is widely acknowledged that local public services are capitalized into real estate values, thereby influencing property prices. The increase in property values as a result of local public services also leads to a rise in property tax revenues. This positive relationship between property tax revenues and local public services has been employed in the United States since 1952 as a financing mechanism through the incremental growth of tax revenues. Under this method, the property tax revenues to be collected over a period of 10 to 20 years from a designated municipal area are projected, and these revenues are pledged as collateral for borrowing. The tax revenues are then used for infrastructure investments and debt amortization.

In Turkey, sufficient economic and legal infrastructure exists for municipalities to engage in similar borrowing practices. Although property tax revenues account for a relatively small share of total tax revenues, they remain a significant source of income for municipalities, particularly in metropolitan areas. Therefore, this borrowing method could be utilized to finance smart city applications. In this way, residents of the designated areas would directly observe that the taxes they pay are being used for their own benefit.

Keywords: Smart City, Property Tax, Municipal Debt Financing

[1] Dr., Directorate General of National Property, Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change, Ankara/Turkey, alionderuras@gmail.com

KIRSAL İYİ OLMA KAVRAMI VE ÖLÇÜMÜNÜN ANKARA AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özgür Burçak GÜRSOY[1]

ÖZ

Dünya genelinde pandemi sonrasında oluşan iktisadi ve sosyal koşullar, teknolojik gelişmelerin de katkısıyla mekânsal algıları değiştirmiştir. Bu değişim içinde, tarihsel açıdan "geri kalmış" olduğu düşünülen kırsal alanlar, insanlığın daha iyi yaşam beklentilerini içerecek şekilde yeniden kurgulanmaktadır. "Kırsal iyi olma hali" kavramı, tanım ve ölçüm yöntemleri bakımından bu kurgu içinde tartışılmaktadır. Kırsalın neresi olduğu ile başlayan bu tanımlama çabasında, sadece farklı kırsallıkları ayırt etmenin önemi değil aynı zamanda amaç, aktör ve politika düzeyindeki farklılaşmalar da vurgulanmakta ve kırsal iyi olma hali bir "fırsatlar coğrafyası" olarak sunulmaktadır. Bu çalışma, ilk olarak kırsal iyi olma tanımlarını ele almakta ve kavramın ölçümüne dahil edilebilen farklı değişkenlerin neler olduğunu sunmaktadır. Farklı ülkelerde kavram, yoksulluk, gelir ve iş imkanları, sosyal sermaye, hizmetlere erişim, doğal ve kültürel miras, ulaşım, güvenlik ve sağlık koşulları gibi boyutlar dahil edilerek ölçülebilmektedir. Ardından, kırsal iyi olma halinin Türkiye'de hesaplanabilirliği üzerine düşünülerek TUİK ve diğer resmî kurumlar tarafından sunulan istatistiklerle kırsal alanların güncel tablosu çizilmektedir. Ülkemiz özelinde kırsal iyi olma kavramına dahil edilebilecek özgünlüklerin de araştırıldığı bu çalışmada ayrıca kavramın Ankara bakımından nasıl ele alınabileceğine odaklanılmaktadır. Kırsal kalkınmanın sadece iktisadi büyüme ve istihdam bakımından değil sosyal ve kültürel gelişmenin farklı öğeleri bakımından da ele alınarak genel bir esenlik ölçümünün önemi öne çıkarılmakta ve olası metodolojik bir çalışma için pilot alanlar olarak Ankara ve İzmir önerilmektedir. Bu yönüyle, hem iyi olma hali ve kavramı etrafındaki hem de ülkemizdeki kırsal kalkınmaya dair literatüre katkı sunmak hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal İyi Olma, Ölçüm, Kırsal Kalkınma, Ankara

AN EVALUATION OF THE CONCEPT AND MEASUREMENT OF RURAL WELL-BEING IN ANKARA

ABSTRACT

The global socio-economic conditions after the pandemic, in conjunction with technological advancements, have changed spatial perceptions. As a result of this shift, rural areas, which have been historically considered "underdeveloped," are being reimagined to accommodate humanity's expectations for a better life. The concept of "rural well-being" is being discussed within this framework in terms of definition and measurement methods. This definition begins with a specification of where rural is, and highlights not only the importance of distinguishing different ruralities but also the differences in objectives, actors, and policy levels. Rural well-being is presented as a "geography of opportunity" in these new understandings. This study first examines the definitions of rural well-being and presents the various variables that can be included in the measurement of the concept. In different countries, the concept can be measured by including dimensions such as poverty, income and employment opportunities, social capital, access to services, natural and cultural heritage, transportation, security, and health conditions. Then, considering the computation of rural well-being in Türkiye, the current conditions of rural areas are drawn using statistics provided by TÜİK (Turkish Statistical Institute) and other official institutions. This study explores the specificities that can be incorporated into the concept of rural well-being in Türkiye, and focuses on how the concept can be addressed in Ankara. By considering rural development not only in terms of economic growth and employment creation but also in terms of various elements of social and cultural development, the importance of a general measure of well-being is highlighted. The study offers Ankara and İzmir as pilot areas for a potential methodological test of the concept. In this respect, it aims to contribute to the literature on both the concept of well-being and rural development in Turkey.

***Keywords*:** Rural Well-Being, Measurement, Rural Development, Ankara

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Beykoz Üniversitesi, burcakgursoy@beykoz.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5484-6533

HAYVAN VARLIĞI MI, CANLI SERMAYE Mİ? FİNANSAL PİYASALARIN TÜRKİYE'DEKİ KIRMIZI ET FİYATLARI ÜZERİNDEKİ ASİMETRİK ETKİLERİ

Özgür BOR[1]

ÖZ

Bu çalışma, finansal varlık getirilerinin—altın, faiz oranları ve döviz kurları—Türkiye'de kırmızı et karkas fiyatları üzerindeki asimetrik etkilerini, uzun süreli ekonomik belirsizlik koşullarında incelemektedir. 2011–2023 dönemine ait aylık veriler kullanılarak Doğrusal Olmayan Otoregresif Dağıtılmış Gecikme (NARDL) modeli uygulanmıştır. Bulgular, özellikle döviz kuru hareketlerinin karkas getirileri üzerinde altın ve faiz oranlarına kıyasla daha güçlü kısa dönemli etkiler yarattığını ve fiyatların doğrusal olmayan, asimetrik bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Üreticilerin, hayvan varlıklarını giderek finansal bir enstrüman olarak değerlendirdikleri; elde edilecek getirileri altın, döviz veya faiz gibi alternatif finansal araçlarla karşılaştırarak fiyatlama kararlarını buna göre şekillendirdikleri anlaşılmaktadır. Çiğ süt fiyatlarının baskılanması, artan girdi maliyetleri ve tutarsız politika önlemleri bu süreci hızlandırmış; sürü tasfiyesi artmış, arz daralmış ve fiyat oynaklığı yükselmiştir. Çalışma, tarımsal piyasaların işleyişindeki aksaklıkların ve kayıt dışılığın bu süreci daha da şiddetlendirdiğini vurgulamaktadır. Bulgular, süt fiyatlarının maliyetleri yansıtan bir yapıya kavuşturulmasını, girdi piyasalarının istikrara kavuşturulmasını ve tarım politikalarının makroekonomik istikrar ile bütünleştirilmesini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Varlık Getirileri, Kırmızı Et Fiyatları, NARDL

LIVESTOCK OR LIVE-STOCK? ASYMMETRIC EFFECTS OF FINANCIAL MARKETS ON RED MEAT PRICES IN TÜRKIYE

ABSTRACT

This study investigates the asymmetric effects of financial asset returns—gold, interest rates, and exchange rates—on red meat carcass prices in Türkiye under prolonged economic uncertainty. Using monthly data from 2011–2023 and applying a Nonlinear Autoregressive Distributed Lag (NARDL) model, the research demonstrates significant nonlinear relationships, particularly with exchange rate movements that exert a stronger short-term impact on carcass returns than gold or interest rates. Findings indicate that livestock is increasingly viewed as a financial asset, with producers comparing potential returns from cattle with those of alternative financial instruments. This shift, driven by suppressed raw milk prices, rising input costs, and inconsistent policy measures, has accelerated herd liquidation, tightened meat supply, and increased price volatility. The study also highlights the role of informal markets, policy-induced distortions, and structural weaknesses in amplifying these dynamics. Results emphasize the need for coherent agricultural policies, cost-reflective pricing for milk, and stabilization of input markets to protect the livestock sector from speculative tendencies and ensure long-term sustainability.

Keywords: Financial Asset Returns, Red Meat Prices, NARDL

[1] Prof. Dr., Başkent Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, ozgurbor@baskent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3501-7932

EĞİTİM, SAĞLIK VE EKONOMİK GÖSTERGELER ÜZERİNDEN TÜRKİYE BÖLGELERİNİN KÜMELEME ANALİZİ

Bige KÜÇÜKEFE[1]

ÖZ

Bu çalışma, Türkiye'nin NUTS-2 düzeyindeki bölgelerini sosyo-ekonomik gelişmişlik profillerine göre sınıflandırmayı amaçlamaktadır. Bunun için eğitim, sağlık ve ekonomi göstergeleri kullanılarak kümeleme yöntemleri uygulanmıştır. TÜİK'in 2010–2023 dönemine ait bölgesel verileri temel alınmış; eğitim boyutunu temsilen okullaşma oranları ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı, sağlık boyutunu temsilen bin kişi başına düşen hekim sayısı, bebek ölüm hızı ve doğuşta beklenen yaşam süresi, ekonomi boyutunu temsilen kişi başına GSYH, istihdam ve işsizlik oranı seçilmiştir. Veriler ön işleme ve standartlaştırma sonrasında K-means ve Ward hiyerarşik kümeleme algoritmalarıyla analiz edilmiştir. Optimum küme sayısı Dirsek (Elbow) yöntemi ve Silhouette indeksi ile belirlenmiş; kümeleme yapısını görselleştirmek için Temel Bileşenler Analizi (PCA) kullanılmıştır. Ön bulgular, İstanbul ve Batı bölgelerinin eğitim, sağlık ve ekonomik göstergelerde daha yüksek değerlere sahip ayrı bir kümede toplandığını; Doğu ve Güneydoğu bölgelerinin düşük performans ile farklı bir küme oluşturduğunu; Orta Anadolu bölgelerinin ise orta düzeyde ayrı bir kümede yer aldığını göstermektedir. Çalışma, Türkiye bölgelerinin çok boyutlu sınıflandırmasını sunarak mekânsal eşitsizlikleri ortaya koymakta ve bölgeye özgü kalkınma stratejilerinin geliştirilmesine yönelik politika yapıcılara katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Kümeleme Analizi, Sosyo-Ekonomik Göstergeler, Türkiye, PCA

CLUSTERING TURKISH REGIONS BASED ON EDUCATION, HEALTH, AND ECONOMIC INDICATORS

ABSTRACT

This study aims to classify the NUTS-2 level regions of Türkiye according to their socio-economic development profiles by applying clustering methods to education, health, and economic indicators. Using regional data from the Turkish Statistical Institute (TURKSTAT) for the period 2010–2023, key variables are selected to represent three major dimensions: education (school enrollment rates, students per teacher), health (number of physicians per thousand people, infant mortality rate, life expectancy at birth), and economy (GDP per capita, employment, and unemployment rates). After preprocessing and standardization, K-means and Ward's hierarchical clustering algorithms are employed to identify homogenous groups of regions. The optimal cluster number is determined using the Elbow method and the Silhouette index, while Principal Component Analysis (PCA) is applied to visualize the clustering structure. Preliminary expectations suggest that western regions such as İstanbul and West Anatolia form a distinct group with relatively higher education, health, and economic outcomes, whereas eastern and southeastern regions cluster separately with lower performance. Central Anatolian regions are anticipated to occupy an intermediate position. The findings contribute to the literature by providing a multidimensional classification of Türkiye's regions, highlighting spatial disparities, and offering insights for policymakers in designing region-specific development strategies.

***Keywords*:** Regional Development, Clustering Analysis, Socio-Economic Indicators, Türkiye, PCA

[1] Doç. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, M. Ereğlisi MYO, bkucukefe@nku.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1945-3037

TÜRKİYE'DE TARIMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE GIDA GÜVENCESİ: EKONOMİK KALKINMA PERSPEKTİFİNDE BİR İNCELEME

Merve ÜNLÜOĞLU[1], Gökçen AYDINBAŞ[2], Barış TİSKE[3]

ÖZ

Gıda güvencesi, toplumların sağlıklı ve dengeli beslenmesini sağlamanın yanı sıra, ekonomik ve sosyal istikrarın korunmasında stratejik bir öneme sahiptir. Türkiye, sahip olduğu geniş tarımsal potansiyeli, iklim çeşitliliği ve stratejik konumu sayesinde hem kendi gıda güvencesini sağlama hem de küresel gıda arzında önemli bir aktör olma kapasitesine sahiptir. Ancak artan nüfus, iklim değişikliği, doğal kaynakların aşırı kullanımı ve tarımsal üretimde yaşanan verimlilik sorunları hem tarımsal sürdürülebilirlik hem de gıda güvencesi açısından ciddi riskler oluşturmaktadır. Bu çalışma, ekonomik kalkınma perspektifinden tarımsal sürdürülebilirlik ile gıda güvencesi arasındaki ilişkiyi Türkiye bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Bu araştırmada, betimsel analiz yöntemiyle Türkiye'nin Küresel Gıda Güvencesi Endeksi, Gıda Sürdürülebilirlik Endeksi ve İnsani Gelişme Endeksi skorları ve bu endekslerin alt boyutları (gıda arz güvenliği, erişim, tarımsal verimlilik, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, sağlık ve eğitim) karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular, Türkiye'nin HDI açısından "çok yüksek insani gelişme" düzeyinde olmasına karşın gıda güvencesi göstergelerinde dönemsel dalgalanmalar ve tarımsal sürdürülebilirlik uygulamalarında sınırlı ilerleme olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle su yönetimi, doğal kaynakların kullanımı ve tarımsal verimlilik sorunları sürdürülebilirlik ve gıda arzı açısından temel zorluklar olarak belirlenmiştir. Tarımsal sürdürülebilirlik ile gıda güvencesi arasındaki uyumsuzlukların kırsal kalkınma ve gelir dağılımı üzerinde olumsuz etkileri bulunmaktadır. Sonuç olarak, uzun vadeli gıda güvencesinin ve ekonomik kalkınmanın sağlanabilmesi için su tasarrufu sağlayan tarımsal uygulamalar ile iklim dostu üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması, toprak sağlığını koruyacak sürdürülebilir tarım politikalarının hayata geçirilmesi, küçük ölçekli çiftçilerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması, dijital tarım teknolojilerinin entegrasyonu ve gıda arz zincirlerinin dayanıklılığının artırılmasına yönelik politikaların güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Sürdürülebilirlik, Gıda Güvencesi, Ekonomik Kalkınma

AGRICULTURAL SUSTAINABILITY AND FOOD SECURITY IN TÜRKİYE: AN EXAMINATION FROM AN ECONOMIC DEVELOPMENT PERSPECTIVE

ABSTRACT

Food security is of strategic importance not only in ensuring healthy and balanced nutrition for societies, but also in maintaining economic and social stability. Türkiye has the capacity to both ensure its own food security and be an important player in the global food supply thanks to its vast agricultural potential, climate diversity, and strategic location. However, population growth, climate change, overexploitation of natural resources, and productivity issues in agricultural production pose serious risks to both agricultural sustainability and food security. This study aims to examine the relationship between agricultural sustainability and food security from an economic development perspective in the context of Türkiye. In this research, Türkiye's Global Food Security Index (GFSI), Food Sustainability Index (FSI), and Human Development Index (HDI) scores and the sub-dimensions of these indices (food supply security, access, agricultural productivity, sustainable use of natural resources, health, and education) were comparatively discussed using descriptive analysis. The findings of the study reveal that, despite Türkiye's 'very high human development' level in terms of HDI, there are periodic fluctuations in food security indicators and limited progress in agricultural sustainability practices. In particular, water management, natural resource use, and agricultural productivity issues have been identified as key challenges in terms of sustainability and food supply. The incompatibilities between agricultural sustainability and food security have negative effects on rural development and income distribution. As a result, it is recommended that water-saving agricultural practices and climate-friendly production techniques be expanded to ensure long-term food security and economic development; sustainable agricultural policies be implemented to protect soil health; small-scale farmers be facilitated in accessing finance; digital agricultural technologies be integrated; and policies to increase the resilience of food supply chains be strengthened.

***Keywords*:** Agricultural Sustainability, Food Security, Economic Development

[1] Öğr. Gör. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, mkoyunbakan@ogu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8864-880X
[2] Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Okan Üniversitesi, gkcnaydnbs@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9435-5387
[3] Dr., İstanbul Okan Üniversitesi, baristt@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-8385-5754

KÜRESEL DEĞER ZİNCİRLERİNDE TİBBİ VE AROMATİK BİTKİLERİN YERİ VE TÜRKİYE İÇİN STRATEJİK FİRSATLAR

Mert ŞAKI[1], Beyza Gül TOPTAL[2]

ÖZ

Bu çalışma, tıbbi ve aromatik bitkilerin küresel değer zincirleri içindeki konumunu inceleyerek Türkiye açısından ortaya çıkan stratejik fırsatları değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Tıbbi ve aromatik bitkiler, ilaç, kozmetik, gıda takviyesi ve sağlık endüstrilerinde giderek önem kazanan, yüksek katma değerli doğal girdilerdir. Günümüzde küresel üretim ve ticaret yapısı, bu ürünlerin yalnızca tarımsal bir meta olmaktan çıkarak bilim, teknoloji ve markalaşma temelli bir üretim modeline dönüşmesini gerekli kılmaktadır. Türkiye, sahip olduğu ekolojik çeşitlilik ve endemik tür zenginliği sayesinde küresel değer zincirlerinde daha üst düzey bir konuma geçme potansiyeline sahiptir. Ancak mevcut yapı, hammadde ihracatına dayalıdır ve bu durum katma değerin önemli kısmının ülke dışında yaratılmasına yol açmaktadır. Çalışmada, Artvin örneği üzerinden geliştirilen "Artvin Modeli", yerel düzeyde üniversite–sanayi işbirliği, markalaşma ve lojistik avantajların bir araya gelmesiyle bölgesel potansiyelin sürdürülebilir ekonomik değere dönüşebileceğini ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, tıbbi ve aromatik bitkilerin yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda ekolojik ve toplumsal sürdürülebilirliği destekleyen stratejik bir kalkınma aracı olduğunu göstermektedir. Bu çerçevede, üretim kapasitesinin artırılması, insan kaynağının güçlendirilmesi ve katma değeri ülke içinde tutacak bütüncül politikalara öncelik verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi ve Aromatik Bitkiler, Küresel Değer Zincirleri, Artvin Modeli, Sürdürülebilir Kalkınma

MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS IN GLOBAL VALUE CHAINS: STRATEGIC OPPORTUNITIES FOR TÜRKIYE

ABSTRACT

This study aims to analyze the position of medicinal and aromatic plants (MAPs) within global value chains and to evaluate the strategic opportunities that arise for Türkiye. Medicinal and aromatic plants have increasingly become high value-added natural inputs for the pharmaceutical, cosmetic, food supplement, and health industries. In the current global production and trade structure, these products are no longer treated merely as agricultural commodities but as components of a science-, technology-, and branding-oriented production model. Owing to its ecological diversity and richness in endemic species, Türkiye has strong potential to move toward higher value-added positions within global value chains. However, the existing structure remains predominantly based on raw material exports, resulting in much of the value being generated abroad. The study introduces the "Artvin Model," developed through the case of the Artvin province, which demonstrates how regional potential can be transformed into sustainable economic value through local university–industry collaboration, branding initiatives, and logistical advantages. The findings indicate that medicinal and aromatic plants constitute not only an economic sector but also a strategic tool supporting ecological and social sustainability. Within this framework, the study emphasizes the necessity of strengthening production capacity, enhancing human capital, and prioritizing integrated policies that retain value creation within the country.

Keywords: Medicinal and Aromatic Plants, Global Value Chains, Artvin Model, Sustainable Development, Branding

[1] Arş. Gör. Dr., Artvin Çoruh Üniversitesi, Hopa İİBF, İktisat Bölümü, mertsaki@artvin.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1463-6221
[2] Artvin Çoruh Üniversitesi, Hopa İİBF, İktisat Bölümü

YEREL YÖNETİMLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR ATIK YÖNETİMİ İÇİN EV TİPİ TAVUKÇULUK GİRİŞİMLERİ: BELÇİKA MOUSCRON ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

Adnan SÖYLEMEZ[1], Duygu İLKHAN SÖYLEMEZ[2]

ÖZ

Gıda israfı, kaynakların verimsiz kullanımını ve organik atıkların çöplüklerde ayrışması sonucu oluşan sera gazı emisyonlarını artırarak önemli çevresel, ekonomik ve sosyal etkiler yaratan küresel bir sorundur. Gelişmiş ülkelerde üretilen gıdanın yaklaşık %40'ı tüketilmeden atılmaktadır. Bu durum, özellikle evsel gıda israfını azaltmaya yönelik yenilikçi stratejilere olan ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır. Kent tarımı uygulamaları arasında yer alan arka bahçelerde tavuk beslemek, bu alanda umut vaat eden bir çözüm olarak öne çıkmaktadır. Tavuklar, geniş bir yemek artığı yelpazesini tüketerek organik atıkları çöplüklerden uzaklaştırabilir ve aynı zamanda taze yumurta ve besin değeri yüksek gübre gibi değerli yan ürünler üretirler.

Mouscron, Belçika'da başlatılan bir kentsel tavuk projesi, bu potansiyeli değerlendirmek için bir örnek olay incelemesi sunmaktadır. Projede, 50 çift tavuk dağıtılmış ve ailelere temel tavuk bakım eğitimi verilmiştir. Katılımcı hanelerin haftalık organik atık miktarını ortalama %30 oranında azalttığı görülmüştür. Benzer programlar Diest ve Etterbeek gibi şehirlerde de başarılı olmuştur; örneğin Diest'teki program ilk ayda 100 ton atığı çöplüklerden uzaklaştırmıştır.

Ancak başlangıç maliyetleri, düzenleyici engeller ve kamu algısı gibi zorluklar, bu tür girişimlerin yaygınlaştırılmasını gerektirmektedir. Çalışma, kentsel tavukçuluğun sürdürülebilir atık yönetimi ve karbon ayak izini azaltma konusundaki etkinliğini değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular, gelecekteki politikalar için rehberlik etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gıda İsrafı, Kentsel Tavukçuluk, Sürdürülebilirlik, Döngüsel Ekonomi, Karbon Ayak İzi Azaltma

LOCAL GOVERNMENTS LEADING SUSTAINABLE WASTE MANAGEMENT THROUGH URBAN CHICKEN INITIATIVES: A CASE STUDY OF MOUSCRON, BELGIUM

ABSTRACT

Food waste represents a critical global challenge with profound environmental, economic, and social implications. In developed nations, approximately 40% of all food produced is discarded, contributing to the inefficient use of resources such as water, energy, and labor, while also exacerbating greenhouse gas emissions when organic waste decomposes in landfills. This issue underscores the urgent need for innovative strategies to reduce household food waste, which constitutes a significant proportion of total food waste. Urban farming practices, particularly the keeping of backyard chickens, have emerged as a promising solution. Chickens can consume a wide variety of household food scraps, diverting organic waste from landfills and transforming it into valuable byproducts such as fresh eggs and nutrient-rich compost. Beyond their waste-reducing capabilities, urban chickens also contribute to local sustainability by fostering self-sufficiency and promoting circular economies.

This paper examines the urban chicken initiative implemented in Mouscron, Belgium, as a case study to explore the potential benefits of integrating livestock into urban environments. In this program, the town council distributed 50 pairs of chickens to households with adequate space, aiming to curb organic waste while providing families with a sustainable source of nutrition. Participants received training on chicken care to ensure the long-term success of the initiative. Preliminary results indicate that participating households reduced their weekly organic waste output by an average of 30%, aligning with outcomes from similar programs in Diest and Etterbeek, where urban chickens significantly decreased municipal waste volumes. For example, Diest's program diverted 100 tons of organic waste from landfills in its first month alone.

Despite these promising findings, challenges such as initial setup costs, regulatory barriers, and public perception must be addressed to scale such initiatives effectively. This paper argues that more comprehensive, peer-reviewed research is needed to assess the long-term environmental, economic, and behavioral impacts of urban chicken programs. By comparing the Mouscron initiative to other waste reduction strategies, this study evaluates the feasibility of urban chickens as a tool for sustainable waste management and carbon footprint reduction. The insights gained can inform future policies aimed at fostering resilient and sustainable urban communities.

Keywords: Food Waste, Urban Chickens, Sustainability, Circular Economy, Carbon Footprint Reduction

[1] Assoc. Prof., Selcuk University, Vocational School of Social Sciences, soylemez@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8153-0238
[2] Assoc. Prof., Selçuk University, Vocational School of Social Sciences, Department of Tourism and Hotel Management, Konya, duyguilkhan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5707-1542

SÜRDÜRÜLEBİLİR KENT POLİTİKALARI BAĞLAMINDA KARBON AYAK İZİNİN ÖNEMİ: KARBON AYAK İZİ KULLANILARAK KENTLER NASIL SÜRDÜRÜLEBİLİR HALE GETİRİLEBİLİR?

Elif TÜRK AKGÜL[1]

ÖZ

Küresel iklim krizinin en yoğun biçimde hissedildiği alanların başında kentler gelmektedir. Artan nüfus, hızlı kentleşme ve tüketim alışkanlıkları, şehirlerin ekolojik yükünü artırmakta ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesini zorlaştırmaktadır. Bu noktada karbon ayak izi, kentlerin çevresel etkilerini ölçmede ve yönetmede kritik bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Bu bildiride, sürdürülebilir kent politikaları bağlamında karbon ayak izi kavramının önemi tartışılmakta; kentlerin enerji tüketimi, ulaşım sistemleri, atık yönetimi ve kentsel planlama süreçlerinde karbon ayak izi hesaplamalarının nasıl yol gösterici olabileceği incelenmektedir. Karbon ayak izi temelli stratejiler sayesinde şehirlerin emisyon azaltımı hedeflerine ulaşması, yenilenebilir enerjiye geçişin hızlanması, toplu taşıma ve yeşil altyapının geliştirilmesi ile çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik arasında bütüncül bir denge kurulabileceği savunulmaktadır.

Sonuç olarak, karbon ayak izi sadece çevresel performansı ölçen bir gösterge değil; aynı zamanda sürdürülebilir kent politikalarının tasarlanması, uygulanması ve izlenmesi için stratejik bir araçtır. Bu çalışma, karbon ayak izi ölçümlerinin kent yönetimlerinde daha etkin kullanılmasının, iklim dostu ve dirençli şehirlerin inşasında önemli katkılar sağlayacağını vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Karbon Ayak İzi, Sürdürülebilirlik

THE ROLE OF CARBON FOOTPRINT IN SUSTAINABLE URBAN POLICIES: PATHWAYS TO BUILDING SUSTAINABLE CITIES THROUG CARBON FOOTPRINT ANALYSIS

ABSTRACT

Cities are among the areas where the global climate crisis is most profoundly experienced. Growing populations, rapid urbanization, and consumption patterns increase the ecological burden of cities and hinder the realization of sustainable development goals. At this point, the carbon footprint emerges as a critical tool for measuring and managing the environmental impacts of urban life.

This paper discusses the significance of the carbon footprint within the framework of sustainable urban policies and examines how carbon footprint calculations can serve as a guiding mechanism in areas such as energy consumption, transportation systems, waste management, and urban planning processes. It argues that strategies based on carbon footprint analysis can help cities achieve emission reduction targets, accelerate the transition to renewable energy, promote the development of public transportation and green infrastructure, and establish a holistic balance between environmental, economic, and social sustainability.

In conclusion, the carbon footprint is not only an indicator of environmental performance but also a strategic tool for the design, implementation, and monitoring of sustainable urban policies. This study emphasizes that the more effective integration of carbon footprint measurements into urban governance can make a significant contribution to building climate-friendly and resilient cities.

Keywords: City, Carbon Footprint, Sustainability

[1] Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı, elif.turkk28@gmail.com, ORCID:0000-0001-9511-2184

KIRSALDA ÇOKLU KRİZLER, DİRENÇLİLİK VE ONARICI MODELLER: TÜRKİYE İÇİN BİR TARTIŞMA

Esin CANDAN DEMİRKOL[1], Settar Uğur KURT[2] , Yağmur ÖZCAN CİVE[3], Hediye Arzu GÖKÇE GÜNDÜZOĞLU[4]

ÖZ

Dünyada onarıcı tarım ve kırsal kalkınma odaklı uygulamalar sıkça yapılmasına karşın bu uygulamaların Türkiye'de uygulanmasında karşılaşılacak sorunlar ve uygulanabilirliği yeterince incelenmemiştir. Bu çalışma kırsalda yaşanan çoklu krizleri tanımlamak ve bu çerçevede krizlerin boyutlarını tematik çerçevede değerlendirerek kırsalın çoklu krizlerine ait kavramları ele alan keşifçi bir çalışma olarak planlanmıştır. Bu doğrultuda çalışma, bu yenilikçi alternatiflerin Türkiye pratiği için uygunluğunu tartışılacaktır. Türkiye'deki uygulamalar, yasal yönetsel çerçeve ve kırsaldaki sosyoekonomik durum incelenerek onarıcı modellerin uygunluğu ele alınacaktır. Çalışma teorik düzlemde yapılarak literatürdeki örnekler ele alınarak tartışmaya sunulacaktır.

Kırsal yerleşimler ekonomik, politik, sosyal ve fiziksel değişimlere maruz kaldığında, yaşanan bu şoklar karşısında kırılganlıkları artmaktadır. Kırsal alanlarda yaşanan "çoklu krizler" temelde "ekolojik" ve "beşeri" özellikli olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bu krizler, kırsalın dirençlilik düzeyini etkileyerek yıkıcı sonuçlar doğurmaktadır. Ekonomik ve sosyo-ekolojik krizlerin beraber ele alınması gerekliliği bu çoklu krizler çağında ön plana çıkmıştır. Örneğin, pandemi dönemi ve sonrasında su ve gıda güvenliğinden dirençli ekonomilerin oluşmasının gerekliliğinin önemi anlaşılmıştır. Bu dönem ve sonrasında birçok sektörde dönüşüm yaşanmış, kent ve kırsal alanlarda da yeniden yapılanma sürecine girilmiştir. İş modellerinde değişim olmasıyla birlikte kentte yaşayan popülasyonun bir kısmının özellikle kent merkezine yakın kırsal alanlara yerleşmesi beraberinde kontrolsüz yapılaşma, çevre tahribatı veya kırsal soylulaştırma gibi sorunları getirmesinin yanında özellikle tarımda üretici yaş ortalaması yükselmiş ve gençlerin tarımdan kopuşunun giderek arttığı ve geleceksizliğin görüldüğü bir fotoğraf karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanında, iklim krizinin artan etkileriyle belirli bölgelerde su sıkıntısının artması, kuraklık ve öngörülemeyen sellerin meydana gelmesi yerleşimlerin ve ekonomilerin kırılganlığını arttırmaktadır.

Çoklu krizlerin yarattığı kırılganlık ve eşitsizlikler, toplulukların gündelik yaşamlarını ve geçim kaynaklarını derinden etkilemektedir. Bu durum, tüketim odaklı olmayan, kendi kendine yeten, kolektif temelli, çok ölçekli ekolojik onarım pratikleriyle desteklenen üretim modellerinin ve alternatiflerinin desteklenmesini zorunlu kılmaktadır. Yerelin ihtiyaçlarını ve bölgenin sosyoekonomik yapısını gözeten, ekolojik riskleri ve doğal döngüleri dikkate alan uzun vadede kırsal dirençliliği artırmayı hedefleyen modeller geliştirilmesinin önemi çalışmanın temel motivasyonu olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Dirençlilik, Çoklu Krizler, Onarıcı Uygulamalar, Kırsal Kalkınma, Türkiye

MULTIPLE CRISIS, RESILIENCE AND REGENERATIVE MODELS IN RURAL AREAS: A DISCUSSION FOR TURKEY

ABSTRACT

Regenerative agriculture and rural development-focused practices have been implemented worldwide; however, their challenges in implementation and their applicability in Turkey have not been sufficiently examined. This study is planned as an exploratory study that defines the multiple crises experienced in rural areas and addresses the concepts related to these crises by assessing their dimensions within a thematic framework. The suitability of innovative alternative and regenerative models will be examined by evaluating practices, the legal and administrative framework, and the socio-economic situation in rural areas in Turkey. The study will be conducted on a theoretical level and will be presented for discussion by examining examples in the literature.

When rural settlements are exposed to economic, political, social, and physical changes, their vulnerability to these shocks increases. The "multiple crises" experienced in rural areas are fundamentally divided into two categories: "ecological" and "human." These crises have a profound impact on the resilience of rural communities, often resulting in devastating consequences. In this era of multiple crises, the imperative to confront economic and socio-ecological crises in an integrated manner has become increasingly evident. During and following the pandemic, the significance of water and food security, as well as the necessity of establishing resilient economies, became widely recognized. Numerous sectors experienced significant transformations, and both urban and rural regions undergoing restructuring. Alongside shifts in business models, the migration of a portion of the urban population to rural areas in close proximity to city centers has given rise to a range of challenges, including rapid construction, environmental degradation, and rural gentrification. Furthermore, the average age of agricultural producers has increased, young people are increasingly disaffected from agriculture, and a picture of uncertainty about the future has emerged. Moreover, the growing impacts of the climate crisis, including rising water scarcity in certain regions, droughts, and unpredictable floods, are exacerbating the vulnerability of settlements and economies.

The vulnerabilities and inequalities caused by multiple crises are profoundly affecting communities' daily lives and livelihoods. This situation necessitates the support of self-sufficient, collective-based models that are supported by multi-scale ecological restoration and not consumption-oriented production models and alternatives. The fundamental motivation for this study is the importance of developing models that consider local needs and the socio-economic structure of the region, take ecological risks and natural cycles into account, and aim to increase rural resilience in the long term.

Keywords**:** Rural Resilience, Multiple Crises, Regenerative Practices, Rural Development, Türkiye

[1] Doç. Dr., DEU, İMYO, Tarımsal İşletmecilik Programı, esin.candan@deu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6419-9990
[2] Doktora Öğrencisi, DEU, SBE, Turizm İşletmeciliği, kurtsettarugur@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8476-9156
[3] Dr., Bağımsız Araştırmacı, yagmurozcancive@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6344-8572
[4] Dr. Öğr. Üyesi, DEU, Buca Eğitim Fakültesi, Coğrafya Öğretmenliği, ORCID: 0000-0003-2675-6482

TÜRKİYE'DE KALKINMA PLANLARINDA YEREL YÖNETİME BAKIŞ (2001-2025)

Fevzi ENGİN[1]

ÖZ

1980'li yıllar neoliberal politikalar ve yeni dünya düzeni çerçevesinde hem ekonomik hem de siyasi alanda önemli değişim ve dönüşümlerin yaşandığı yıllar olmuştur. Bu değişimin yaşandığı en önemli alan ise planlama anlayışındaki değişikliktir. 1980 öncesi merkezi plan anlayışı terk edilerek bölgesel planlama ve il gelişme planlama anlayışı benimsenmiştir. Avrupa Birliği (AB) uyum sürecinde yerele yönelik bölgesel hedef ve politikalara paralel olarak sosyal, kültürel, ekonomik ve mekânsal bütünsellik sağlanması, bazı alanların yerindelik ilkesi gereği merkez yerine başta il özel idareleri ve yerel birimlere bırakılması hedeflenmiştir. AB'nin yerindelik ilkesine göre kamu hizmetlerinin görülmesinde belli bir hizmetin, hizmetin sunulduğu yere (halka) en yakın olduğu birim tarafından sunulması ana ilke olarak kabul edilmiştir. Bu seçenekler arasındaki seçim temelde siyasi gelenek ve iktidarın siyasi amaçlarına göre değişmektedir. Ancak; yeni yüzyılda yerelin kalkınmadaki rolü artarak, yerel yönetimin kırsal hizmet sunma kapasitelerinin güçlendirilmesi ve düzenli gelir kaynaklarına sahip olması önem kazanmıştır. Bu çalışmada Türkiye'deki 2001-2025 yılları arasında yani 8.-12. Beş Yıllık Kalkınma Planlarında (BYKP) yerel yönetimlere yaklaşımın incelenmesine dayanmaktadır. İncelemenin 2001 yılında başlatılmasının nedenlerinden birincisi, 2001 yılında 8. BYKP ile birlikte uzun vadeli gelişmenin temel amaçları ve stratejinin belirlenmesidir. İkincisi ise 11. BYKP ile Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planı ve Türkiye kalkınma vizyonunun ortaya konmasıdır (2019-2035). Döneme özgü ortak özellik ise siyasal iktidar değişmeden planı hazırlayan ve uygulayan hükümetlerin aynı olmasıdır. Sonuç olarak; inceleme döneminde kalkınma planlarında siyasal iktidarın yerel yönetime yaklaşımı nasıl olduğu, sonuçların, değişikliklerin neler olduğunu ortaya koyarak, bunların değerlendirilmesi amaçlanmaktadır Ayrıca bu değerlendirmeler ışığında görüş ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma Planları Yerel Yönetimler Belediyeler Avrupa Birliği

PERSPECTIVE ON LOCAL GOVERNMENTS IN TURKEY'S DEVELOPMENT PLANS (2001–2025)

ABSTRACT

The 1980s were a period marked by significant economic and political transformations within the framework of neoliberal policies and the new world order. The most prominent area of this transformation was the shift in the understanding of planning. The centralized planning approach that dominated the pre-1980 period was abandoned in favor of regional and provincial development planning. In parallel with the regional objectives and policies directed toward localities within the European Union (EU) harmonization process, it was aimed to ensure social, cultural, economic, and spatial integrity, and to delegate certain areas of responsibility to provincial administrations and local units rather than central authorities, in line with the subsidiarity principle. According to this principle, the provision of public services should be carried out by the unit closest to the citizens receiving the service. The choice between these options varies mainly depending on political traditions and the governing power's political objectives. However, in the new century, the role of local actors in development has increased, emphasizing the need to strengthen the capacity of local governments to deliver rural services and to ensure their access to stable revenue sources.

This study examines the approach toward local governments in Turkey's Eighth to Twelfth Five-Year Development Plans (2001–2025). The choice of 2001 as the starting point stems from two reasons: first, the Eighth Development Plan (8th FYDP) established the fundamental goals and strategies for long-term development; second, the Eleventh Development Plan (11th FYDP) marked the first plan prepared under the Presidential Government System, setting forth Turkey's development vision for 2019–2035. A common feature of this period is that the political power remained unchanged, with the same governments preparing and implementing the plans.

In conclusion, this study aims to reveal and evaluate the ruling government's approach to local administrations within the development plans of the period, identifying the outcomes and shifts observed. Based on these evaluations, further opinions and recommendations are also presented.

Keywords: Development Plans, Local Governments, Municipalities, European Union

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, engin_f@ibu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6440-5304

KIR HAKKINI DÜŞÜNMEK: BİR KAVRAMSALLAŞTIRMA DENEMESİ VE FINDIKLI ÖRNEĞİ

Nilüfer ERGİN[1]

ÖZ

Henri Lefebvre'nin "kent hakkı" kavramsallaştırması, mekânın sermaye birikim süreçleri tarafından belirlenmesine karşı kolektif öznenin kent mekânını sahiplenme ve dönüştürme hakkını gündeme taşımıştır. Ancak bu kuramsal çerçeve, kırsal alanın dinamiklerini açıklamakta yetersiz kalmaktadır. Bugün kırsalın dönüşümünü ve toplulukların kırsal alan üzerindeki hak iddialarını tartışabilmek için "kır hakkı" kavramının geliştirilmesi gerekmektedir. Kır hakkı, kırsalın yalnızca korunmasıyla sınırlı değildir; kırsal mekânın kolektif özne tarafından yeniden üretilmesi, dönüştürülmesi ve doğayla bütünleşerek kullanılmasıdır. Bu bağlamda kır hakkı, çevre hakkından farklılaşmaktadır.

Kır hakkı, kırsal mekânın kolektif özne tarafından sahiplenilmesi ve dönüştürülmesi hakkı olarak düşünülmelidir; Fındıklı ise bu hakkın somut karşılığını görmemize imkân veren özgün bir örnektir. Fındıklı'da toplumcu belediyecilik yaklaşımıyla kırsal kalkınmaya dair farklı bir model ortaya konulmaktadır. Belediye, üretici kooperatiflerini destekleyerek ve yerel halkla kolektif ilişkiler kurarak tarımsal üretimde sermaye odaklı yapıları sınırlayan politikalar geliştirmektedir. Fındıklı'daki örgütlenmeler, gıda egemenliği ve toplumsal dayanışma kavramlarını kırsal gündelik hayatın parçası haline getirmektedir. Sermayenin tarımsal alanda dayattığı tek yönlü ve piyasa odaklı üretim biçimlerine karşı, üreticilerin kooperatifler aracılığıyla kolektifleşmesi kır hakkının somut bir tezahürünü oluşturmaktadır.

Bu çerçevede kır hakkı; tarımsal üretimde adil paylaşımı ve kooperatifleşmeyi öngören ekonomik, kadın ve gençlerin katılımını vurgulayan toplumsal, doğayla bütünleşik üretimi esas alan ekolojik ve yerel yönetimlerin katılımcı politikalarıyla desteklenen yönetsel boyutlarıyla kavramsallaştırılabilir. Fındıklı örneği, bu boyutların tamamını içinde barındırmaktadır.

Burada kır, yalnızca bir yaşam alanı değil; halkın kolektif örgütlenmeleriyle yeniden kurduğu, dönüştürdüğü ve sahip çıktığı bir mekândır. Toplumcu belediyecilik anlayışıyla tarımsal üretim ve kırsal kalkınma sermayenin tekeline bırakılmamış; dayanışma, kooperatifçilik ve gıda egemenliği temelinde farklı bir yol açılmıştır. Dolayısıyla Fındıklı, kır hakkının yalnızca teorik bir öneri değil, sahada karşılık bulan bir pratik olduğunu göstermektedir.

Çalışmada kır hakkı kavramsallaştırılmış, bu kavramın somut karşılığı ise Fındıklı deneyimiyle ilişkilendirilmiştir. Böylece kır hakkı, kuramsal bir öneri olmanın ötesinde, yerel yönetim ve kooperatifçilik pratikleri aracılığıyla gündelik yaşamda görünür hale gelen bir hak olarak tartışmaya açılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kır Hakkı, Fındıklı, Kooperatifçilik, Toplumcu Belediyecilik

CONCEPTUALIZING THE RIGHT TO RURAL SPACE: THE CASE OF FINDIKLI

ABSTRACT

Henri Lefebvre's conceptualization of the "right to the city" brought forward the collective subject's claim to appropriate and transform urban space against the dominance of capital accumulation. However, this framework is insufficient to explain the specific dynamics of rural areas. To address contemporary rural transformations and communities' claims over rural space, it is necessary to develop the concept of a "right to the countryside." This right is not limited to the preservation of rural areas; it refers to the collective subject's ability to reproduce, transform, and use rural space in harmony with nature, thereby differing from environmental rights.

The right to the countryside should be understood as the collective subject's right to appropriate and reshape rural space. Fındıklı provides a concrete example of this claim. Through a municipal socialist perspective, Fındıklı has introduced an alternative model of rural development. The municipality, by supporting producer cooperatives and engaging with local communities, formulates policies that restrict capital-oriented agricultural structures. These collective practices embed food sovereignty and social solidarity into everyday rural life. In contrast to one-dimensional, market-driven production imposed by capital, the collectivization of producers through cooperatives constitutes a tangible manifestation of the right to the countryside.

This right can be conceptualized along economic, social, ecological, and administrative dimensions: fair distribution and cooperativism in agriculture; active participation of women and youth; production integrated with nature; and participatory local government policies. The Fındıklı case embodies all these dimensions.

In this study, the right to the countryside is conceptualized and concretized through the Fındıklı experience. Thus, it is discussed not merely as a theoretical proposition but as a right that becomes visible in everyday life through local government and cooperative practices.

Keywords**:** Right to the Rural Space, Fındıklı, Cooperativism, Municipal Socialism

[1] Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, nilufer.ergin@hacettepe.edu.tr, ORCID: 0009-0003-0435-4260

TÜRKİYE'DE TARIM VE KIRSAL KALKINMANIN GELECEĞİ: YEŞİL BÜYÜME ENDEKSİ VERİLERİ İLE KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Ali Kemal BAŞBUĞ[1]

ÖZ

Küresel iklim değişikliği, hızlı kentleşme ve gıda güvenliği sorunları, tarım ve kırsal kalkınmanın sürdürülebilir bir çerçevede yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda Küresel Yeşil Büyüme Endeksi (Global Green Growth Index), ülkelerin verimli ve sürdürülebilir kaynak kullanımı, doğal sermayenin korunması, yeşil ekonomik fırsatlar ve sosyal kapsayıcılık olmak üzere dört temel boyutta ölçen önemli bir araçtır. Bu çalışma, Global Green Growth Institute tarafından yayımlanan Küresel Yeşil Büyüme Endeksi verilerini kullanarak 2010-2023 yılları için Financial Times Stock Exchange (FTSE)'in 2024 yılında yaptığı ülkeler arası gelişmişlik düzeyi sınıflandırması referansında veri kısıtı göz önünde bulundurularak gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler[2] açısından tarımsal sürdürülebilirlik performanslarını panel veri analizi yöntemiyle incelemeyi amaçlamaktadır.

Türkiye, doğal sermaye kullanımında orta düzeyde bir performans sergileyerek Brezilya ve Yunanistan gibi ülkelerin gerisinde kalmakla birlikte, kaynak zenginliği açısından belirli bir potansiyele sahip görünmektedir. Ancak, yeşil ekonomik fırsatlar boyutunda, yalnızca gelişmiş ülkelere değil aynı zamanda Brezilya ve Meksika gibi gelişmekte olan ülkelere kıyasla da en düşük skora sahiptir. Sosyal kapsayıcılık açısından ise Türkiye'nin puanı, gelişmiş ülkelerin performanslarının yaklaşık 20–30 puan gerisinde olduğunu göstermektedir.

Bu çerçevede, kent-kırsal bütünleşmesini esas alan, yeşil büyüme temelli bir kalkınma stratejisi, Türkiye'nin tarımsal sürdürülebilirliği ve kırsal kalkınması için güçlü bir yol haritası geliştirilmiştir. Kaynak verimliliği açısından tarımda dijitalleşmenin hızlandırılması, hassas tarım teknolojilerinin (IoT, sensörler, yapay zekâ tabanlı sulama) yaygınlaştırılması ve su kullanımında verimlilik odaklı politikaların uygulanması önerilmektedir. Doğal sermayenin korunması için organik ve iyi tarım uygulamalarına teşviklerin artırılması ve karbon ayak izi azaltım hedeflerinin üretim süreçlerine entegrasyonu gerekmektedir. Ekonomik fırsatlar boyutunda kooperatifleşmenin güçlendirilmesi, tarımsal ürünlerde katma değerli üretim ve markalaşma stratejilerinin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Sosyal kapsayıcılık bağlamında ise kırsal bölgelerde genç çiftçilere yönelik girişimcilik destek programları ile kadın çiftçilere özel mikro finansman ve eğitim olanaklarının sunulması kritik görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Büyüme Endeksi, Kırsal Kalkınma, Sürdürülebilirlik

THE FUTURE OF AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT IN TURKEY: A COMPARATIVE ANALYSIS BASED ON GREEN GROWTH INDEX DATA

ABSTRACT

Global climate change, rapid urbanization, and food security challenges necessitate a reevaluation of agriculture and rural development within a sustainable framework. In this context, the Global Green Growth Index (GGGI) is an important tool that measures countries across four key dimensions: efficient and sustainable resource use, natural capital protection, green economic opportunities, and social inclusion. This study aims to analyze the agricultural sustainability performance of five developed and five developing countries[3] using the Global Green Growth Index data published by the Global Green Growth Institute for the period 2010–2023, taking into account the data constraints and referencing the Financial Times Stock Exchange (FTSE) 2024 country-level development classification, through a panel data analysis approach.

The findings indicate that Turkey demonstrates a moderate performance in natural capital utilization, falling behind countries such as Brazil and Greece, yet it appears to possess certain potential due to its resource richness. However, in terms of green economic opportunities, Turkey records the lowest score not only compared to developed countries but also relative to developing countries such as Brazil and Mexico. Regarding social inclusion, Turkey's score is approximately 20–30 points below the performance of developed countries.

Within this framework, green growth oriented strategy emphasizing urban–rural integration is proposed as a roadmap for Turkey's agricultural sustainability and rural development. Key priorities include accelerating agricultural digitalization, expanding precision farming technologies (IoT, sensors, AI-based irrigation), and promoting water-use efficiency. To safeguard natural capital, stronger incentives for organic practices and integration of carbon reduction targets into production are needed. Economically, strengthening cooperatives, fostering value-added production, and advancing branding strategies are vital. For social inclusion, entrepreneurship programs for young farmers and targeted microfinance and training for women are considered essential.

***Keywords*:** Green Growth Index, Rural Development, Sustainability

[1] Dr., Bağımsız Araştırmacı, alikemalbasbug@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0830-5816

[2] Gelişmekte Olan Ülkeler: Türkiye, Brezilya, Yunanistan, Meksika ve Güney Afrika; Gelişmiş Ülkeler: Fransa, Almanya, İtalya, İngiltere ve ABD

[3] Developing Countries: Turkey, Brazil, Greece, Mexico, and South Africa; Developed Countries: France, Germany, Italy, United Kingdom, and USA

ÜRETİCİ GIDA FİYATLARININ DİNAMİKLERİ: DÖVİZ KURLARI VE TARIMSAL GİRDİLERLE FOURIER–WAVELET ANALİZİ

Havva KOÇ[1]

ÖZ

Bu çalışma, gıda enflasyonunun kur oynaklığı ve ithal girdi bağımlılığı nedeniyle Türkiye'de kalıcılaşan bir sorun haline gelmesinden ve mevcut literatürün bu dinamikleri çoğunlukla doğrusal çerçevede ele almasından hareketle tasarlanmıştır. Analiz, Türkiye'de Gıda ÜFE ile tarımsal girdi fiyat endeksi (GFE) ve döviz kurları (Dolar/TL, Euro/TL) arasındaki uzun dönemli ilişkileri, doğrusal olmayan yapıları ve zaman-frekans boyutundaki eşgüdümü incelemektedir. 2015:01–2025:05 dönemine ait aylık veriler kullanılmış; gerekli seriler mevsimsellikten arındırılmış, tüm serilere logaritmik dönüşüm uygulanmıştır. Metodolojik olarak, LR ve Hansen (1999) testleriyle serilerin doğrusal dışı yapıları, Harvey–Mills (2002) ve Kapetanios–Shin–Snell (2003) testleriyle de bütünleşme dereceleri belirlenmiştir. Fourier koentegrasyon testi uzun dönemli ilişkileri sınamakta, DOLS tahminleri kur geçişkenliğini ölçmekte, Wavelet koherens (WTC) analizi ise zaman-frekans boyutundaki eşgüdümü ortaya koymaktadır.

Bulgular, gıda ÜFE ve döviz kurlarının I(1), GFE'nin ise I(2) özellik taşıdığını göstermiştir. Bu nedenle koentegrasyon analizinde bağımlı değişken olarak gıda ÜFE, açıklayıcı değişkenler olarak yalnızca döviz kurları kullanılmıştır. Analiz, uzun dönemli ilişkiyi doğrularken; DOLS tahminleri kur geçişkenliği katsayılarını 1,13 (Dolar) ve 1,14 (Euro) düzeyinde hesaplamıştır. WTC analizleri, özellikle 2018 sonrası 2–4 yıllık periyotlarda güçlü senkronizasyon (→) ve zaman zaman döviz kurunun öncü rolünü (↗/↘) ortaya koymuştur. HM testiyle belirlenen kırılmalar, 2016–2019 kur şokları, 2020 pandemisi ve 2022 sonrası enerji fiyat artışlarıyla örtüşmektedir.

Çalışma, doğrusal olmayan testler, Fourier ve WTC analizini birleştirerek Türkiye'de gıda ÜFE ile döviz kurları arasındaki uzun dönemli ilişkiyi inceleyen özgün katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gıda Enflasyonu, Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi, Döviz Kuru Geçişkenliği, Fourier Koentegrasyon, Wavelet Koherens.

THE DYNAMICS OF PRODUCER FOOD PRICES: A FOURIER–WAVELET ANALYSIS OF EXCHANGE RATES AND AGRICULTURAL INPUTS

ABSTRACT

This study is motivated by the persistent nature of food inflation in Türkiye, driven by exchange rate volatility and dependence on imported inputs, as well as the tendency of existing literature to address these dynamics mostly within a linear framework. The analysis explores the long-term relationships, nonlinear structures, and time–frequency co-movements between the Food Producer Price Index (Food PPI), Agricultural Input Price Index (AIPI), and exchange rates (USD/TRY, EUR/TRY). Monthly data covering the 2015:01–2025:05 period are used; the relevant series are seasonally adjusted and logarithmically transformed. Methodologically, the study applies the LR and Hansen (1999) tests to detect nonlinearity, while the Harvey–Mills (2002) and Kapetanios–Shin–Snell (2003) tests are employed to determine integration orders. The Fourier cointegration test examines long-term relationships; DOLS estimates capture the degree of exchange rate pass-through; and Wavelet Coherence (WTC) analysis reveals time–frequency interactions.

The findings indicate that the Food PPI and exchange rates are I(1), while the AIPI is I(2). Hence, cointegration analysis includes only exchange rates as explanatory variables. DOLS estimates the pass-through coefficients as 1.13 (USD) and 1.14 (EUR). WTC results highlight strong synchronization (→) and occasional exchange rate leadership (↗/↘), particularly after 2018. Structural breaks identified by the HM test align with exchange rate shocks (2016–2019), the 2020 pandemic, and post-2022 energy price surges. The study provides an original contribution by combining nonlinear tests, Fourier, and WTC analyses to examine the food PPI–exchange rate nexus in Türkiye.

Keywords: Food Inflation, Agricultural Input Price Index, Exchange Rate Pass-Through, Fourier Cointegration, Wavelet Coherence

[1] PhD., Istanbul Okan University, havva.koc@okan.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0906-1438

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE GELİR, YENİLENEBİLİR ENERJİ VE GÜBRE KULLANIMININ TARIMSAL KATMA DEĞER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR PANEL VERİ ANALİZİ

Nil SİREL ÖZTÜRK[1], Güneş KURTULUŞ[2]

ÖZ

Bu çalışma, gelişmekte olan ülkelerde tarımsal katma değeri etkileyen temel belirleyicileri incelemektedir. Odaklanılan değişkenler; kişi başına düşen gelir düzeyi, yenilenebilir enerji kullanım oranı ve gübre tüketimidir. 2000–2021 dönemine ait panel veri seti, Brezilya, Kolombiya, Mısır, Hindistan, Endonezya, Meksika, Güney Afrika, Türkiye, Vietnam ve Filipinler'den oluşan on gelişmekte olan ülkeyi kapsamaktadır. Analizde, değişkenlerin durağanlık düzeyleri ikinci nesil birim kök testleri ile test edilmiş; yatay kesit bağımlılığı ve eğim heterojenliği dikkate alınarak AMG (Augmented Mean Group) yöntemiyle uzun dönem katsayı tahminleri gerçekleştirilmiştir. Bulgulara göre, kişi başına düşen gelirdeki artışın tarımsal katma değeri istatistiksel olarak anlamlı şekilde azalttığı, buna karşılık yenilenebilir enerji kullanım oranındaki artışın pozitif etkide bulunduğu saptanmıştır. Gübre kullanımının etkisi ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ayrıca, Dumitrescu-Hurlin panel Granger nedensellik testine göre kişi başına gelir, yenilenebilir enerji ve gübre kullanımı ile tarımsal katma değer arasında çift yönlü nedensellik ilişkileri tespit edilmiştir. Çalışmanın bulguları, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından yenilenebilir enerji kullanımının desteklenmesi gerektiğine işaret etmekte; tarım sektöründe gelir büyümesinin yapısal dönüşüm dinamikleriyle birlikte ele alınmasının önemini vurgulamaktadır. Elde edilen sonuçlar, çevresel sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu bir tarım politikası tasarımı için önemli çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Katma Değer, Yenilenebilir Enerji, Gelişmekte Olan Ülkeler, Panel Veri Analizi

THE IMPACT OF INCOME, RENEWABLE ENERGY, AND FERTILIZER USE ON AGRICULTURAL VALUE ADDED IN DEVELOPING COUNTRIES: A PANEL DATA ANALYSIS

ABSTRACT

This study investigates the effects of income, renewable energy use, and fertilizer consumption on the agricultural value added in developing countries using annual data from 10 countries for the 2000–2021 period. The countries included in the analysis are Brazil, Colombia, Egypt, India, Indonesia, Mexico, South Africa, Turkey, Vietnam, and the Philippines. The dependent variable of the model is agricultural value added, while the independent variables are per capita income, renewable energy use, and fertilizer use. First, second-generation unit root tests were applied to determine the stationarity levels of the variables. Based on the test results, the variables were found to be integrated of order I(0) and I(1), leading to the use of the Augmented Mean Group (AMG) estimator. According to the AMG results, per capita income negatively affects agricultural value added, while renewable energy use has a positive impact. The coefficient of fertilizer use was found to be statistically insignificant. Granger causality tests revealed a one-way causality from income to agricultural value added, and from agricultural value added to renewable energy use and fertilizer use. Additionally, a bidirectional causality was observed between income and renewable energy use, as well as between income and fertilizer use. These findings provide important insights into sustainable agricultural policies and development strategies in developing countries.

***Keywords*:** Agricultural Value Added, Renewable Energy, Developing Countries, Panel Data Analysis

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Trakya Üniversitesi, Keşan Yusuf Çapraz Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, nilsirelozturk@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6106-0029
[2] Dr., ODTÜ-GÜNAM, guneskurtulus93@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6675-330X

TÜRKİYE'DE TARIMSAL ÜRETİMDE YEŞİL DÖNÜŞÜM VE YEŞİL EKONOMİ DENEYİMİ: EKONOMİK, ÇEVRESEL, SOSYAL BOYUTLAR VE POLİTİKA ÖNERİLERİ

Ali Emrah ŞAHİN[1]

ÖZ

Türkiye tarımında yeşil dönüşüm, ekonomik verimlilik, çevresel bütünlük ve sosyal kapsayıcılık unsurlarının birlikte tasarlanmasını gerektirir. Yeşil ekonomi yaklaşımı, tarımda kaynak verimliliğini artırırken çevresel etkileri azaltmayı ve sosyal refahı güçlendirmeyi hedefler. Ekonomik boyutta modern sulama, sensör tabanlı izleme, toprak analizi ve değişken oranlı uygulamalar girdilerin etkinliğini artırarak maliyetleri düşürür; ürün kalitesini ve pazara erişimi iyileştirir. Çevresel boyutta toprak organik maddesinin yükseltilmesi, erozyon kontrolü, biyolojik çeşitliliğin korunması, su verimliliği ve emisyon azaltımı temel hedeflerdir. Organik üretim, iyi tarım uygulamaları ve agro-ormancılık bu hedeflerle uyumludur. Sosyal boyutta bilgiye erişim, yayım hizmetlerinin etkinliği, üretici örgütlenmesi, kadın ve gençlerin karar süreçlerine katılımı ve dijital uçurumun kapatılması ön plana çıkar. Türkiye'nin dağınık işletme yapısı koordinasyon maliyetlerini artırdığı için kooperatifler ve üretici birlikleri, ortak makine parkı ve veri platformları üzerinden ölçek ekonomileri yaratabilir. Finansman ve sigorta mekanizmalarının iklim riskleriyle uyumlu tasarımı, kuraklık ve fiyat oynaklığı karşısında dayanıklılığı artırır. Kamu politikalarında performans göstergelerine dayalı destekler, izlenebilirlik ve bağımsız doğrulama sistemleri geçişi hızlandırır. Kurumsal düzeyde politika parçalanması, izleme ve değerlendirme zayıflığı ile veri tutarsızlıkları öğrenen politika döngüsünü geciktirir. Piyasa tarafında izlenebilirlik, sertifikasyon ve kalite altyapısı güçlendirilmeden sürdürülebilir üretimin fiyatlanması zorlaşır. Çözüm için hedefli teşvikler, sonuç odaklı çevresel ödemeler, yeşil kredi ve garanti programları, kamu alımları yoluyla talep yönlü sinyaller ve tedarik zinciri sözleşmelerinde sürdürülebilirlik koşulları önerilmektedir. Bağımsız doğrulama ile şeffaf raporlama standartlarının benimsenmesi, uluslararası pazarlarda güveni artırır. Bu çalışma bir yönetişim çerçevesi önererek, yeşil dönüşümün yalnızca çevresel hedeflere değil, aynı zamanda kapsayıcı kırsal kalkınma ve rekabet gücüne hizmet etmesini amaçlamaktadır. Son olarak yeşil ekonominin tarımda kalıcı kurumsallaşması için uygulanabilir yol haritası sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Ekonomi, Yeşil Dönüşüm, Yönetişim

GREEN TRANSFORMATION AND GREEN ECONOMY EXPERIENCE IN AGRICULTURAL PRODUCTION IN TÜRKIYE: ECONOMIC, ENVIRONMENTAL, SOCIAL DIMENSIONS AND POLICY RECOMMENDATIONS

ABSTRACT

The green transformation in Turkish agriculture requires the combined design of economic efficiency, environmental integrity, and social inclusion. The green economy approach aims to increase resource efficiency in agriculture while reducing environmental impacts and strengthening social well-being. At the economic level, modern irrigation, sensor-based monitoring, soil analysis, and variable-rate applications reduce costs by increasing input efficiency, improving product quality and market access. At the environmental level, increasing soil organic matter, erosion control, biodiversity conservation, water efficiency, and emission reduction are key objectives. Organic production, good agricultural practices, and agroforestry are aligned with these goals. At the social level, access to information, the effectiveness of extension services, producer organization, the participation of women and youth in decision-making, and closing the digital divide are key priorities. Because Turkey's dispersed farm structure increases coordination costs, cooperatives and producer associations can create economies of scale through shared machinery and data platforms. Designing financing and insurance mechanisms aligned with climate risks increases resilience to drought and price volatility. Performance indicator-based support, traceability, and independent verification systems in public policies accelerate the transition. At the institutional level, policy fragmentation, weak monitoring and evaluation, and data inconsistencies delay the learning policy cycle. Without strengthening traceability, certification, and quality infrastructure at the market level, pricing sustainable production becomes difficult. Targeted incentives, results-based environmental payments, green credit and guarantee programs, demand-side signals through public procurement, and sustainability clauses in supply chain contracts are recommended as solutions. Adopting transparent reporting standards with independent verification enhances trust in international markets. By proposing a governance framework, this study aims to ensure that the green transformation serves not only environmental objectives but also inclusive rural development and competitiveness. Finally, it offers a practical roadmap for the sustainable institutionalization of the green economy in agriculture.

***Keywords*:** Green Economy, Green Transformation, Governance

[1] Doktora Öğrencisi, Ziraat Y. Mühendisi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, maesahin@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-6872-1398

MEVSİMSEL BOZULMALARIN GIDA ENFLASYONU VE TARIM ÜRETİMİNE ETKİSİ: TÜRKİYE'DE NUTS-2 DÜZEYİNDE PANEL KANIT (2005–2021)

Ferhat APAYDIN[1]

ÖZ

Küresel iklim değişikliği yalnızca hava olaylarını değil, mevsimlerin yapısını ve tarımsal üretim takvimini de dönüştürmektedir. İlkbaharın erkene kayması, yaz mevsiminin uzaması, kuraklık döngülerinin sıklaşması ve yağış rejimlerindeki kaymalar tarım ekonomilerinin sürdürülebilirliğini zorlayıp tüketici düzeyinde gıda fiyatlarını yukarı itmektedir. Bu çalışma, Türkiye'nin 26 NUTS-2 bölgesi için 2005–2021 döneminde mevsimsel bozulmaların gıda enflasyonu ve tarımsal üretim üzerindeki etkilerini yıllık panel verilerle incelemektedir. Bağımlı değişken, TÜİK'in "gıda ve alkolsüz içecekler" endeksinden bileşik yöntemle elde edilen yıllık gıda enflasyonudur. Açıklayıcı tarafta, tarımsal üretim değeri (il-bölge toplulaştırması), iklimsel göstergeler (yıllık ortalama sıcaklık, yıllık toplam yağış; mümkün olduğunda SPI/kuraklık endeksi ve tarımsal girdi fiyatları) ile yapısal kontroller (tarım istihdamı, tarımın GSYH içindeki payı) yer almaktadır. Bölge ve yıl sabit etkileri içeren modeller Driscoll–Kraay dirençli standart hatalarıyla tahmin edilmekte; gecikmeli değişkenler ve dinamik panel denetimleriyle bulguların dayanıklılığı sınanmaktadır. Bulguların, afet/kuraklık dönemlerinde bölgesel gıda fiyat istikrarını ve iklime uyumlu tarım politikalarını destekleyecek kanıtlar sunması beklenmektedir. İklim, yalnızca doğayı değil, soframızdaki ekmeği de dönüştürmektedir; bu dönüşümün ekonomik izlerini anlamak adil ve sürdürülebilir bir gelecek için elzemdir.

Anahtar Kelimeler: Mevsimsel Bozulma, Yeni Mevsimler, Bölgesel Kalkınma, İktisadi Gelişme, Panel Veri Analizi

SEASONAL DISRUPTIONS, FOOD INFLATION AND AGRICULTURAL PRODUCTION: PANEL EVIDENCE ACROSS TURKEY'S NUTS-2 REGIONS (2005–2021)

ABSTRACT

Climate change is transforming not only weather events but also the structure of seasons and the agricultural calendar. Earlier springs, lengthening summers, more frequent drought cycles, and shifts in precipitation regimes strain the sustainability of agricultural economies and, at the consumer level, push food prices upward. This study examines, using annual panel data for Turkey's 26 NUTS-2 regions over 2005–2021, the effects of seasonal disruptions on food inflation and agricultural production. The dependent variable is annual food inflation, computed by compounding TÜİK's monthly "food and non-alcoholic beverages" CPI. On the explanatory side, we include agricultural production value (aggregated from provinces to NUTS-2), climate indicators (annual mean temperature and total precipitation; where available the SPI/drought index and agricultural input prices), and structural controls (agricultural employment and agriculture's share in regional GDP). We estimate models with region and year fixed effects and Driscoll–Kraay robust standard errors, and assess robustness with lagged covariates and dynamic panel diagnostics. The findings are expected to provide evidence that supports regional food price stabilization during disaster/drought periods and climate-resilient agricultural policies. Climate is transforming not only nature but also what ends up on our tables; understanding its economic imprint is essential for a fair and sustainable future.

Keywords: Seasonal Disruption, New Seasons, Regional Development, Economic Growth, Panel Data Analysis

[1] Öğr. Gör. Dr., Adıyaman Üniversitesi SBMYO, fapaydin@adiyaman.edu.tr

SELDEN KAYNAKLI ZARARLARDA BELEDİYELERİN SORUMLULUĞU

Çınar Can EVREN[1]

ÖZ

Anayasa'nın 125 inci maddesi uyarınca idare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür. Maddede "kusur" şartı aramadığından idarenin, kusurlu da olsa (kusur sorumluluğu/hizmet kusuru) kusursuz da olsa zararla eylem arasında nedensellik bağı kurulabildiği sürece doğan zararı tazmin etmesi gerekir. İdarenin kendi eylem ve işlemleri ile verdiği zararı giderme yükümlülüğü, hukuk devleti ilkesinin bir gereğidir.

Bir doğa olayı olan selin kişilerin can ve malları üzerinde bir zarar doğurmasının hukuki sonuçları bulunmaktadır. Sel, bir mücbir sebep olarak kabul edildiğinde zarar ile idarenin eylemi arasındaki illiyet bağını keser ve bu durumda idarenin sorumluluğundan söz edilemez. Ancak idarenin yürütmekle yükümlü olduğu bir hizmetin kuruluşunda ve işleyişindeki nesnel nitelikli bir bozukluk, aksaklık, eksiklik yani hizmet kusuru söz konusu ise artık zararla idari davranış arasında illiyet bağının kesildiğinden bahsedilemez. Zira günümüzde idarenin, kanunla kendisine yüklenmiş olan kamu hizmetlerini bilime uygun olarak, eksiksiz bir şekilde yerine getirmesi gerekir.

Bir doğa olayından doğan zararın mücbir sebepten kaynaklandığının ve zarar ile idari eylem arasında illiyet bağının kesildiğinin kabulü için idarenin kendisine verilmiş yükümlülükleri eksiksiz bir biçimde yerine getirmiş ancak yine de zararın ortaya çıkmış olması gerekir. Diğer bir ifade ile bir olayda hizmet kusuru varsa mücbir sebepten bahsedilemez.

Mevzuat incelendiğinde, sele dönüşebilecek yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltılmasına yönelik görev ve yetkilerin pek çok idareye verildiği görülmektedir. Büyükşehir sınırları içinde bulunan yerleşim yerlerinde mevzuat belediyelere, büyükşehir belediyelere, ASKİ gibi belediye iştiraklerine ve hatta bakanlıklara (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı) sel sularının doğurabileceği zararların önlenmesi için yükümlülükler getirmiştir. Ancak mevzuatın sellerin önlenmesi konusunda birden fazla idareyi yetkili ve görevli kılması, idarelerin bu görevi birbirlerinin üstüne atmasına ve hizmetin yerine getirilmemesine neden olduğu gibi zarara uğrayan kişilerin zararın giderilmesi için hangi idarelere karşı dava açmaları gerektiğinin tespitini de zorlaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İdarenin Sorumluluğu, Hizmet Kusuru, İlliyet Bağı, Sel

LIABILITY OF MUNICIPALITIES FOR DAMAGES CAUSED BY FLOODS

ABSTRACT

In accordance with article 125 of the Constitution, the administration is obliged to compensate for the damages arising from its own actions and transactions. The condition of "fault" is not sought in the transferred article. Thus the administration is at fault or not, must compensate for the damages occured as long as a causal link can be established between the damage and the action.

Flood has legal consequences for causing damage to people's lives and properties. If the flood is accepted as a force majeure, it breaks the causal link between the damage and the action of the administration. However, if there is an objective defect or deficiency in the establishment and operation of the public service, it can no longer be said that the causal link between the damage and the administrative action is broken.

In order to accept that the natural phenomenon is a force majeure and the administration is not responsible, the administration's obligations must have been fully executed but the damage must still have occurred. In other words, if there is a service failure, there is no force majeure.

It is seen in the legislation that the duties of collecting, removing and discharging rainwater in a harmless manner are assigned to many different administrations. Subject to the preceding sentence, the legislation has imposed obligations on municipalities, metropolitan municipalities, municipal subsidiaries and even ministries to prevent damages that may be caused by flood. But having multiple authorities responsible for flood prevention leads to authorities shifting the responsibility onto each other and preventing this service from being dully executed. Moreover, this uncertanity makes it difficult for those who have suffered damages to determine which authorities they should file a lawsuit against to recover the damages.

Keywords: Administrative Liability, Service Failure, Causal Link, Flood

[1] Doç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, cinarcanevren@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3685-5046

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE SİSTEMİNDE KIRSAL MAHALLE VEYA KIRSAL YERLEŞİK ALAN: KÖY TÜZEL KİŞİLİKLERİNİN KALDIRILMASININ İDARE HUKUKU AÇISINDAN SONUÇLARI

İsmail UÇAR[1]

ÖZ

2012 yılında kabul edilen 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Anayasa'ya aykırı biçimde büyükşehir belediyesi kurulan illerde köy tüzel kişilikleri kaldırılarak bu yerleşim birimleri mahalle statüsüne dönüştürülmüştür (m. 1/3). Bu dönüşüm, kırsal alanlardaki idari yapılanmada köklü bir değişiklik yaratmış ve idare hukuku bakımından tartışmalı sonuçlar doğurmuştur. Köy, 442 sayılı Köy Kanunu çerçevesinde, organları olan muhtar, ihtiyar heyeti ve köy derneği aracılığıyla mahallî müşterek ihtiyaçları için kendi kendine karar alma yetkisine sahip, taşınmaz malları bulunan ve tüzel kişiliği haiz bir mahallî idare iken; mahalle, esasen sakinleri arasındaki komşuluk ilişkisiyle sınırlı, tüzel kişiliği ile idari ve mali özerkliği bulunmayan bir alt idari birimdir. Bu dönüşüm ile daha önce köy tüzel kişiliğinin bulunduğu kırsal yerleşim yerlerinde ortaya çıkan sorunların en azından bir kısmına çare üretmek için 2020 yılında 7254 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (m. 10) ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na ek madde 3 eklenerek "kırsal mahalle" veya "kırsal yerleşik alan" adlı yeni bir statü oluşturulmuştur. Ayrıca bu hususta Kırsal Mahalle ve Kırsal Yerleşik Alan Yönetmeliği çıkarılmıştır. Ancak anılan düzenlemeler köyün özerkliğini ve kurumsal kimliğini geri getirmemekte, yalnızca birtakım vergi ve mali yükümlülüklerde sınırlı istisnalar tanımaktadır. Ek olarak, bir yerleşim yerinin kırsal mahalle ya da kırsal yerleşik alan olarak kabul edilebilmesi için ilgili ilçe belediye meclisinin kararı ve teklifi üzerine büyükşehir belediye meclisinin karar alması gerekmektedir. Köy tüzel kişiliklerinin kaldırılmasıyla yerel özerklik ilkesi zayıflamış, köylünün kendi karar alma süreçlerine katılımı sınırlanmıştır. Kırsal mahalle ya da kırsal yerleşik alan statüsü ise köy tüzel kişiliğinin kaldırılmasının yarattığı sorunları gidermekten uzaktır.

Anahtar Kelimeler: Köy, Kırsal Mahalle, Kırsal Yerleşik Alan, Büyükşehir Belediyesi, Mahallî İdare

RURAL NEIGHBORHOOD OR RURAL SETTLEMENT AREA IN THE METROPOLITAN MUNICIPALITY SYSTEM: ADMINISTRATIVE LAW IMPLICATIONS OF THE ABOLITION OF VILLAGE AS A LEGAL ENTITY

ABSTRACT

With the enactment of Law No. 6360 on the Establishment of Metropolitan Municipalities in Fourteen Provinces and Twenty-Seven Districts, and on Amendments to Certain Laws and Decree-Laws in 2012, villages as legal entities were abolished in provinces where metropolitan municipalities were established, and these settlements were transformed into neighborhoods (Art. 1/3). This transformation led to a fundamental restructuring of the administrative structure in rural areas and has produced controversial implications from the perspective of administrative law. A village, under Law No. 442 on Villages, is a local administrative unit possessing legal personality, with organs such as the village headman, the council of elders, and the village society, empowered to make decisions autonomously regarding local collective needs and owning immovable property; in contrast, a neighborhood is essentially a sub-administrative unit limited to relations among its residents, lacking legal personality as well as administrative and financial autonomy. In response to issues arising from this transformation, Law No. 7254 Law on Public Financial Management and Control and on Amendments to Certain Laws of 2020 (Art. 10) amended Law No. 5216 on Metropolitan Municipality by adding Article 3 as an Additional Article, which establishes the new statuses of "rural neighborhood" and "rural settlement area". The Rural Neighborhood and Rural Settlement Area Regulation further elaborated the procedure. Yet, this status does not restore the institutional autonomy of the former villages. It only grants limited exemptions from fiscal and tax obligations. Moreover, recognition of a settlement as a rural neighborhood or rural settlement area requires the decision of the district municipality council followed by approval from the metropolitan municipal council. The abolition of villages as legal entities has weakened the principle of local self-government and reduced villagers' participation in decision-making processes. The rural neighborhood or rural settlement area status, however, falls short of resolving the problems created by the abolition of village legal personality.

Keywords**:** Village, Rural Neighborhood, Rural Settlement Area, Metropolitan Municipality, Local Administration

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İdare Hukuku ABD, ismail.ucar@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4378-0487

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKU IŞIĞINDA İŞLENMEYEN TARIM ARAZİLERİNİN ZORUNLU OLARAK KİRAYA VERİLMESİNİ ÖNGÖREN KANUNİ DÜZENLEMENİN ANAYASAYA UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ

Murat ERDOĞAN[1]

ÖZ

Bu çalışma, 7442 sayılı Kanun ile 5403 sayılı Kanun'un 8/K maddesine eklenen, iki yıl üst üste işlenmeyen tarım arazilerinin devlet tarafından kiraya verilmesini öngören kanuni düzenlemenin Anayasa'ya uygunluğunu değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bunun için bahse konu düzenlemenin, mülkiyet hakkını düzenleyen 35 ile tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunmasını düzenleyen 45. maddesi arasında oluşturulması gereken hassas dengede nerede durduğunun tespit edilmesi gerekir. Söz konusu tespitin ise Türkiye'den daha önce tarımsal üretimin arttırılması konusunda mücadeleye başlayan Avrupa Birliği'nin düzenlemeleri ile Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın içtihadı ışığında yapılmasında fayda bulunmaktadır.

Türkiye'de 2023 yılında 7442 sayılı Kanun ile 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 8/K maddesine bazı hükümler eklenmiştir. Bu hükümler ile Tarım ve Orman Bakanlığı'na; mülkiyeti gerçek ve tüzel kişilere ait olup, hisselilik, mülkiyet ihtilafı, parçalılık, tarımsal faaliyete son verilmesi, göç veya başka bir sebeple üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerinin tespit edilerek ekonomiye kazandırılması ve kamu yararına kullanılması için bu arazileri kira geliri arazi maliklerine ait olmak üzere ve arazinin vasfının değiştirilmemesi şartıyla sezonluk olarak rayiç bedelden kiraya verme yetkisi verilmiştir. Bu yetki, tarımsal üretimin arttırılması amacına matuftur; bu yönüyle Anayasa'nın 45. maddesinde yer alan tarım arazilerinin amaç dışı kullanılmasını önlemek ile bitkisel üretimin arttırılmasının hedeflendiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Türkiye'de tarım arazilerinin etkili bir şekilde ekilebilmesini sağlamak amacıyla çıkarılan kanun hükümlerinde iki yıl üst üste işlenmeyen arazilerin kiraya verilmesini öngören tedbirin mülkiyet hakkına getirdiği sınırlandırmanın ölçülü olmadığı, bu sebeple Anayasanın 13 ve 35. maddelerine aykırı olduğu, Anayasanın 45. maddesinde öngörülen tarımsal üretimi arttırmak amacına, Avrupa Birliği'nde öngörülen daha az sınırlandırıcı çeşitli tedbirlerle ulaşmanın mümkün olduğu açıktır.

Belirtilen sebeplerle söz konusu düzenlemenin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi gerekir. Böyle bir iptal kararı, Avrupa Birliği'nin tarımsal üretimin arttırılması konusunda benimsediği ilkesel pozisyona uygun olarak AB müktesebatı ile uyumluluğu teşvik edebilecek gerekçelerle de donatılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İşlenmeyen Tarım Arazileri, Mülkiyet Hakkı, Ölçülülük, Avrupa Birliği, Anayasa Mahkemesi

THE ASSESMENT OF CONSTITUTIONALITY OF LEGAL REGULATION PROVIDING FOR THE FORCED LEASING OF UNDERUTILISED AGRICULTURAL LAND IN THE LIGHT OF EUROPEAN UNION LAW

ABSTRACT

This study aims to assess the constitutionality of the legal regulation added to Article 8/K of Law No. 5403 by Law No. 7442, which provides for the leasing of underutilised agricultural land that has not been cultivated for two consecutive years by the Ministry of Agriculture and Forestry. To this end, it is necessary to determine where the regulation in question stands in the delicate balance that must be struck between Article 35, which regulates property rights, and Article 45, which regulates the protection of those working in agriculture, livestock farming and related production sectors. It would be beneficial to make this determination in light of the regulations of the European Union, which began the struggle to increase agricultural production earlier than Turkey, and the case law of the Court of Justice.

In Turkey, in 2023, certain provisions were added to Article 8/K of the Soil Protection and Land Use Law No. 5403 by Law No. 7442. These provisions grant the Ministry of Agriculture and Forestry the authority to identify agricultural land that has not been cultivated for two consecutive years due to reasons such as migration or other causes, and to return it to the economy and use it for the public good. The Ministry is authorised to lease such land seasonally at market rates, with the rental income accruing to the landowners and on condition that the nature of the land is not altered. This authority is aimed at increasing agricultural production; in this respect, it is understood that the aim is to prevent the misuse of agricultural land, as stated in Article 45 of the Constitution, and to increase crop production. However, the restriction imposed on the right to property by this measure is disproportionate and therefore contrary to Articles 13 and 35 of the Constitution. It is clear that the objective of increasing agricultural production, as envisaged in Article 45 of the Constitution, can be achieved through various less restrictive measures, as envisaged in European Union regulations.

For the reasons stated, the Constitutional Court must annul the regulation in question. Such an annulment decision should also be backed by the argumentation that could promote compatibility with the acquis communautaire, in line with the European Union's principled position on increasing agricultural production.

***Keywords*:** Underutilised Agricultural Lands, Right to Property, Proportionality, European Union, Constitutional Court

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Anabilim Dalı, murat.erdogan@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2825-7348.

KÖYLÜSÜZ TARIMDA TOPYEKÛN PLANLAMACILIĞA DOĞRU

Aykut Ozan ALAN[1]

ÖZ

20. yüzyılda tarım politikasının geleneksel müdahale araçları, fiyat ve gelir desteği politikalarıydı. Bu araçlar, diğer gelişmekte olan ülkeler gibi Türkiye'de de sanayileşme paradigması içinde geniş köylü nüfusunun eline geçen fiyatlar ile kentlerdeki işçi sınıfının alım gücü arasındaki ilişkiyi düzenleyerek kalkınma aracı olarak kullanıldı. 1970'lerin sonunda başlayan neoliberal dalga, ülkeleri tarımsal müdahaleciliği azaltmaya, piyasayı bozucu etkisi en az araçlar kullanmaya yöneltmiştir.

Günümüzde, neoliberal dalganın yerini yeni bir ekonomi-politik yapıya bıraktığını gösteren gelişmeler yaşanmaktadır. Global ticaret savaşları, sıcak savaşlar ve küresel ısınma, dünya tarımsal pazarının bütünleşmesi ve derinleşmesinin yarattığı riskleri büyütmüş, tarımsal üretimi yeniden ulusal güvenliğin konusu haline getirmiştir. Ancak bu sefer, dünyaya paralel olarak Türkiye'de de köylü sorununun eriyerek çözüldüğüne, 1980'de nüfusun %56'sını oluşturan kır nüfusunun %7'ye düştüğüne şahit olmaktayız. Köylüsüz bir tarımda gıda güvenliği eksenli tarım politikası ihtiyacı Türkiye'de yeni bir olgudur. İlk defa tarım politikası, çiftçiyle olan geleneksel bağını neredeyse tamamen koparmış, gıda güvenliği ekseninde ele alınır olmuştur.

Bu paradigma değişikliğinin sonucu olarak, topyekûn planlamaya yönelik zorlayıcı tarımsal müdahale araçlarının daha önce kullanılmadığı biçimlerde ve ölçeklerde devreye sokulduğu görülmektedir. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda 2023'te yapılan değişiklikle, üst üste 2 yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerinin devlet tarafından kiraya verileceği yasalaşmıştır. Diğer yandan, 2023 yılında yayımlanan Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik ile tarımsal ürünlerin üretiminde il ilçe müdürlüklerinden *izin alınması* uygulamasına geçilmiştir. Bu uygulamalar, çiftçi nüfusundaki erimeyi teşvik eden ithalat temelli gümrük politikaları ve zayıf teşvik politikaları ile birlikte düşünüldüğünde, küçük mülkiyete dayalı çiftçiliğin gözden çıkarıldığı, tüm tarımsal üretimin devlet ve devlet destekli şirketlerin/yapıların kontrolüne geçeceği bir döneme hazırlık yapıldığına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Üretimin Planlanması, Zorunlu Kiralama, İzin Sistemi

TOWARDS TOTAL PLANNING IN AGRICULTURE WITHOUT PEASANTS

ABSTRACT

In the 20th century, the traditional instruments of agricultural policy were price and income support mechanisms. Turkey, as other developing countries, used these measures within the industrialization paradigm, to regulate the relationship between the prices received by the large peasant population and the purchasing power of the urban working class, serving as a means of development. The neoliberal wave that began in the late 1970s pushed countries to reduce agricultural intervention and adopt tools with minimal market-distorting effects.

Today, developments indicate that the neoliberal era has been replaced by a new political-economic structure. Global trade wars, armed conflicts, and climate change have increased the risks created by the integration and deepening of global agricultural markets, once again making agricultural production a matter of national security. However, this time, in parallel with global trends, the peasant question in Turkey seems to have dissolved: the rural population, 56% in 1980, has dropped to 7%. In this context, the need for a food security-oriented agricultural policy in a system without peasants is a new phenomenon. For the first time, agricultural policy has largely severed its traditional ties with farmers and is now framed around food security.

This paradigm shift has resulted in implementation of coercive intervention tools in new forms and scales, aimed at total planning. A 2023 amendment to Law No. 5403 on Soil Protection and Land Use legalized the leasing of farmland left uncultivated for two consecutive years. Similarly, the 2023 Regulation on the Planning of Agricultural Production introduced a permit system requiring official approval for cultivation. These measures, combined with import-based customs policies and insufficient incentives leading to the decline of the farming population, indicate a shift away from smallholder agriculture toward a system dominated by the state and state-supported entities.

Keywords: Agricultural Production Planning, Mandatory Leasing, Permit System

[1] PhD, Bağımsız Araştırmacı, a.ozanalan@gmail.com, ORCID: 0009-0006-3927-2371

ANKARA'DA SU YÖNETİMİNİN TEKNİK BOYUTLARI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AÇISINDAN ZORLUKLAR

Erdem Utku EKE[1]

ÖZ

Ankara, Türkiye'nin başkenti ve hızla büyüyen bir metropol olarak su yönetimi konusunda tarihsel, teknik ve yönetsel boyutlarıyla önemli bir inceleme alanı sunmaktadır. Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren Devlet Su İşleri'nin öncülüğünde inşa edilen Çubuk-1 (1936), Kurtboğazı (1967) ve Çamlıdere (1987) gibi barajlar, kentin içme suyu ihtiyacını karşılamada temel rol oynamış; ancak artan nüfus, hızlı kentleşme ve iklim değişikliğinin etkisiyle mevcut kaynaklar sürdürülebilirlik açısından baskı altına girmiştir. Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi'nin (ASKİ) kuruluşu (1987) ile birlikte su yönetiminde kurumsal kapasite güçlendirilmiş, son yıllarda SCADA, Bölgesel Ölçüm Alanı (DMA) ve hidrolik modelleme sistemleri devreye alınarak teknik modernizasyon süreçleri hız kazanmıştır. Bu gelişmelere rağmen, şehrin su kayıp-kaçak oranı halen %30–35 seviyelerinde seyretmekte olup, bu durum sürdürülebilirlik bağlamında ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Tarife sistemine bakıldığında Ankara'da kademeli fiyatlandırma modeli uygulanmakta, özellikle sosyal yardım alan haneler için düşük tüketim kademelerinde sübvansiyonlar sağlanmaktadır. Bununla birlikte, üst kademelerde maliyetlerin hızlı şekilde artması, gelir adaleti açısından tartışmalı bir yapı ortaya koymaktadır. Bu durum hem suyun ekonomik bir mal hem de temel bir hak olarak ele alınması gereğini ortaya çıkarmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri çerçevesinde Ankara, 2020 yılında başlatılan "2054 İçme Suyu, Atık Su ve Yağmur Suyu Master Planı" ile uzun vadeli stratejik bir yol haritası geliştirmiştir. Ancak gri su geri kazanımı, yağmur suyu hasadı, yeşil altyapı uygulamaları ve toplumsal katılım gibi konularda henüz arzu edilen düzeye ulaşılamamıştır. Kentin günlük yaklaşık 1,5 milyon m³'lük su tüketimi, artan nüfus baskısı ve iklim değişikliğinin olumsuz etkileriyle birleştiğinde, mevcut politikaların güçlendirilmesi gerekliliğini göstermektedir.

Sonuç olarak Ankara'nın su yönetimi, tarihsel olarak önemli altyapı yatırımlarıyla şekillenmiş ve teknik modernizasyon sürecine girmiştir. Ancak sürdürülebilir kalkınma perspektifiyle bakıldığında, kayıp-kaçakların azaltılması, adil ve esnek tarife politikalarının geliştirilmesi, yenilikçi su tasarrufu teknolojilerinin uygulanması ve toplumsal katılımın artırılması yönünde kapsamlı reformlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ankara, Su Yönetimi, Sürdürülebilir Kalkınma, Tarife Sistemi, Altyapı Modernizasyonu, ASKİ, Kayıp-Kaçak Oranı

TECHNICAL ASPECTS OF WATER MANAGEMENT AND SUSTAINABILITY CHALLENGES IN ANKARA

ABSTRACT

Ankara, as the capital of Turkey and a rapidly expanding metropolitan area, constitutes a significant case study in terms of the historical, technical, and institutional dimensions of water management. Since the early years of the Republic, the city's water infrastructure has been shaped by major dam investments, including Çubuk-1 (1936), Kurtboğazı (1967), and Çamlıdere (1987), which played a vital role in meeting the urban demand for potable water. However, rapid population growth, accelerated urbanization, and the impacts of climate change have placed increasing pressure on the city's limited water resources. The establishment of the Ankara Water and Sewerage Administration (ASKİ) in 1987 enhanced the institutional capacity of local water governance. In recent years, the implementation of Supervisory Control and Data Acquisition (SCADA), District Metered Areas (DMA), and hydraulic modeling has modernized the system. Despite these advancements, the water loss and leakage rate remains at approximately 30–35%, posing a major challenge to sustainability.

In terms of pricing, Ankara applies an increasing block tariff system, with subsidies provided for low-income households in the lower consumption brackets. However, sharp increases in higher consumption blocks raise concerns regarding social equity and highlight the dual nature of water as both an economic good and a basic human right.

From the perspective of sustainable development, the "2054 Master Plan for Drinking Water, Wastewater, and Stormwater" launched in 2020 provides a long-term strategic framework. Nevertheless, the city has yet to achieve sufficient progress in areas such as greywater reuse, rainwater harvesting, green infrastructure, and public participation. With daily water consumption reaching approximately 1.5 million m³, combined with growing population pressure and climate-related risks, the need for integrated and comprehensive water policies is evident.

In conclusion, Ankara's water management has historically been shaped by large-scale infrastructure projects and has recently entered a phase of technical modernization. However, achieving sustainability will require further reforms to reduce non-revenue water, develop fair and flexible tariff structures, implement innovative water-saving technologies, and enhance community engagement in decision-making processes.

Keywords: Ankara, Water Management, Sustainable Development, Tariff System, Infrastructure Modernization, ASKİ, Non-Revenue Water

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İİBF Maliye Bölümü, utkueke@ohu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9602-6242

TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNDE ÜNİVERSİTE TEMELLİ KALKINMA: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Muhammed Fatih IŞIKMAN[1]

ÖZ

Tokat, coğrafi konumu, verimli toprak yapısı ve elverişli iklim koşulları sayesinde Türkiye'nin önemli tarım ve hayvancılık merkezleri arasında yer almaktadır. İldeki iktisadi faaliyetlerin önemli bir kısmı tarım, tarıma dayalı gıda sanayi ve hayvancılık sektörlerine dayalıdır. Bu bağlamda, söz konusu sektörlerde meydana gelen gelişmelerin ilin iktisadi kalkınma süreci ve toplumsal refahı üzerinde doğrudan etkili olduğunu ileri sürmek mümkündür. Üniversite ile iktisadi faaliyet kolları arasında kurulan iş birliklerinin ise hem bölgesel hem de ulusal ekonomi açısından önemli katkılar sunduğu görülmektedir. Dolayısıyla iktisadi kalkınma ve ekonomik refahın artırılmasında üniversitelere önemli sorumluluklar düştüğü düşünülmektedir. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, üniversite-sektör iş birliğinin başarılı örneklerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Üniversite, kuruluşundan itibaren özellikle Ziraat Fakültesi ve bağlı araştırma merkezleri aracılığıyla tarım, tarıma dayalı gıda sanayi ve hayvancılık sektörlerinde modern üretim teknikleri, organik tarım uygulamaları, yerli ırk hayvan ve tohum ıslah çalışmaları gibi alanlarda hizmet sağlayarak bilgi aktarımı ve uygulama desteği sunmaktadır. Üniversite, çok sayıda meyve ve sebze türünün ata tohumu ıslahını gerçekleştirmekte; tarımsal uygulama ve araştırma alanlarında, ilgili merkez bünyesinde satışa sunulmak üzere çeşitli meyve ve sebzeler yetiştirmektedir. Ayrıca, üniversite bünyesinde faaliyet gösteren tarım ürünleri kurutma tesisinde işlenen ürünler kuru meyve ve sebze haline getirilmektedir. Bunların yanı sıra Tokat-Erbaa yöresine özgü tescilli Karayaka kuzusunun ıslahı ve üretimi, bal, etlik piliç, balık, tavuk ve bıldırcın yumurtası ile kompost üretimi de üniversitenin yürüttüğü önemli üretim ve satış faaliyetleri arasında yer almaktadır. Ayrıca, üniversite bölgede faaliyet gösteren çiftçilerle tohum takas etkinlikleri düzenlemekte ve birçok ata tohumu meyve ile sebze tohumunu ücretsiz olarak temin etmektedir. Sonuç olarak, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi tarafından yürütülen bu faaliyetlerin üniversite-sektör iş birliğini güçlendirdiği ve bölgesel kalkınmaya katkı sunduğu görülmektedir. Üniversitenin tarım ve hayvancılık sektörlerinde bilgi ve uygulama yönünden yol gösterici konumda bulunması hem bölgesel hem de ulusal ekonomik gelişime olumlu yansımalar sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Hayvancılık, Kalkınma, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

UNIVERSITY-BASED DEVELOPMENT IN THE AGRICULTURE AND LIVESTOCK SECTOR: THE CASE OF TOKAT GAZİOSMANPAŞA UNIVERSITY

ABSTRACT

Tokat is among Turkey's important agricultural and livestock centers thanks to its geographical location, fertile soil structure, and favorable climatic conditions. A significant portion of the province's economic activities is based on agriculture, agriculture-based food industry, and livestock sectors. In this context, it is possible to argue that developments in these sectors have a direct impact on the province's economic development process and social welfare. The partnerships established between the university and economic sectors are seen to make important contributions to both the regional and national economy. Therefore, universities are considered to have important responsibilities in increasing economic development and prosperity. Tokat Gaziosmanpaşa University is considered one of the successful examples of university-sector cooperation. Since its establishment, the university has provided services and application support in areas such as modern production techniques, organic farming practices, and local breed animal and seed improvement studies in the agriculture, agriculture-based food industry, and livestock sectors, particularly through its Faculty of Agriculture and affiliated research centers. The university carries out the breeding of heirloom seeds for numerous fruit and vegetable varieties; it cultivates various fruits and vegetables for sale within the relevant center in agricultural application and research areas. Additionally, products processed at the agricultural product drying facility operating within the university are turned into dried fruits and vegetables. In addition, the breeding and production of the certified Karayaka lamb, which is unique to the Tokat-Erbaa region, as well as the production of honey, broiler chickens, fish, chicken and quail eggs, and compost are among the important production and sales activities carried out by the university. Furthermore, the university organizes seed exchange events with farmers operating in the region and provides many heirloom fruit and vegetable seeds free of charge. As a result, it is evident that these activities carried out by Tokat Gaziosmanpaşa University strengthen university-sector cooperation and contribute to regional development. The university's position as a leader in terms of knowledge and application in the agriculture and livestock sectors is considered to have positive implications for both regional and national economic development.

***Keywords*:** Agriculture, Animal Husbandry, Development, Tokat Gaziosmanpaşa University

[1] Arş. Gör., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, muhammedfatih.isikman@gop.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9301-4222

TÜRKİYE'DE TARIMSAL DESTEKLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Bahadır Sazak DOĞAN[1]

ÖZ

Tarımsal üretim hem gıda güvenliği hem de kırsal kalkınmayı teşvik etme ve çiftçilerin gelir düzeyini koruma açısından stratejik bir öneme sahiptir.

Türkiye'de tarım sektörü, uzun yıllardır çeşitli destekleme politikaları aracılığıyla teşvik edilmekte, bu destekler de bütçe harcamaları içinde önemli bir yer tutmaktadır. Tarım sektörü, özellikle 1980 sonrası dönemde küreselleşme ve serbestleşme politikalarının etkisiyle yeniden şekillenmiş, destekleme araçları da bu süreçte çeşitlenmiştir.

Bu çalışmada, Türkiye'de tarımsal desteklerin kamu bütçesindeki payı, tarihsel süreç içindeki değişimi ve politika etkileri ele alınmaktadır. Çalışmada öncelikle tarımsal desteklerin kavramsal çerçevesi ve politika amaçları ele alınmış, ardından bütçe verileri ışığında desteklerin GSYH ve toplam bütçe harcamaları içindeki oranları değerlendirilmiştir. Özellikle 2000'li yıllardan itibaren uygulamaya konulan doğrudan gelir desteği, mazot ve gübre desteği, hayvancılık teşvikleri gibi kalemler üzerinde durulmuştur. Elde edilen bulgular, tarımsal desteklerin dönemsel dalgalanmalar göstermekle birlikte bütçedeki payının genellikle %2–3 aralığında seyrettiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte desteklerin dağılımı, üretim desenini yönlendirme, kırsal gelirleri artırma ve tarımsal sürdürülebilirliği sağlama açısından kritik bir rol oynamaktadır.

Sonuç olarak, tarımsal desteklerin bütçedeki yeri yalnızca mali boyutuyla değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve çevresel etkileriyle birlikte değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Tarımsal Destekler, Kırsal Kalkınma

AN EVALUATION OF AGRICULTURAL SUPPORTS IN TURKEY

ABSTRACT

Agricultural production is strategically important for promoting both food security and rural development, as well as protecting farmers' income levels.

The agricultural sector in Turkey has been incentivized through various support policies for many years, and these support structures constitute a significant portion of budget expenditures. The agricultural sector has been reshaped, particularly after 1980, under the influence of globalization and liberalization policies, and support tools have diversified in this process.

This study examines the share of agricultural support in the public budget in Turkey, its historical evolution, and its policy impacts. The study first examines the conceptual framework and policy objectives of agricultural support, then evaluates the proportion of support within GDP and total budget expenditures in light of budget data. Particular attention is paid to items such as direct income support, fuel and fertilizer support, and livestock incentives, which have been implemented since the 2000s. The findings reveal that while agricultural support exhibits periodic fluctuations, its share of the budget generally hovers around 2-3%. However, the distribution of support plays a critical role in shaping production patterns, increasing rural incomes, and ensuring agricultural sustainability.

Consequently, the budgetary role of agricultural support should be evaluated not only from a financial perspective, but also from an economic, social, and environmental perspective.

***Keywords*:** Agriculture, Agricultural Support, Rural Development

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, bahadirsazak.dogan@gop.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5215-287X

ZİRAİ KAZANÇ İSTİSNASININ HUKUKİ NİTELİĞİ VE TARIMSAL KALKINMAYA KATKISI

Doğan BOZDOĞAN[1]

ÖZ

Her türlü zirai faaliyetlerden elde edilen kazançlar zirai kazançlardır. Dolayısıyla burada Zirai faaliyet kavramı ön plana çıkmaktadır. Zirai faaliyet: "arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcıları ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanmasını ifade eder.

Vergi hukukunda istisna müessesesi, vergi yükünün sınırlandırılmasında ve mali güce uygunluğun sağlanmasında önemli bir işlev üstlenmektedir. Tarımsal faaliyetlerden elde edilen gelirler açısından düzenlenen zirai kazanç istisnası hem hukuki niteliği hem de sosyal devlet anlayışı çerçevesindeki işlevleri bakımından dikkat çekici bir örnek oluşturmaktadır.

Bu çalışmada, zirai kazanç istisnası öncelikle pozitif hukuk açısından ele alınacak ve istisnanın vergi tekniği bakımından doğurduğu sonuçlar açıklanacaktır. Ardından, istisnanın hukuki niteliği mali güç, ölçülülük ve hukuki güvenlik ilkeleri bağlamında değerlendirilecektir. Ayrıca, tarımsal üretimi teşvik etme, küçük üreticiyi koruma ve kırsal kalkınmayı destekleme işlevleri üzerinden istisnanın ekonomik ve toplumsal yansımaları teorik düzlemde tartışılacaktır. Çalışmanın amacı, zirai kazanç istisnasını yalnızca teknik bir vergi düzenlemesi olarak değil, aynı zamanda tarımsal kalkınmaya yön veren maliye politikası aracı olarak incelemektir. Böylece, istisnanın vergi hukuku içindeki konumunun daha iyi anlaşılması ve tarımsal kalkınma stratejileriyle olan ilişkisine dair kuramsal bir çerçeve ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zirai Kazanç, İstisna, Tarımsal Kalkınma

THE LEGAL NATURE OF AGRICULTURAL INCOME EXEMPTION AND ITS CONTRIBUTION TO AGRICULTURAL DEVELOPMENT

ABSTRACT

All types of agricultural activities generate agricultural income. Therefore, the concept of agricultural activity comes to the forefront here. Agricultural activity is defined as: "the cultivation, planting, maintenance, production, breeding, and improvement on land, in seas, lakes, and rivers, or the direct utilization of nature for the production, hunting, preservation, transportation, sale of plants, forests, animals, fish and their products, or benefiting from these products in other ways by hunters and breeders."

In tax law, the institution of exemption plays an important role in limiting the tax burden and ensuring compliance with the principle of ability to pay. In terms of income derived from agricultural activities, the agricultural income exemption constitutes a remarkable example both in terms of its legal nature and its functions within the framework of the social state principle.

In this study, the agricultural income exemption will first be examined in terms of positive law, and the consequences it creates in terms of tax technique will be explained. Then, the legal nature of the exemption will be evaluated in the context of the principles of ability to pay, proportionality, and legal certainty. In addition, the economic and social implications of the exemption will be discussed theoretically through its functions of encouraging agricultural production, protecting small producers, and supporting rural development.

The purpose of the study is to examine the agricultural income exemption not only as a technical tax regulation but also as a fiscal policy instrument guiding agricultural development. In this way, it will be possible to better understand the position of the exemption within tax law and to provide a theoretical framework regarding its relationship with agricultural development strategies.

***Keywords*:** Agricultural Income, Exemption, Agricultural Development

[1] Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, dogan.bozdogan@gop.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3961-0506

FSCONGRESS 2025

9-10 Ekim 2025

Ankara Kent Konseyi
Kızılay, Atatürk Blv No 18,
06050 Altındağ/Ankara

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

ANKARA KENT KONSEYİ

Fiscaoeconomia
International Journal of Social Sciences